

Theology on the Web.org.uk

Making Biblical Scholarship Accessible

This document was supplied for free educational purposes. Unless it is in the public domain, it may not be sold for profit or hosted on a webserver without the permission of the copyright holder.

If you find it of help to you and would like to support the ministry of Theology on the Web, please consider using the links below:

Buy me a coffee

<https://www.buymeacoffee.com/theology>

PATREON

<https://patreon.com/theologyontheweb>

[PayPal](#)

<https://paypal.me/robbradshaw>

A table of contents for *Honeycomb* can be found here:

https://biblicalstudies.org.uk/articles_honeycomb.php

សិល្បៈវិទ្យាសាស្ត្រ

Honeycomb

ព្រឹត្តិបត្រទេវសាស្ត្រទ្វេភាសា ខ្មែរ-អង់គ្លេស ផ្តល់នូវចំណេះដឹងផ្នែកព្រះគម្ពីរ
ដល់លោកអ្នក ប្រៀបដូចជាទឹកឃ្មុំផ្តល់កម្លាំងដល់អ្នកដំណើរដែលកំពុងខ្សោយល្មើយ ។
A bilingual Khmer-English Theological Journal to give biblical knowledge
to its readers as a honeycomb gives strength to exhausted travelers.

ឆ្នាំទី១ លេខ ២
Vol. 1, No. 2

ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០០
October 2000

គម្រោងកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន ធីម៉ូថេ បានបោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រ សំណុំទឹកឃ្មុំ នេះឡើង ។
ទាក់ទងតាមករិយាល័យប្រៃសណីយ៍ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៤៧៩ ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦០៥២ ទូរសារលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦ ៤២០

សារអេឡិចត្រូនិច: Russell_Bowers@wvi.org

បណ្ណាធិការ Russell H. Bowers, Jr.

ផ្នែកប្រៃសប្រួល: អ៊ុន សិលា

និង សយ ប៊ុនថន

ពួកជំនុំជំនឿស្ម័គ្រចិត្តក្នុងព្រះគ្រីស្ទ

ពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ភាសាខ្មែរ: ម៉ម បាណាបាស

ផ្នែកបច្ចេកទេស: លុយ ពៅ

សំណេរអត្ថបទ និង ការទាក់ទង ត្រូវដាក់ជូនមកបណ្ណាធិការ

បោះពុម្ពនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

Honeycomb is published by Training of Timothy's
Central Post Office, P. O. Box 479, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia
phone (855) 23 216052. fax (855) 23 216220.
email Russell_Bowers@wvi.org

editor, Russell H. Bowers, Jr.

translation, Uon Seila

and Say Bunthan Group

Faith In Christ Church

Khmer proofreading, Barnabas Mam

technical support, Luy Peou

Manuscripts and communications should be addressed to the editor.
Printed in Phnom Penh, Kingdom of Cambodia.

Honeycomb

Conflict	1
<i>Jane LOPACKA</i>	
ជំនួញ៖	១៥
ដោយ លោកស្រី ចេន ឡូប៉ាកា	
ពន្លឺសន្លាសន្លាវេញពី អាំស្តេរដាំ ឆ្នាំ២០០០	៣៣
ដោយ លោក អ៊ុន សិលា	
The Glow from Amsterdam 2000	41
<i>UON SEILA</i>	
God and Money	47
<i>Robert CHOY</i>	
ព្រះ និង ប្រាក់	៥៦
ដោយ លោក រ៉ូប៊ឺត ឆយ	
“Faith” in the Book of Ruth	68
<i>Russell H. BOWERS, Jr.</i>	
“ជំនឿ” នៅក្នុងភ្នំភ្នំភ្នំ រ៉ាត រ៉ាត	៨០
ដោយ លោក រ៉ាស៊ីប៊ែរ ប៊ែរ	
Biography: Noun Pheap	97
<i>Mark FENDER</i>	
ការជួបជាមួយ លោកគ្រូ ណួន ភាព	១០២
ដោយ លោក ម៉ាក ហ្វេនឌើ	

គម្រោងកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន ធីម្លីថេ បានបោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រ សំណុំទឹកឃ្មុំ នេះឡើង ។
ទាក់ទងតាមការិយាល័យប្រៃសណីយ៍ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៤៧៩ ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦០៥២ ទូរសារលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦ ៤២០

សារអេឡិចត្រូនិច: Russell_Bowers@wvi.org

បណ្ណាធិការ Russell H. Bowers, Jr.

ផ្នែកប្រៃសម្រួល: គីន សិលា

និង សយ ប៊ុនថន

ពួកជំនុំជំនឿស្ម័គ្រចិត្តក្នុងព្រះគ្រីស្ទ

ពិធីត្រៀមផ្តោតភាសាខ្មែរ: ម៉ម បុណ្ណាបុល

ផ្នែកបច្ចេកទេស: លុយ ពៅ

សំណេរអត្ថបទ និង ការទាក់ទង ត្រូវដាក់ជូនមកបណ្ណាធិការ

បោះពុម្ពនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

Honeycomb is published by Training of Timothys
Central Post Office, P. O. Box 479, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia
phone (855) 23 216052. fax (855) 23 216220.
email Russell_Bowers@wvi.org

editor, Russell H. Bowers, Jr.

translation, Uon Seila

and Say Bunthan Group

Faith In Christ Church

Khmer proofreading, Barnabas Mam

technical support, Luy Peou

Manuscripts and communications should be addressed to the editor.

Printed in Phnom Penh, Kingdom of Cambodia.

Honeycomb

Conflict 1

Jane LOPACKA

ជម្លោះ ១៥

ដោយ លោកស្រី ចេន ឡូប៉ាកា

ពន្លឺសន្ទុះឆ្នាំរចេញពី អាំស្តេរដាំ ឆ្នាំ២០០០ ៣៣

ដោយ លោក ស៊ុន សិលា

The Glow from Amsterdam 2000 41

UON SEILA

God and Money 47

Robert CHOY

ព្រះ និង ប្រាក់ ៥៦

ដោយ លោក រ៉ូប៊ឺត ឆយ

“Faith” in the Book of Ruth 68

Russell H. BOWERS, Jr.

“ជំនឿ” នៅក្នុងក្រដាសរ៉ូត ៨០

ដោយ លោក រ៉ាស់ប្តារឌីស

Biography: Noun Pheap 97

Mark FENDER

ការជួបជាមួយ លោកគ្រូ ណួន ភាព ១០២

ដោយ លោក ម៉ាក ហ្វេនឌឺ

Conflict

Jane LOPACKA

Conflict is unresolved differences between two or more parties. Conflict is an emotive subject. Passions are aroused; anger and fear cloud our thinking; ill-considered words and actions result in regret, remorse, and guilt, and trap us into a state of helpless subjectivity.

The natural outcome of conflict is more conflict. The Biblical outcome of conflict is reconciliation and restoration.

Spheres of Conflict

Inner conflict. All conflict—external and internal, no matter to what scale it develops—stems from internal discord. Conflict has its roots within us. Most is “inner conflict,” and this causes more stress and hurt than all the physical forms of conflict put together. Conflict affects us all. It is a battle that begins and rages within us, and its roots are desire, selfishness, and fear. Its weapons are psychological and spiritual. We are the casualties: we lose peace; we lose confidence; we lose sleep; we lose health; and eventually—if the inner struggles are not checked—we may lose our sanity or our very lives.

Interpersonal conflict. The silent and secret wars of the inner being will, if left to rage unchecked, break out into overt aggression towards others. From the time Cain’s disappointment and anger burst forth in violence against himself and his brother the

---

Ed. note: This article is a revision for publication of a presentation made at the fourth annual meeting of the Evangelical Fellowship of Cambodia held 14–17 February 2000 in Phnom Penh.

stage was set, and succeeding generations give continuing testimony of man's inhumanity to man. We see it every day on the news bulletins: "My rights are not your rights; but I am stronger so you must lose." "I am a woman; you are only an unborn child." "I am a man; you are only a geriatric burden on the family." "I am whole; you are deformed, disabled, different."

Family conflict. Living in close proximity to others requires us to be sensitive to the needs of those around, to be less insistent upon standing up for our rights in the face of pressure on our boundaries. Yet there is a limit to this sensitivity. There is a limit to the space we can give others before the pressures on our own family become unbearable. There are economic and social pressures on families. Sensitivity to the needs of others helps but is not enough. The conflict that arises from the failure of expectations, the loss of self-esteem, and the social stigmas which accompany poverty and deprivation will not be removed by sensitivity; social action is needed on an enormous scale. Families which are internally disorganized and chaotic create chaotic social conditions which in turn further disturb individuals and their families.

Intergroup conflict. On all sides, people group together and declare their positions. It happens everywhere, whether it is workers versus management, black versus white, Khmer versus Vietnamese, opposing football supporters, political parties, or even different churches and denominations. Each declares itself to be right or best, and the other to be wrong or inferior. Groups not only bring people together, they also divide. The power of the group to bring out both the best and worst in people is remarkable.

City conflict. Today intercity conflicts have been reduced mainly to sporting events and competition for investments, industry, and tourism. Yet the seeds of conflict remain, and the phenomenon of the city divided against itself is again becoming common. Mankind's more recent history has been one of growing inequality—in lifestyles, income, housing, education, public services, and the general level of public amenities. Increasing inequality must inevitably lead to the polarization of peoples and cities, and this in turn leads to civil disturbances.

International conflict. The relative “peace” the world has experienced since 1945 is one of the longest since the Middle Ages. But the absence of full-scale international conflict is hardly a sign of true peace. There are civil wars that become international due to the interventions of NATO. There are many international conflicts being fought all over the world. Each of the world powers has been engaged in “limited conflicts” during the past ten or more years (the Gulf War, the Falkland Islands, Afghanistan, Kosovo, Chechnya, East Timor, etc.).

Spiritual conflict. Despite all that we see around us, despite all the focus on social confrontation, whatever the level, the real battle is a spiritual one. All conflict, from inner conflict to cosmic, is spiritual and will increase. Though this world has seen a surfeit of struggles and is sick for peace, peace will not come until the Prince of Peace brings it with him (Isa 9:6–7).

But this does not mean that we despair or desist in our efforts to reduce the effects of the spiritual combat. Peacemakers are the light of the world; they are that city of refuge that is set on a hill; they are the bearers of the peace of God. The world needs to see them, to hear them and to feel the power of the peacemakers: the children of God working with power for reconciliation in our generation.

As future church leaders, missionaries, and Christian workers, you will have your share of conflict to resolve. Perhaps you have already been engaged in conflict—either by contributing to it or trying to resolve it.

- The Bible urges that conflict should end in reconciliation.
- The natural outcome of conflict is more conflict.
- Conflict affects our attitudes, health, activities, and hopes.
- If an individual is the victim of strife, then it is important for that person to take steps to restore his or her own inner peace before trying to help others. It is appropriate to ask, “How much conflict is in my own world? Is my private world disordered? Am I under pressure from surrounding and inner conflicts?”

4 HONEYCOMB 1/2 (October 2000)

- Many church leaders affect their flocks because of their own inner conflicts.

A Swahili proverb observes
“When the elephants fight the grass gets hurt.”

Remember:

- Conflict hurts.
- While someone is hurting you, you may well be hurting someone else.

Sources and effects of conflict

Conflict always starts in the individual. Very often it stays inside. But who pays the cost of conflict that remains within? And although conflicts may stay inner, they do pull others in. On the other hand, who pays the price of conflict inappropriately expressed outwardly?

Sources include

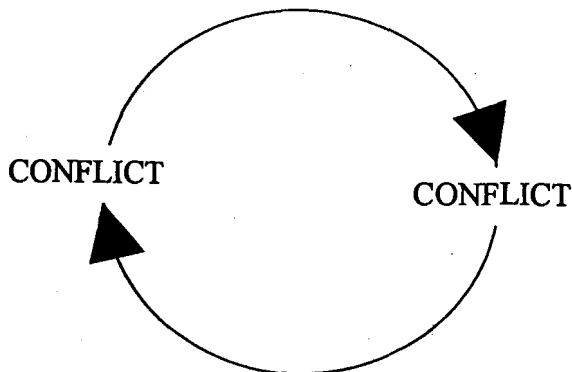
Poor communication
Poor leadership
Personalities

Effects

Individual
Corporate

Conflict is a part of life, it is here to stay, and it needs to be addressed. There are positive and negative effects of conflict. There are appropriate ways of addressing conflict.

The conflict cycle

Conflict arises when two forces desire two different goals. If not dealt with, conflict escalates. Doubtless my readers can think of examples of conflicts that have escalated unnecessarily. The imagination runs wild during the storms of conflict, and the gaps in our factual database we fill in with our imagination.

There are three possible outcomes from conflict: win/lose, lose/lose, or win/win. How can we get to a win/win solution in our conflicts? By dealing with the root of conflicts, and focusing on long-term implications instead of the short-term issues. In order to reach a win/win solution, both sides need to be willing to lose/lose first. There is no winning without losing.

Listening is the best route to conflict resolution. There are varying approaches to resolving conflict, and in leadership you need to know your style. If yours is a useful style, then develop it. If it is not a helpful style, then you must be aware of your responses and change them, otherwise your leadership will be flawed.

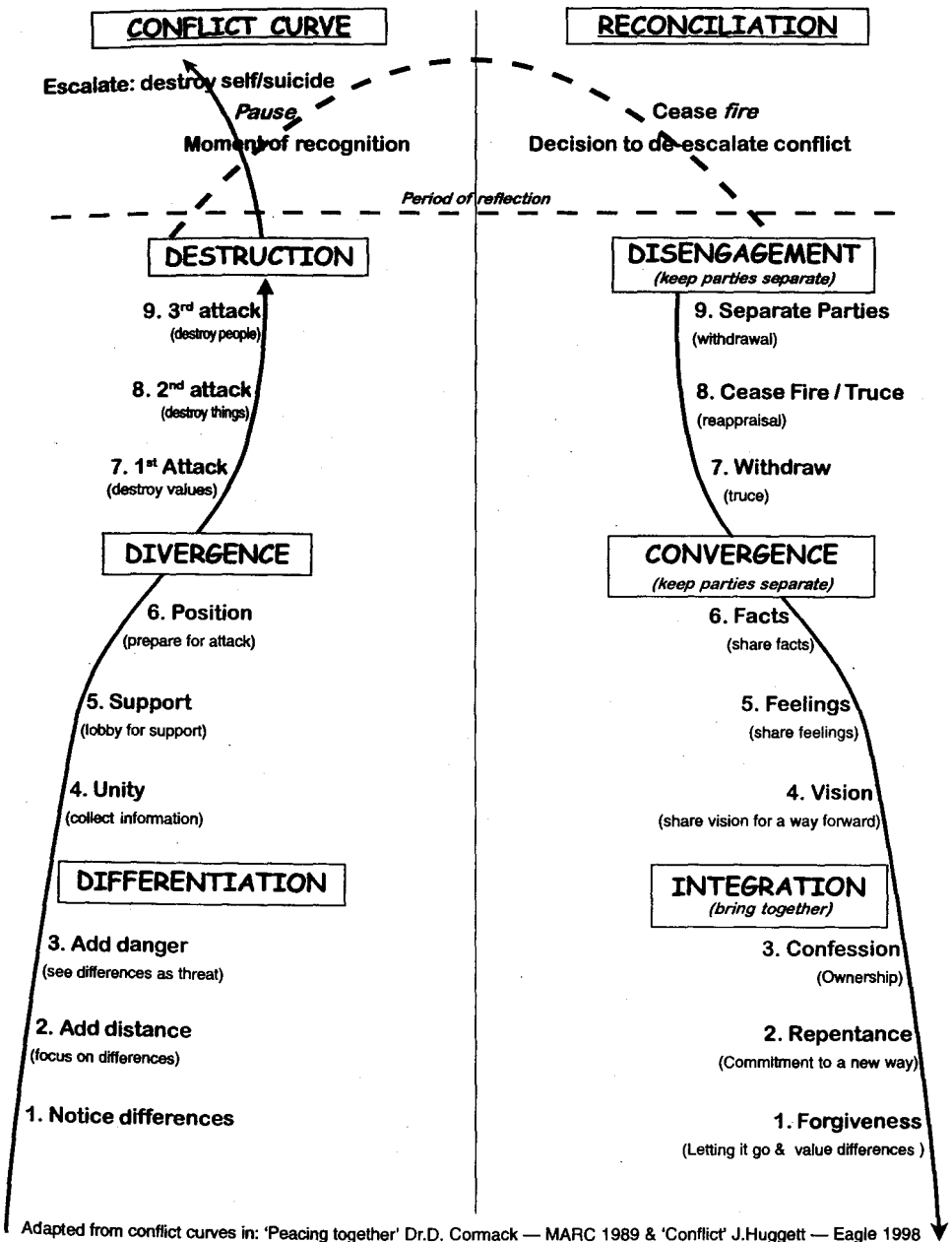
Sometimes a third party is needed to negotiate, but many would-be negotiators are not skilled and can make matters worse. Sometimes the third party, or negotiator, brings the two opposing parties together too soon, thus forcing a confrontation unnecessarily. In Cambodia the third person is expected to resolve the conflict. However, peacemaking means helping each side or party to resolve the conflict themselves.

The Mountain of Conflict

Conflict Curve/Route

Phase 1—Differentiation

The movement at this stage is to focus on differences. It should be remembered that *different* is OK as long as it is comfortable. However, at the Differentiation Stage people tend to gravitate towards those who are like-minded people. This brings distance between “them” and “us,” adding *distance*. The imagination takes over and you begin to see *danger* in every situation—whisper, whisper—and difference takes on the added dimension of being dangerous.

Phase 2—Divergence/Polarization

Each side develops a sense of *unity* within itself, thus setting the stage for conflict with those not within their party. Once such group unity is established there is no trust of outsiders. Now we build *support* for our cause because right is on our side. We talk to key people—management, staff, politicians, church leaders, etc. Once we have our support in place we get into a *position* where we can damage the enemy, or opposing party.

Phase 3—Destruction

The first degree of *destruction capability* generally focuses on destroying your opponent's values: their beliefs, morals, Christian integrity, etc. If this fails to get your way, the *second strike* is directed on destroying things: property, projects, relationships, etc. Finally, if the conflict continues the third strike is the destruction of people: reputation, health, even life.

But what happens if you don't get the vote, if you lose? Because losing is a possibility, you become willing to give absolutely everything in order to win—suicide. Our world lives at this level. This is the **MAD** level of the strategy—**Mutual Assured Destruction**. In fact, if you get to the top of the mountain of conflict, you discover it is a volcano. The higher you get the more you burn. This step takes you to the top of the volcano.

Yet conflict stems from selfishness (self before others, or self before God), which is sin. We have all contributed to conflict. And we will do so again. But the sooner we recognize the problem, the quicker we can turn things around. Conflict that gets to this level destroys people, organizations, programs, churches, and things of great value in which people have invested much time, energy, and practical resources.

To capsulize the previous discussion, we may note nine steps up the Conflict Curve on the Mountain of Conflict:

Phase 1—Differentiation

1. Focus on *difference*.
2. Add *distance*.
3. Add *danger*.

Phase 2—Divergence/Polarization

4. Establish group *unity*.
5. Build *support*.
6. Position to *damage* the enemy.

Phase 3—Destruction

7. Build *destruct capability*—destroy *values*.
8. Build *second strike capability*—destroy *things*.
9. Prepare for *suicide*—destroy *people* (at least self).

Just as there are nine steps to out-and-out conflict, so there are nine steps to reconciliation. What is important is to get to a win/win resolution. If you spot the problem at step one on the conflict curve you can begin at step one on the reconciliation curve. Likewise if you stop the escalation of the conflict at step six, then cross over and start the descent to reconciliation at step six.

Resolution means ceasing from going up the mountain of conflict, and crossing over to the other side of the mountain. Once there, you take stock, resolve the conflict then come down the side of reconciliation.

Reconciliation Curve/Route

Phase 3—Disengagement

Look for a way to *separate the parties*. If you are at step nine on the conflict curve *do not* try to bring parties together to resolve things. You separate the parties in order to work with them. If one party thinks it can win then there will be no reconciliation. If there is no *cease fire or truce*, then permanently separate them. Suspend interaction between the two until they come to a truce position. Rather, get both parties to *withdraw* from the intransigent position each has taken, and generate a willingness in them to *think* that there might be an alternative solution. If you can get both parties to say, "If there is a hope of reconciliation then let's attempt it," then you can move to the next phase.

Phase 2—Convergence

At this point, continue to keep the sides separated if possible. But *share the facts*. Log what happened, or the sequence

of events. Where do the two sides agree, and on what do they disagree? *Get each side's feelings out* on the table—"How did you feel about that?" It is important that all the feelings are expressed and none are left to fester. Festering feelings turn to resentment. This is one of the most personally destructive emotional conditions, and it mostly affects the person holding the resentment. Feelings left undealt with enable people to easily cross back to the conflict side of the mountain and re-ascend it.

It is idealistic to say, "Let bygones be bygones." At the stage of sharing facts and feelings the past *must* be discussed. This is the time to bring clarification to facts, clear up misunderstandings, talk about root causes, etc. Only when all the past has been aired and discussed can there be closure on the past. Once there is closure, neither party can later say, "There's an issue I didn't raise earlier." Once there is closure on the past then the process can move to exploring a vision for a new relationship.

There needs to be a common *vision for a new relationship*. It may be that you'll get peace but not reconciliation. If there is no shared vision then there is no reconciliation. This is where the problems are really solved. This is the place where both have to be willing to lose/lose in order to win/win. Unfortunately, people often are not prepared to pay the high cost of integration, and this is a crucial stage in the reconciliation process.

But once you get a commitment to try a find a way forward the next phase is integration, and this is when you bring the parties together.

Phase 1—Integration (making the two one)

Everyone needs to *confess* or take ownership of the problem, and openly admit responsibility for escalating the conflict. For people to be able to do this is a strength, not a weakness. This fact must be conveyed to all involved. Then follows *repentance*: commitment to a new way, a turning around in thinking and in relationship. Finally comes *forgiveness*, or letting go. Both parties need to say, "I will not bring that up again." It is no good to say, "I forget," but we can choose to not remember. People need to be vulnerable enough to say, "I got it

wrong. I commit myself to a new way, and I let go of it." A true biblical perspective of forgiveness is necessary.

Summarizing the above, we find:

Phase 3—Disengagement

9. *Separate* the parties.
8. Call for a *cease fire* or *truce*.
7. Get both parties to *withdraw* from a position of intransigence.

Phase 2—Convergence (keeping both parties separated)

6. Share the *facts*.
5. Get out the *feelings*.
4. Develop a *common vision* for a new relationship.

Phase 1—Integration (making the two one)

3. *Confess* and *own* the problem.
2. *Repent* and *commit* to a new way.
1. *Forgive* or *let go*.

Integration is expensive. It costs in emotion and vulnerability. Most reconciliation processes get only to the facts with no account being taken of the feelings, and no commitment is secured to pursue changed permanent relationships. Even if the reconciliation process does not get to steps three or two, Christians still need to forgive (step one). *We are all responsible for our responses.*

Conflicts, instead of tearing relationships apart, should become the stepping stones to deeper personal relationships. Growth and change do not occur automatically. They flow out of the effort we make to resolve our problems.

Reconciliation is a high quality product. The role of the third party is very important. If you are in the third party position, clarify why you are there. Warring parties subconsciously look for a common point of reference or agreement, the lowest common denominator, and that may well be the mediator. Thus the mediator becomes a victim of their conflict! The mediator, or third person, gets 70% of whatever is going.

Most conflict, though, can be resolved at early stages if leaders have the courage to take action soon enough. Third parties leave intervention too long, then they make a mess by trying to

bring parties together too soon after the unity stage. *A major step toward resolving conflict is getting people to appreciate each other's differences as different and complimentary, not as wrong.*

Styles of handling conflict

☹	Collaborate	As the weaker party, I'll go along with it for now.
☹	Avoid/ Withdraw	Ducking and diving. If I can run fast enough I won't get nailed. I can't win, so I withdraw.
☹	Defend	Still no mention of my desire, but I'll make it difficult for the other person.
☺	Compromise	Ideas and issues are mentioned, but not truly addressed. However, I give a little in order to gain a little.
☺	Negotiate/ Yield	I'm not going to get all that I want. The process by which we begin to walk towards one another (and it's my job to walk a little quicker). I give in order to get along.
☺	Confront	We jointly sort the problem.
☹	Compete	Aggressive about what I want, but not so concerned about what you want. Innocent people get hurt in competition.
☹	Attack/Win	The best way of defending is to dig my heels in. It is often an ill-prepared position, and you'll find that the opposition is just as ready.. I must win at all costs.
☺	Reconcile	Reconciliation is assertive co-operation. I will say what I want, and I will listen to what you want. I am medium on what I want but high on what you want. Both sides win if we resolve our differences. Matt 18:15.

I must recognize that both I and you have rights, and be committed to ensure that both rights are heard.

Principles of resolving conflict

1. Tackle every conflict immediately and positively: accept every disagreement as an opportunity to deepen your relationship. (Eph 4:15 *"Speaking the truth in love"*), or
2. Select the most appropriate time: (Prov 15:23 *"How good is a timely word"*). Do not say "later," but fix a definite time. Be sure also that the subject is clearly defined so that you both know what you will be discussing.
3. Clearly define the problem or conflict issue: it might help to put it down in writing. The more narrowly the conflict is defined the easier the conflict resolution will be.
4. Keep the issues practical, not personal: keep the issue clear and always before you. If tempted to wander to personal attacks, then quietly and gently draw attention to what is happening.
5. Listen carefully to the other person: (Prov 18:13 *"Don't answer before you have listened"*; James 1:19 *"Quick to listen, slow to speak"*).
6. Accept the responsibility for your own actions: blaming others erodes relationships and does not effect positive changes (Rom 14:13).
7. Identify alternate solutions: once each person has aired the problem, the need for behavioral change becomes clear. The next step, the solution of the problem, is not necessarily easy. It requires concentration and brainstorming. Each should think of as many solutions as possible. Look at all the options.
8. Decide on a mutually acceptable solution: after carefully identifying all the alternatives, evaluate them and make a choice. If one of you likes an alternative but the other finds it unacceptable, discuss the reasons.
9. Begin at once to work on the agreed solutions: concentrate on your own part of the issue, leaving the other person free to work on his or her responsibility.

10. Keep in mind the Scripture's insistence on the principle of forgiveness: a lack of willingness to forgive is often a greater barrier to solving conflicts than the offences of that person. What does the Scripture say about forgiveness? Being an example more than a judge is extremely helpful in resolving conflict.

Some basic assumptions about conflict

1. *Conflict is largely inevitable.* Conflict arises in part because everyone perceives people and situations differently. These different perceptions allow for different options and choices which, in turn, cause conflict.
2. *Conflict involves personal values and basic needs.* Every human being has basic values and needs. These have been defined as the need to be loved, the need to love, and the need to feel worthwhile. If these needs are not met then a certain amount of deprivation is felt in the personality.
3. *Conflicts usually emerge as symptoms.* We should be aware of the fact that attempting to resolve only the surface symptom in a conflict will not clear up the root problem. An attempt should be made to look below the surface and discover what is the basic cause of the problem.
4. *Conflict must be dealt with as quickly as possible.* Some people prefer to ignore minor conflicts to avoid "rocking the boat." Thus when a major conflict arises they are unable to deal with it because they have not learned how to handle the smaller issues.
5. *Conflict provides opportunity for growth.* "Conflict," says H. N. Wright, "is like dynamite. If used in the right way it can be extremely helpful. If used in the wrong way, however, it can blow a relationship to pieces." Facing conflict is a way of testing one's strength and resources.

Five ways we communicate

1.	Dialogue	Two way communication
2.	Discussion	Share factors, views & values
3.	Argument	Aim to win and conquer
4.	Row	Aim to win and put down
5.	Talk	Listen, pray and resolve the issue

Resources

- Cormack, David. *Peacing Together: From Conflict to Reconciliation* (N.p.: MARC Monarch Publications, 1989).
- Huggett, Joyce. *Conflict: Understanding, Managing and Growing Through Conflict* (N.p.: Eagle, 1998).
- Lingerfelter, Sherwood G., and Marvin K. Mayers, *Ministering Cross Culturally: An Incarnational Model for Personal Relationship* (N.p., 1986).

ជម្លោះ

រវាង រដ្ឋ កម្ពុជា

***

ជម្លោះគឺជាបញ្ហាខ្វែងគ្នាដែលមិនបានដោះស្រាយរវាងភាគីពីរ ឬច្រើន ។ ជម្លោះគឺជាប្រធានបទមួយខាងឯកអរម្មណ៍ ។ ការរំជើបរំជួលអរម្មណ៍គឺ បានធ្វើឲ្យ កំរើកឡើង ឯកហឹង និង សេចក្តីភ័យខ្លាចធ្វើឲ្យខូចដល់គំនិត របស់យើង ឯទង្វើ និង ពាក្យសំដីដែលខ្វះការពិចារណាផ្តល់លទ្ធផលមកវិញជា ការសោកស្តាយ វិប្បដិសារី និង ពិរុទ្ធភាព ហើយនិងដាក់អន្ទាក់យើងទៅក្នុងភាព មួយនៃភាពស្រមៃស្រមៃអស់សង្ឃឹម ។

ធម្មតាលទ្ធផលនៃជម្លោះគឺមានជម្លោះកាន់តែច្រើនឡើង ។ លទ្ធផលក្នុង ព្រះគម្ពីរនៃជម្លោះគឺជាការផ្សះផ្សា និង ការស្ថាបនាឲ្យដួងដើមឡើងវិញ ។

ប្រភេទនៃជម្លោះ

ជម្លោះក្នុងរដ្ឋប្បវេណី គ្រប់ទាំងជម្លោះគឺមានទាំងខាងក្រៅ និង ខាងក្នុង មិន ថាមាត្រដ្ឋានណាដែលវាអភិវឌ្ឍនោះទេ គឺបូសគល់ចេញពីជម្លោះខាងក្នុង ។ ជម្លោះមានបូសរបស់វាទៅខាងក្នុងយើង ។ ជម្លោះភាគច្រើនគឺ “ជម្លោះខាងក្នុង” ហើយបណ្តាលឲ្យមានភាពតានតឹង និង ការឈឺចាប់ច្រើនជាងគ្រប់ទាំងទំរង់នៃ ជម្លោះខាងរូបសាច់ដាក់ជាមួយគ្នា ហើយវាមានឥទ្ធិពលមកលើយើងទាំងអស់ ។ វាគឺជាចម្បាំងមួយដែលចាប់ផ្តើម និង រាប់រន្ទះរលនៅក្នុងយើងហើយបូសរបស់ វា គឺ ជាសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នា អាត្មាធិមម ហើយនិងសេចក្តីភ័យខ្លាច ។ អារុធរបស់វា គឺជា ចិត្តវិជ្ជា និង ខាងឯវិញ្ញាណ ។ យើងគឺជាជនរងគ្រោះគឺ: យើងបាត់សេចក្តី សុខ សាន្ត យើងបាត់ទំនុកចិត្ត យើងដេកមិនលក់ យើងបាត់បង់សុខភាព ហើយ

១៦ សំណុំរឿង ១/២ (តុលាការ ២០០០)

ជាយថាហេតុ គឺថាបើសិនជាការតប្បទូខាងក្នុងមិនត្រូវបានពិនិត្យទេ នោះយើងប្រហែលបាត់នូវភាពប្រក្រតីនៃចិត្ត ហើយសូម្បីតែគ្រប់ទាំងករណីនៃជីវិតរបស់យើងផង ។

ជម្លោះរវាងបុគ្គល សង្គ្រាមដ៏ស្ងាត់ស្ងៀម និង អាថ៌កំបាំងនៃអន្តរាគមន៍ខាងក្នុងរបស់មនុស្ស ។ បើសិនជាមានសល់នូវកំហឹងដ៏ធំ ដែលមិនបានពិនិត្យមើល នោះនឹងពន្លេចចេញឲ្យឃើញនូវការឈ្លានពានឆ្ពោះទៅកាន់អ្នកដទៃ ។ ចាប់ពីពេលនៃការទក់ចិត្ត និង កំហឹងរបស់ការ៉ាឌីនផ្ទះចេញមកនូវភាពយោរយោវាសនាប្រឆាំងនឹងខ្លួនគាត់ ហើយនិង បួនរបស់គាត់ ។

វិការដ្ឋានគឺត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយមនុស្សពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយផ្តល់នូវទីបង្គាប់ជាបន្តគ្នាពីអំពើអមនុស្សធម៌របស់មនុស្សចំពោះមនុស្សគ្នាឯង ។ យើងឃើញវាជារៀងរាល់ថ្ងៃនៅលើព្រឹត្តិបត្រពត៌មាននានា៖ “សិទ្ធិរបស់ខ្ញុំគឺមិនមែនជាសិទ្ធិរបស់អ្នក ប៉ុន្តែដោយព្រោះខ្ញុំខ្លាំងជាង ដូច្នោះអ្នកឯងត្រូវតែចាញ់ខ្ញុំ” “អញ កើតមុនឯង ឯងជាក្មេងមិនទាន់ជ្រុះពន្លឺពីក្បាលផង” អញជាបុរសម្នាក់ឯងគឺ ជាក្មេងដែលជាបន្ទុកដល់គ្រួសារប៉ុណ្ណោះ” “ខ្ញុំជាមនុស្សគ្រប់លក្ខណៈតែឯងខ្លះ លក្ខណៈ, ពិការភាព, ចម្លែកខុសគេ” ។

ជម្លោះគ្រួសារ ការរស់នៅក្នុងភាពជិតស្និទ្ធជាមួយអ្នកដទៃតម្រូវឲ្យយើងដឹងចំពោះសេចក្តីត្រូវការនៃអ្នក ដែលនៅជុំវិញ ឲ្យកាត់បន្ថយការទទួលបាននូវសិទ្ធិរបស់យើងក្នុងការប្រឈមមុខចំពោះសម្ពាធលើព្រំដែនរបស់យើង ។ ប៉ុន្តែនៅមានដែនកំណត់ចំពោះការយល់ដឹងនេះ ។ មានដែនកំណត់មួយចំពោះចន្លោះដែលយើងអាចផ្តល់ឲ្យអ្នកដទៃ មុនដែលសម្ពាធលើគ្រួសាររបស់យើងត្រឡប់ជាមិនអាចទ្រាំទ្របាន ។ មានសម្ពាធខាងសេដ្ឋកិច្ច និង ខាងសង្គមដែលសង្កត់លើគ្រួសារទាំងឡាយ ។ ការយល់ដឹងពីសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកដទៃ ពិតជាជួយហើយ តែវាមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់នៅឡើយទេ ។ ជម្លោះដែលកើតឡើងពីការទក់ខាននៃសេចក្តីសង្ឃឹម គឺជាការដែលបាត់នូវការគោរពខ្លួនឯង ហើយស្ថាភាពមនុស្សនៃសង្គម ដែលនៅជាមួយភាពក្រីក្រ និង ភាពខ្វះខាតនឹងមិនត្រូវបានដកចេញដោយការយល់ដឹងប៉ុណ្ណោះទេ តែសកម្មភាពសង្គមគឺជាការចាំបាច់លើមាត្រដ្ឋានមួយដ៏ធំសម្បើម ។ គ្រួសារទាំងឡាយដែលនៅខាងក្នុងឥតរបៀបរៀបរយ

បានកំរិត” ក្នុងកំឡុងពេល ១០ ឆ្នាំ កន្លងទៅ បច្ច្រើនជាង (សង្គ្រាមតាមល្បួង សមុទ្រ, កោះហ្វុកលែនធី (Faulkland Islands), អាហ្វហ្កានីស្ថាន (Afghanistan), កូសូវ៉ូ (Kosovo), ឆិកនីយ៉ា (Chechnya), ទិម័រខាងកើត (East Timor) ។ល។)

ជម្លោះខាងវិញ្ញាណ ក្រៅពីអ្វីៗទាំងអស់ដែលយើងឃើញនៅជុំវិញយើង ក្រៅពីការផ្តោតទាំងឡាយទៅលើការប្រឈមមុខនៃសង្គម កម្រិតថ្នាក់ណាក៏ ដោយ ដែលសមរម្យពិតប្រាកដនោះ គឺជាចម្បាំងមួយខាងវិញ្ញាណ ។ គ្រប់ទាំង ជម្លោះចេញពីជម្លោះខាងក្នុងតូចឈានទៅរកជម្លោះយ៉ាងធំទូទាំងសាកល គឺជា ជម្លោះខាងវិញ្ញាណ ហើយនិង ជម្លោះផ្នែកឆន្ទៈកើនឡើង ។ ថ្វីបើពិភពលោកនេះ ត្រូវបានឃើញនូវភាពជនណាយនៃការតយុទ្ធ ហើយនិងកំពុងឈឺដុះដាច់ព្រោះ ចង់បានសន្តិភាពក៏ដោយ ក៏សន្តិភាពពិតនិងមិនកើតមកទេ រហូតដល់ព្រះអម្ចាស់ នៃសន្តិភាពនាំយកសន្តិភាពនោះមកជាមួយនិងទ្រង់ (អេសាយ ៤៖៦-៧) ។

ប៉ុន្តែនេះមិនមែនមានន័យថា យើងអស់សង្ឃឹម ឬដកថយក្នុងការប្រឹង ប្រែងរបស់យើង ឲ្យថយនូវប្រសិទ្ធិភាពនៃការតយុទ្ធខាងវិញ្ញាណឡើយ ។ អ្នក ផ្សះផ្សាសន្តិភាពគឺជាពន្លឺនៃលោកិយ ហើយពួកគេគឺជាទីក្រុងនៃទីពឹងនៃជ្រកកោន ដែលតាំងនៅលើភ្នំ ហើយពួកគេគឺជាអ្នកនាំយកសន្តិភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ លោកិយត្រូវការជួបពួកគេ ស្តាប់ពួកគេ ហើយទទួលបានអារម្មណ៍ពីអំណាចនៃអ្នក ផ្សះផ្សាគឺជាកូនរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលកំពុងធ្វើការជាមួយនិងអំណាចសំរាប់ការ ផ្សះផ្សាក្នុងជំនាន់របស់យើង ។

ក្នុងឋានៈជាអ្នកដឹកនាំពួកជំនុំនាពេលអនាគត សាសនាទូត និង អ្នកបំរើការ គ្រីស្ទាននោះ អ្នកនឹងមានចំណែកនៃជម្លោះរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយ ។ ប្រហែលជាអ្នកបានជំពាក់វាក្រិទ រួចហើយទៅក្នុងជម្លោះ គឺថាទោះជាយ៉ាងណា ក៏ដោយ ការកំពុងតែមានជម្លោះ ឬដោយការព្យាយាម ដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះក៏ ដោយ ។

- ព្រះគម្ពីរជំរុញថាជម្លោះគប្បីត្រូវបញ្ចប់ដោយការផ្សះផ្សា ។
- ធម្មតាលទ្ធផលនៃជម្លោះគឺនាំមកនូវជម្លោះកាន់តែខ្លាំង ។
- ជម្លោះជះឥទ្ធិពលដល់អាកប្បកិរិយា សុខភាព សកម្មភាព និង ក្តីសង្ឃឹមទាំង ឡាយ ។

- បើសិនបុគ្គលម្នាក់ជាជនរងគ្រោះនៃការវិវាទ នោះការដែលសំខាន់សំរាប់បុគ្គលនោះ ត្រូវឲ្យឈានជំហានស្រោចស្រង់នូវសន្តិភាពខាងក្នុងរបស់គាត់សិន មុនពេលព្យាយាមជួយអ្នកដទៃ ។ វាក៏ជាការសមរម្យក្នុងការសួរថា តើមានជម្លោះនៅក្នុងបរិយាកាសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំធំប៉ុណ្ណា? តើស្ថានភាពការណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំគ្មានភាពក្រីក្រឬ? តើខ្ញុំនៅក្រោមសម្ពាធពីជម្លោះទាំងឡាយដែលពន្ធ ជុំវិញ និង នៅខាងក្នុងខ្ញុំឬ?”
- អ្នកដឹកនាំពួកជំនុំជាច្រើន ជះឥទ្ធិពលលើហ្វូងថ្លៃមរបស់ខ្លួន ពីព្រោះតែជម្លោះខាងក្នុងរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ។

សុភាសិតអៀវ៉ង់មួយចែងថា

“ពេលជីវីឈ្លោះគ្នា ស្មៅទទួលការឈឺចាប់”

ចូរចងចាំ:

- ជម្លោះផ្តល់ការឈឺចាប់ ។
- នៅពេលនរណាម្នាក់កំពុងធ្វើឲ្យអ្នកឈឺចាប់ នោះអ្នកក៏ប្រហែលកំពុងធ្វើឲ្យអ្នកដទៃឈឺចាប់ដែរ ។

ប្រភព និង ឥទ្ធិពលនៃជម្លោះ

ជម្លោះជានិច្ចកាលចាប់ផ្តើមក្នុងបុគ្គលម្នាក់ៗ ។ ជាញឹកញាប់វាស្ថិតនៅខាងក្នុង ។ ប៉ុន្តែតើនរណាដែលបង់តម្លៃនៃជម្លោះ ដែលនៅសល់ខាងក្នុង? ហើយទោះបីជាជម្លោះទាំងឡាយប្រហែលជាស្នាក់នៅខាងក្នុង ជម្លោះនោះទាញអ្នកដទៃទៀតឲ្យទៅខាងក្នុងដែរ ។ ម៉្យាងទៀត តើនរណាបង់តម្លៃនៃជម្លោះដែលបាន សំដែងខាងក្រៅដោយមិនសមរម្យ?

ប្រភព

ឥទ្ធិពល

ខ្វះការប្រាស្រ័យទាក់ទង

បុគ្គលម្នាក់ៗ

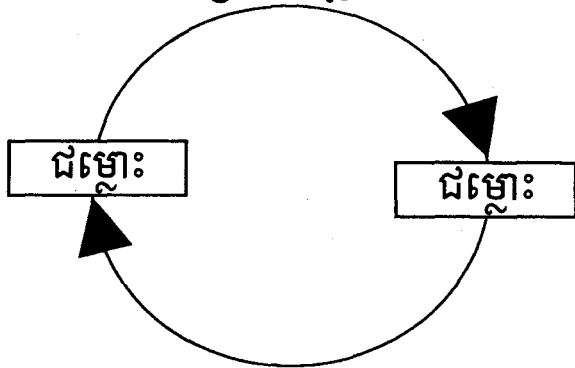
ខ្វះភាពដឹកនាំ

ជាក្រុម

បុគ្គលិកលក្ខណៈ

ជម្លោះគឺជាផ្នែកមួយនៃជីវិត វាស្ថិតនៅក្នុងជីវិតនេះ ហើយវាត្រូវការការថ្លែងបញ្ជាក់ ។ មានឥទ្ធិពលវិជ្ជមាន និង អវិជ្ជមាននៃជម្លោះ ។ មានមធ្យោបាយសមរម្យនៃការថ្លែងបញ្ជាក់ពីជម្លោះ ។

រង្វង់ជម្លោះ

ជម្លោះកើតឡើង នៅពេលដែលកងកម្លាំងពីរបីប្រាថ្នា លើគោលដៅពីរ ខុសគ្នា ។ បើសិនមិនដោះស្រាយទេជម្លោះកាន់តែធំឡើង ។ ដោយឥតសង្ស័យ អ្នកអានរបស់ខ្ញុំអាចគិតអំពីឧទាហរណ៍នៃជម្លោះ ដែលបានកើតកាន់តែខ្លាំងឡើង ក្លាយជាការមិនចាំបាច់ ។ មនោគតិចេះតែស្រមើស្រមៃគ្រប់យ៉ាងក្នុងកាលដែល ព្យុះនៃជម្លោះកើតឡើង ហើយនិងការពិត យើងមិនបានដឹងទេ តែយើងបំពេញ ដោយមនោគតិរបស់យើង ។

មាណវទ្ធផល ៣ ដែលអាចកើតឡើងបានពីជម្លោះ ឈ្នះ/ចាញ់, ចាញ់/ចាញ់ ឬ ឈ្នះ/ឈ្នះ ។ តើយើងទទួលដំណោះស្រាយឈ្នះ/ឈ្នះ នៅក្នុង ជម្លោះរបស់យើងយ៉ាងដូចម្តេច? តាមរយៈការដោះស្រាយជាមួយបុរសនៃជម្លោះ ហើយផ្តោតទៅលើការជំពាក់ទាក់ទងរយៈពេលវែងជំនួសរឿងរ៉ាវរយៈពេលខ្លី ។ ដើម្បីនឹងឈោងទៅដល់ដំណោះស្រាយឈ្នះ/ឈ្នះ ទាល់តែភាគីទាំងពីរស្ម័គ្រចិត្ត ទទួលយកដំណោះស្រាយ ចាញ់/ចាញ់ ជាដំបូងសិន ។ គ្មានការឈ្នះណា ដោយគ្មានការចាញ់នោះទេ ។

ការស្តាប់គឺជាមធ្យោបាយដ៏ប្រសើរបំផុតដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះ ។ មាន វិធីសាស្ត្រខុសគ្នាជាច្រើនក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះ ហើយក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំ អ្នកត្រូវការស្តាប់ពីវិធីរបស់អ្នក ។ ប្រសិនបើវិធីរបស់អ្នកគឺជាវិធីមួយមានប្រ- យោជន៍ ពេលនោះត្រូវតែអភិវឌ្ឍន៍វា ។ ប្រសិនបើវាមិនមែនជាវិធីមានប្រយោជន៍ ទេ ពេលនោះអ្នកត្រូវតែប្រយ័ត្ន ចំពោះការឆ្លើយតបរបស់អ្នក ហើយផ្លាស់ប្តូរ វាទៅ បើមិនដូច្នោះទេ ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកនឹងធ្វើឲ្យមានវិបត្តិជាមិនខាន ។

ពេលខ្លះភាគីទី ៣ ចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើជាអ្នកចរចា ប៉ុន្តែមានអ្នកចរចាជាច្រើន ដែលគ្មានជំនាញ ហើយអាចធ្វើឲ្យរឿងរ៉ាវកាន់តែអាក្រក់ថែមទៀត ។ ជួនកាលភាគីទី ៣ ឬ អ្នកចរចាភាគីទី៣ទាំងពីរមកតទល់មុខគ្នាឆាប់ពេក ជាហេតុបង្កឲ្យការប្រឈមមុខគ្នាដែលជាការមិនចាំបាច់ ។ នៅប្រទេសកម្ពុជាភាគីទី ៣ តម្រូវឲ្យដោះស្រាយទំនាស់ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការផ្សះផ្សាមានន័យថាជួយភាគីនិមួយៗ ឲ្យដោះស្រាយជម្លោះដោយខ្លួនឯង ។

ក្នុងនៃជំនួញ៖

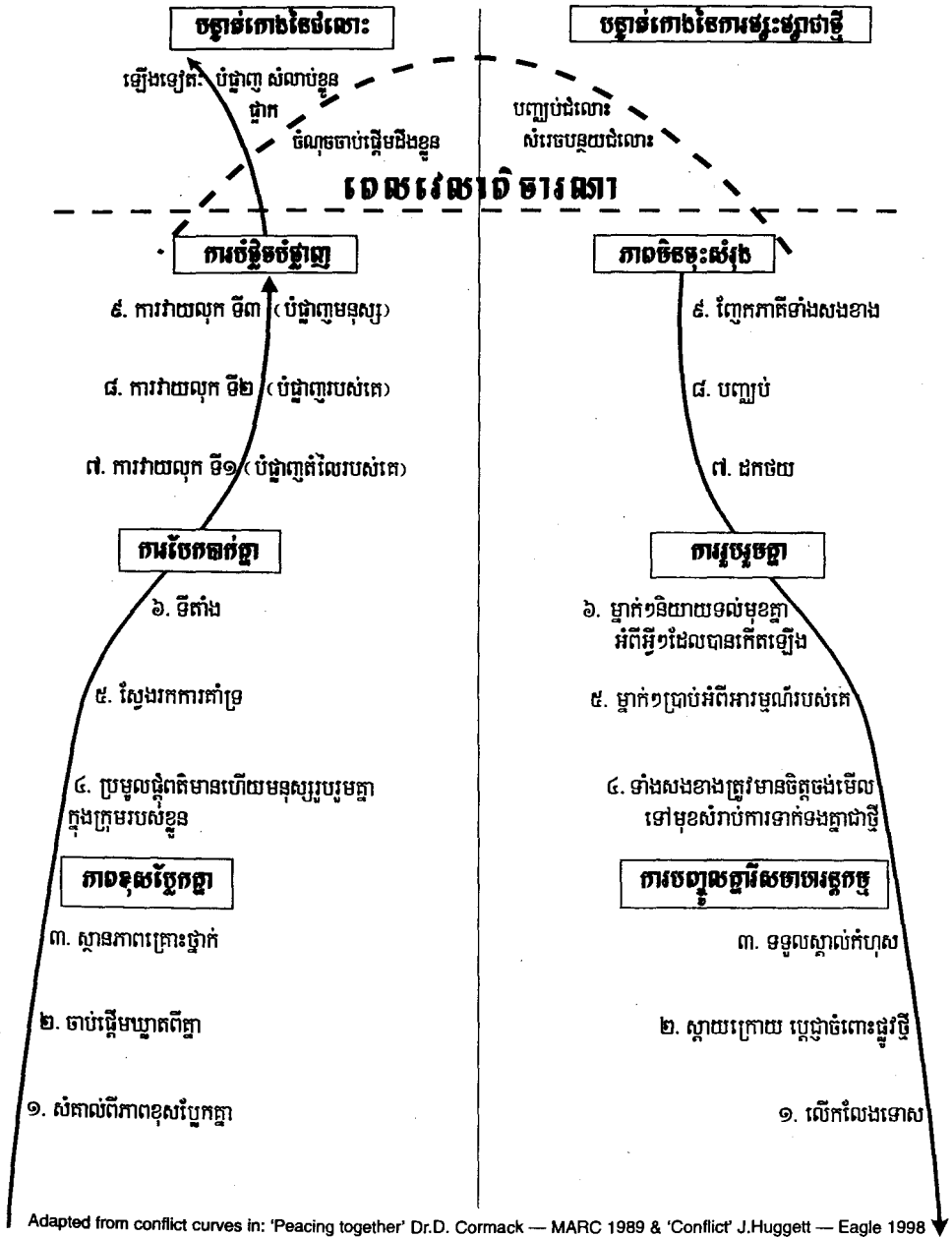
ចន្ទាគំរោង(ផ្លូវ)នៃជំនួញ៖

ដំណាក់កាលទី១: ការទទួលស្គាល់នូវភាពខុសគ្នា

ចលនានៅដំណាក់កាលនេះ គឺផ្តោតលើភាពខុសគ្នា ។ វាគប្បីត្រូវចងចាំថាការខុសគ្នា គឺជារឿងធម្មតា (OK) ដរាបណាវាសុខស្រួល ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នៅដំណាក់កាល ការទទួលស្គាល់នូវភាពខុសគ្នា មនុស្សទោរទន់ទៅស្រូបទាញដល់អស់អ្នកដែលមានគំនិតដូចគ្នា ។ នេះនាំមកនូវចន្លោះរវាង “ពួកគេ” និង “យើង” គឺជាការបន្ថែមចំងាយ ។ មនោគតិស្រមើស្រមៃឡើងកាន់កាប់បន្តហើយអ្នកចាប់ផ្តើមមើលឃើញ គ្រោះថ្នាក់នៅគ្រប់ទាំងកាលៈទេសៈ គឺថាការនិយាយចេចចចូច - ហើយភាពខុសគ្នា បានបន្ថែមលើទំហំនៃការឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់កាន់តែច្រើនឡើង ។

ដំណាក់កាលទី២: ការបំបែកពីគ្នា (ការបែកខ្ញែក)

ភាគីនិមួយៗ អភិវឌ្ឍសតិនៃការប្រឈមនៅខាងក្នុងខ្លួនឯងផ្ទាល់ ហេតុដូច្នោះបង្កើតឲ្យមានឆាកសំរាប់ទំនាស់ជាមួយអស់អ្នកណា ដែលមិននៅក្នុងភាគីរបស់ខ្លួន ។ នៅពេលដែលក្រុមប្រឈមបែបនេះត្រូវបានបង្កើតឡើង ពេលនោះគ្មានការទុកចិត្តលើអ្នកក្រៅទេ ។ ឥឡូវនេះយើងសង់ការគាំទ្រសំរាប់បុព្វហេតុរបស់យើង ពីព្រោះការត្រឹមត្រូវគឺនៅខាងយើង ។ យើងនិយាយទៅកាន់មនុស្សសំខាន់ៗ ដូចជា អ្នកគ្រប់គ្រង បុគ្គលិក អ្នកនយោបាយ អ្នកដឹកនាំពួកជំនុំ ។ល។ កាលបើយើងមានការគាំទ្ររបស់យើង នៅក្នុងកន្លែងដែលយើងចូលទៅដល់ទីតាំងមួយដែលយើងអាចបំផ្លាញ សត្រូវ ឬ ភាគីទំនាស់របស់យើងបាន ។

ដំណាក់កាលទី៣: ហាយនភាព (ភាពអន្តរាយ)

ជាទូទៅ កម្រិតដំបូងនៃហាយនភាព ផ្ដោតទៅលើការបំផ្លាញនៃតំលៃបច្ចេកទេស មិត្តរូបសំអ្នក: សេចក្ដីជំនឿ សីលធម៌ សេចក្ដីស្មោះចិត្តនៃគ្រីស្ទានរបស់ពួកគេ ។ល។ បើសិនបើការនេះ មិនសំរេចតាមផ្លូវរបស់អ្នកទេ នោះចំណុចវាយប្រហារ ទីពីរ គឺធ្វើទៅដោយផ្ទាល់ក្នុងការបំផ្លាញអ្វីៗទាំងឡាយដូចជា: ទ្រព្យសម្បត្តិ គំរោងការ ទំនាក់ទំនង ។ល។ នៅទីបំផុត បើសិនជាជម្លោះនៅតែបន្ត នោះការ វាយប្រហារទីបី គឺការបំផ្លាញទៅលើមនុស្ស: កិត្តិស័ព្ទ សុខភាព សូម្បីតែជីវិត ផង ។

ប៉ុន្តែតើមានអ្វី ដែលកើតឡើង បើសិនជាអ្នកមិនបានទទួលសំលេងគាំទ្រ ប្រសិនបើអ្នកចាញ់? ពីព្រោះការចាញ់គឺជាការមួយដែលអាចនឹងកើតមានបាន ពេលនោះ អ្នកត្រូវបំបាត់ស្ម័គ្រចិត្តធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ ឲ្យតែបានឈ្នះសូម្បីតែធ្វើ អត្តឃាតក៏ហ៊ានធ្វើដែរ ។ ជីវិតលោកិយរបស់យើងគឺនៅកម្រិតនេះហើយ ។ នេះ គឺជាកម្រិតកំហឹងដល់ក នៃយុទ្ធសាស្ត្រការបំផ្លាញគ្នាទៅវិញទៅមក ដោយធានា អះអាង (Mutual Assured Destruction) ។ នៅក្នុងការពិត ប្រសិនបើអ្នកត្រូវ ឈប់កំពូលភ្នំនៃជម្លោះ នោះអ្នករកឃើញវា គឺជាភ្នំភ្លើងមួយ ។ ឡើងកាន់តែខ្ពស់ ក្តៅកាន់តែខ្លាំង ។ ជំហាននេះគឺអ្នកទៅដល់កំពូលភ្នំភ្លើង ។

សូម្បីតែយ៉ាងនោះ បុរសនៃជម្លោះចេញពីតំនិតអាត្មាធិបតេយ្យ (ខ្លួនឯងមុន អ្នកដទៃ ឬ ខ្លួនឯងមុនព្រះជាម្ចាស់ ដែលជាអំពើបាប) យើងទាំងអស់គ្នាបានអុជ ភ្លើងជម្លោះ ។ ហើយយើងនឹងធ្វើដូច្នោះម្តងទៀត ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលយើង ទទួលស្គាល់បញ្ហា ភ្លាមនោះយើងអាចត្រឡប់អ្វីៗបាន ។ ជម្លោះដែលមកដល់ កម្រិតនេះគឺបំផ្លាញមនុស្ស អង្គការ គំរោងកម្មវិធី ពួកជំនុំ និងអ្វីៗទាំងឡាយ ដែលមានតម្លៃខ្ពស់ខ្ពស់ ដែលនៅក្នុងនោះមនុស្សបានចំណាយពេល ថាមពល ហើយនិងធនធានជាក់ស្តែងយ៉ាងច្រើន ។

ដើម្បីសង្ខេបពីការពិភាក្សាខាងលើ យើងអាចតត់សំគាល់នូវជំហានទាំង ប្រាំបួនលើបន្ទាត់កោងនៃជម្លោះ (លើភ្នំនៃជម្លោះ):

ដំណាក់កាលទី៣: ការទទួលស្គាល់នូវភាពខុសគ្នា

- ១. ផ្ដោតលើភាពផ្សេងគ្នា
- ២. បន្ថែមចំងាយ/ចន្លោះ

២៤ សំណុំទឹកប្រៃ ១/២ (តុលា ២០០០)

៣. បន្ថែមគ្រោះថ្នាក់

ជំណាក់កាលទី២: ការបំបែកពីគ្នា (ការបែកខ្ញែក)

៤. បង្កើតការរួបរួមនៃក្រុម

៥. កសាងកម្លាំង

៦. រៀបចំទីតាំងដើម្បីបំផ្លាញសត្រូវ

ជំណាក់កាលទី៣: ហាយនភាព

៧. បង្កហាយនភាព-បំផ្លាញតម្លៃ

៨. បង្កការវាយប្រហារទី២-បំផ្លាញរបស់អ្វីៗ

៩. រៀបចំធ្វើអត្តឃាត-បំផ្លាញមនុស្ស(យ៉ាងហោចណាស់ខ្លួនឯង)

បើមានជំហាន ៩ យ៉ាង ក្នុងការពង្រីកជម្លោះទាំងស្រុងនោះ មានជំហាន ៩ យ៉ាងក្នុងការធ្វើឲ្យផ្សះផ្សាដែរ ។ អ្វីដែលសំខាន់ គឺទទួលដំណោះស្រាយ ឈ្នះ/ឈ្នះ ។ បើសិនអ្នកមានបញ្ហាសៅហ្មងក្នុងជំហានទី ១ លើការធ្វើឲ្យជាសះស្បើយនៃជម្លោះ អ្នកអាចចាប់ផ្តើមជំហានទី ១ លើការធ្វើឲ្យជាសះស្បើយនៃ ការផ្សះផ្សា ។ បើសិនអ្នកឈប់ ជម្លោះប្រហែលជាធ្វើឲ្យរឹតតែខ្លាំងឡើង នៅ ជំហានទី ៦ បន្ទាប់មកផ្តោះ ហើយចាប់ផ្តើមដាក់ចុះការផ្សះផ្សានូវជំហានទី ៦ ។

ការដោះស្រាយមានន័យថាបញ្ឈប់ពីការឡើងក្នុងជម្លោះ ហើយឆ្លងទៅម្ខាង ទៀតនៃភ្នំ ។ ក្នុងពេលណាដែលអ្នកនៅទីនោះ អ្នកធ្វើការស្លាប់ស្លង់ដោះស្រាយ ជម្លោះ បន្ទាប់មកចុះដល់ផ្នែកនៃការផ្សះផ្សា ។

ចន្ទាត់កោង(ដួង)នៃការផ្សះផ្សា

ជំណាក់កាលទី៣: ការដកថយ

រកមើលមធ្យោបាយមួយ ដើម្បីបំបែកភាគីទាំងពីរ ។ បើសិនជាអ្នកស្ថិត នៅជំហានទី ៩ លើបន្ទាត់កោងនៃជម្លោះ សូមកុំឲ្យព្យាយាមនាំភាគីទាំងពីរមកជុំគ្នា ដើម្បីដោះស្រាយអ្វីៗឡើយ ។ សូមបំបែកភាគីទាំងពីរ ដើម្បីនឹងធ្វើការជាមួយពួក គេ ។ បើសិនភាគីមួយគិតថាគេត្រូវតែឈ្នះ ពេលនោះនឹងគ្មានការផ្សះផ្សា ឡើយ ។ បើសិនជាគ្មានការបញ្ឈប់ភ្លើង ឬ ផ្អាកការប្រយុទ្ធនោះ ពេលនោះបំបែក ពួកគេជាអចិន្ត្រៃយ៍ ។ បញ្ឈប់បណ្តោះអាសន្ននូវសកម្មភាពទាំងសងខាង រហូត

ដល់ពួកគេមកដល់ទីតាំងផ្អាកការប្រយុទ្ធ ។ ជាជាងត្រូវភាគីទាំងពីរដកថយពីឥរិយាបថដាច់អហង្ការ ដែលភាគីនីមួយៗបានដំណើរមក ហើយបង្កើតឲ្យមានភាពស្ម័គ្រចិត្តមួយនៅក្នុងពួកគេ ដើម្បីគិតថាប្រហែលជាមានមធ្យោបាយដោះស្រាយផ្សេងទៀត ។ បើសិនជាអ្នកអាចដាំឲ្យភាគីទាំងពីរនិយាយថា “បើសិនមានក្តីសង្ឃឹមថាផ្សះផ្សាបាន នោះសូមឲ្យសំរេចចុះ” ។ បន្ទាប់មកអ្នកអាចរំកិលទៅវគ្គបន្ទាប់បាន ។

ដំណាក់កាលទី២: ការធ្វើឲ្យជួបជុំគ្នា

មកដល់ចំណុចនេះ បន្តរក្សាភាគីទាំងពីរឲ្យនៅបែកពីគ្នា បើសិនអាចធ្វើបាន ។ ប៉ុន្តែសូម ចែកចាយការពិត ។ ចូរធ្វើកំណត់ហេតុអ្វីៗ ដែលបានកើតឡើង ឬលំដាប់ព្រឹត្តិការណ៍ ។ នៅកន្លែងណាដែលភាគីទាំងពីរយល់ព្រម ហើយនិងអ្វីដែលពួកគេមិនយល់ព្រម? ធ្វើឲ្យភាគីនីមួយៗលាតត្រដាងពីអារម្មណ៍របស់គេដូចជា “តើអ្នកមានអារម្មណ៍យ៉ាងណាអំពីការនោះ? វាគឺជាការសំខាន់ ដែលគ្រប់ទាំងអារម្មណ៍គឺត្រូវបានបញ្ចេញមក ហើយគ្មានអ្វីដែលត្រូវសល់ឲ្យខ្លះនោះឡើយ ។ ការមានអារម្មណ៍ជូរចត់ក្លាយទៅជាការតូចចិត្ត ។ នេះគឺជាការមួយដែលបំផ្លាញទីតាំងមនោសញ្ចេតនាផ្ទាល់ខ្លួនខ្លាំងបំផុត ហើយវាជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងបំផុតលើបុគ្គលឲ្យរក្សាការអន់ចិត្ត ។ អារម្មណ៍ដែលនៅសល់មិនទាន់បានដោះស្រាយអាចធ្វើឲ្យមនុស្សងាយស្រួលដើរឆ្លងត្រឡប់ក្រោយទៅកាន់ភ្នំជម្លោះ ហើយជម្លោះក៏ងើបឡើងវិញ ។

វាគឺជាឧត្តមគតិ ដែលនិយាយថា “សូមបំភ្លេចរឿងដើម” នៅដំណាក់កាលនៃការចែកចាយការពិត និង អារម្មណ៍ពីអតីតកាលត្រូវតែនិយាយឡើង ។ នេះជាពេលដាំឲ្យមានការបញ្ជាក់ចំពោះការពិត ធ្វើឲ្យការយល់ច្រឡំបានភ្លឺឡើងនិយាយអំពីបុគ្គលដែលបណ្តាលឲ្យកើតឡើង ។ល។ ទាល់តែគ្រប់រឿងរ៉ាវអតីតកាលត្រូវបានលើកឡើង ហើយបានពិភាក្សាទើបអាចបញ្ចប់លើរឿងរ៉ាវអតីតកាលបាន ។ កាលណាមានការបញ្ចប់ ក្រោយមកភាគីណាក៏ដោយអាចនិយាយថា “មានរឿងរ៉ាវមួយ ដែលកាលលើកមុន ខ្ញុំមិនបានលើកឡើង” កាលណាមានការបញ្ចប់លើរឿងរ៉ាវអតីតកាល ពេលនោះរឿងក្តីអាចផ្លាស់ទៅជាការរុករកទស្សនៈសំរាប់ទំនាក់ទំនងថ្មីមួយ ។

មានតម្រូវឲ្យមាន ទស្សនៈរួមគ្នាមួយសំរាប់ទំនាក់ទំនងថ្មីមួយ ។ វាប្រហែល ជាអ្នកអាចនឹងទទួលបានសន្តិភាព ប៉ុន្តែមិនទាន់មានការផ្សះផ្សាទៅឡើយ ។ នេះ គឺដែលបញ្ហាទាំងឡាយត្រូវបានដោះស្រាយពិតប្រាកដ ។ នេះជាកន្លែងដែលភាគី ទាំងពីរត្រូវសុខចិត្តចុះ ចេញ/ចេញ ដើម្បីនឹងឈ្នះ/ឈ្នះ ។ គួរឲ្យស្តាយ មនុស្សជា ញឹកញាប់មិនបានប្រុងប្រៀបសំរាប់បង់ថ្លៃខ្ពស់ចំពោះការរួមបញ្ចូលគ្នា ហើយនេះ ជាដំណាក់កាលចាំបាច់ក្នុងការផ្សះផ្សារឡើងក្តី ។

ប៉ុន្តែពេលណាអ្នកប្តេជ្ញាព្យាយាមរកមធ្យោបាយទៅមុខ នោះជំហានបន្ទាប់ គឺការរួមបញ្ចូលគ្នា ហើយនេះគឺជាពេល ដែលអ្នកនាំភាគីទាំងពីរមកជួបជាមួយ គ្នា ។

ជំនាក់កាលទី១: ការរួមបញ្ចូលគ្នា (ការធ្វើឲ្យទៅតែមួយ)

គ្រប់គ្នាត្រូវការសារភាពកំហុស ឬភាពជាម្ចាស់នៃបញ្ហា ហើយដោយចំហ ទទួលខុសត្រូវសំរាប់ជម្លោះកាន់តែខ្លាំងឡើង ។ សំរាប់មនុស្សដែល អាចធ្វើការនេះបាន នោះគឺជាអ្នកខ្លាំង មិនមែនអ្នកខ្សោយទេ ។ សេចក្តីពិតនេះត្រូវ តែបានបង្ហាញនៅចំពោះអស់អ្នកដែលចូលរួម ។ បន្ទាប់មក ការប្រែចិត្ត ជាការ ប្តេជ្ញាចំពោះមធ្យោបាយមួយថ្មី ជាការផ្លាស់ប្តូរ នៅក្នុងការគិត និង នៅក្នុងទំនាក់ទំនង ។ ទីបំផុតមកដល់ ការអត់ទោស ឬការព្រលែង ។ ភាគី ទាំងពីរត្រូវតែនិយាយថា “ខ្ញុំនឹងមិននាំការនោះមកម្តងទៀតទេ” វាមិនជាការ ល្អនិយាយទេដែលនិយាយថា “ខ្ញុំក្តេចបាត់ហើយ” ប៉ុន្តែយើងអាចជ្រើសរើស មិនចង់ចាំបាន ។ មនុស្សត្រូវការធ្វើឲ្យឈឺចាប់គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីនិយាយថា “ខ្ញុំក្តេច រឿងនោះហើយ គឺជាកំហុសឆ្គងមួយ ខ្ញុំប្រគល់ខ្លួន ខ្ញុំទៅរកមធ្យោបាយថ្មីមួយ ហើយខ្ញុំព្រលែងវា ហើយ” ទស្សនៈសេចក្តីពិតមួយ នៃព្រះគម្ពីរស្តីពីការអត់ទោស គឺជាការចាំបាច់ ។

សង្ខេបឲ្យខ្លីទៅ យើងរកឃើញ:

ជំនាក់កាលទី៣ : ការដកថយ

- ៩. បំបែកភាគីទាំងសងខាង
- ៨. អំពាវនាវឲ្យបញ្ឈប់ភ្លើងកំហឹង ឬផ្អាកប្រយុទ្ធ
- ៧. ធ្វើឲ្យភាគីទាំងពីរដកថយពីទីតាំងនៃការដាច់អហង្គរ

ដំណាក់កាលទី២: ការធ្វើឲ្យជួបជុំគ្នា (រក្សាឲ្យភាគីទាំងពីរនៅបែកពីគ្នា)

៦. ចែកចាយការពិត

៥. បញ្ចេញអារម្មណ៍

៤. អភិវឌ្ឍទស្សនៈរួមសំរាប់ទំនាក់ទំនងមួយថ្មី

ដំណាក់កាលទី១: ការរួមបញ្ចូលគ្នា(ធ្វើពីរឲ្យទៅជាមួយ)

៣. ការសារភាពកំហុស និង ធ្វើជាម្ចាស់លើបញ្ហា

២. ប្រែចិត្ត ហើយប្តេជ្ញាចំពោះមធ្យោបាយមួយថ្មី

១. អត់ទោស ឬព្រលែង

ការរួមបញ្ចូលគ្នាគឺត្រូវតែចំណាយ ។ វាបង្កតម្លៃក្នុងមនោសញ្ចេតនា និង ភាពធ្វើឲ្យឈឺចាប់ ។ ការផ្សះផ្សារឡើងក្តីភាគច្រើន ទទួលបានតែការពិតដោយគ្មាន គិតគូរពីដំណើរខូចខាងឯអារម្មណ៍ ហើយគ្មានការប្តេជ្ញាដែលត្រូវបានធ្វើច្បាស់ លាស់ ក្នុងការជំរុញឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងជាចិន្ត្រៃយ៍ឡើយ ។ ទោះបីដំណើរការការផ្សះផ្សារមិនឈានទៅដល់ជំហានទី ៣ ឬទីពីរ អ្នកគ្រីស្ទាននៅតែត្រូវ ការអត់ទោស (ជំហានទី ១) យើងទាំងអស់គ្នា ត្រូវតែទទួលខុសត្រូវចំពោះការ ឆ្លើយតបរបស់យើង ។

ជំនួសឲ្យការបែកបំបែកទំនាក់ទំនងពីគ្នា ជម្លោះក្លាយជាឈ្នាន់ថ្មីសំរាប់ ជាន់ចូលទៅក្នុងទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួនដ៏សែនជ្រៅ ។ ការរីកចំរើន និង ការផ្លាស់ប្តូរ មិនមែនកើតឡើងដោយស្វ័យប្រវត្តិទេ ។ ពួកវាចេញមកពីការខំប្រឹងប្រែង ដែល យើងធ្វើឡើង ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហារបស់យើង ។

ការផ្សះផ្សារគឺជាសមិទ្ធផលមួយដ៏មានគុណភាពខ្ពស់ ។ តួនាទីភាគីទី ៣ សំខាន់ណាស់ ។ បើសិនជាអ្នកស្ថិតនៅក្នុងមុខងារភាគីទី ៣ ចូរអ្នកបញ្ជាក់ច្បាស់ ថាហេតុអ្វីបានជាអ្នកនៅទីនោះ ។ ទោះជាមិនបានគិតក៏ដោយ ក៏តួនាទីដែលធ្វើ សង្គ្រាមស្វែងរកមើលចំណុចរួមគ្នាមួយ ដើម្បីយកមកជាសំរាប់ការព្រម ព្រៀង គឺសូម្បីតែភាគតូចបំផុតក៏ដោយ ហើយដែលប្រការនេះពួកគេក៏អាចធ្វើជា អ្នកសម្រុះសម្រួលផងដែរ ។ ដូច្នោះអ្នកសម្រុះសម្រួលក្លាយជាជនរងគ្រោះម្នាក់ នៃជម្លោះរបស់ពួកគេ! អ្នកសម្រុះសម្រួល ឬ បុគ្គលទី ៣ ទទួលបាន ៧០% ប៉ុណ្ណោះនៃអ្វីៗក៏ដោយ ដែលកំពុងតែកើតឡើង ។

២៨ សំណុំរឿងលេខ ១/២ (តុលាការ ២០០០)

ជម្លោះភាគច្រើនផងដែរ អាចត្រូវបានដោះស្រាយនៅដំណាក់កាលដំបូង បើសិនអ្នកដឹកនាំមានចិត្តនឹងធ្វើសកម្មភាពល្បឿនល្មមគ្រប់គ្រាន់នោះ ។ ភាគីទី ៣ ទុកឲ្យការធ្វើអន្តរាគមន៍យូរពេក បន្ទាប់មកពួកគេធ្វើឲ្យរឿងរ៉ាវស្មុគស្មាញ ដោយ ព្យាយាមនាំភាគីទាំងសងខាងមកជាមួយគ្នាដាច់ពេក ក្រោយពីដំណាក់កាល រដ្ឋប្បវេណី ។ ជំហានដ៏ចំបងមួយចំពោះការដោះស្រាយជម្លោះ គឺធ្វើឲ្យមនុស្សរយល់ពី ភាពខុសគ្នារបស់អ្នកដទៃ ថាជាការខុសគ្នាហើយទាំងសរសើរផង ប៉ុន្តែមិនមែន ជាការខុសគ្នានោះទេ ។

ស្តីពីការដោះស្រាយជម្លោះ

☹	សហការគ្នា	ក្នុងនាមភាគីទី១ខ្សោយ ខ្ញុំនឹងយល់ស្រប ជាមួយឥឡូវនេះ ។
☹	គេចវេះ	ការគេចនិងការបោះពួយទៅមុខ ។ បើសិន ខ្ញុំអាចរត់ល្បឿនល្មម នោះខ្ញុំមិនត្រូវគេចាប់ បានទេ ។ ខ្ញុំមិនអាចឈ្នះ ដូច្នេះខ្ញុំនឹងដក ខ្លួនចេញ ។
☹	ការពារ	នៅមិនទាន់បរិយាយពីបំណងប្រាថ្នារបស់ ខ្ញុំ ប៉ុន្តែខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យវាលំបាកសំរាប់អ្នកដទៃ ទៀត ។
☺	សម្របសម្រួល	គំនិត និង រឿងរ៉ាវត្រូវបានពិពណ៌នា ប៉ុន្តែ មិនបានផ្តល់ដោយពិតទេ ។ ទោះជាយ៉ាង ណាក៏ដោយខ្ញុំផ្តល់ឲ្យតិចតួច ដើម្បីនឹងបាន ទទួលបានតិចមកវិញ ។
☺	ចរចាបន្តនូវតិចតួច	ខ្ញុំមិនប៉ងឲ្យទទួលបានគ្រប់ទាំងអ្វីដែលខ្ញុំ ចង់បានទេ ។ ដំណើរដែលយើងចាប់ផ្តើម ដើរឆ្ពោះទៅរកគ្នា (ហើយវាជាមុខងាររបស់ ខ្ញុំដែលត្រូវដើរឲ្យលឿនជាងបន្តិច) ខ្ញុំផ្តល់ ឲ្យដើម្បីនឹងចុះសម្រុងគ្នា ។

☹	ប្រឈមមុខ	យើងជាក់គ្រប់ទាំងបញ្ហាបញ្ហាស្នា ។
☹	ប្រកួតប្រជែង	បង្ខំចង់បានលើកទីដំបូងដែលខ្ញុំចង់បាន ដោយមិនខ្វល់អំពីអ្វីដែលអ្នកចង់បានទេ ។ អ្នកស្នូតគ្រង់ទទួលការឈឺចាប់ក្នុងការប្រកួតប្រជែង ។
☹	វាយប្រហារយកឈ្នះ	មធ្យោបាយដ៏ល្អបំផុតនៃការការពារកំណត់លើជំហររបស់ខ្លួន ។ ជាញឹកញាប់វាជាជំហរមួយដែលបានរៀបចំឡើងដ៏ឈឺចាប់ហើយអ្នកនឹងរកឃើញថាការទាស់ប្រឆាំងដែលទើបតែត្រៀមរួចជាស្រេច ។ ខ្ញុំនឹងឈ្នះថ្លៃប៉ុន្មានក៏ដោយ ។
☺	ផ្សះផ្សា	ការផ្សះផ្សាគឺជាកិច្ចសហការដែលធានាអះអាង ។ ខ្ញុំនឹងនិយាយអ្វីដែលខ្ញុំចង់និយាយហើយខ្ញុំនឹងចង់ស្តាប់ ។ ខ្ញុំមិនហួសហេតុលើអ្វីដែលខ្ញុំចង់បាន ប៉ុន្តែសំខាន់លើអ្វីដែលអ្នកចង់បាន ។ ភាគីទាំងពីរជាអ្នកឈ្នះបើសិនយើងដោះស្រាយនូវភាពខុសគ្នារបស់យើង ។ (ម៉ាថាយ ១៨:១៥)

ខ្ញុំត្រូវតែទទួលស្គាល់ថា ទាំងខ្ញុំ ហើយនិង អ្នកមានសិទ្ធិ ហើយប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យសិទ្ធិរបស់អ្នកទាំងពីរត្រូវបានព្រមព្រៀង ។

គោលការណ៍នៃជំនួញ៖ស្រាយជំនួញ៖

1. ផ្ដើមគំនិតដោះស្រាយជំនួញ៖ភ្លាមៗ និង ដោយវិជ្ជមាន៖ ទទួលយកគ្រប់ទាំងការមិនយល់ស្របគ្នា ទុកជាឱកាសមួយធ្វើឲ្យកាន់តែជ្រៅនូវទំនាក់ទំនងរបស់អ្នក (អេភេសូ ៤:១៥ “និយាយសេចក្តីពិតក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់”) ឬ

- ២. ជ្រើសរើសពេលវេលាសមរម្យបំផុត: (សុភាសិត ១៥:២៣ “ពាក្យមួយម៉ាត់ ពោលត្រូវនោះល្អណាស់ហ្ន៎”) ។ កុំនិយាយថា “ពេលក្រោយ” ប៉ុន្តែត្រូវ កំណត់ពេលវេលាច្បាស់លាស់ ។ ចូរឲ្យប្រាកដផងដែរថាប្រធានបទត្រូវ បានកំណត់ច្បាស់លាស់ ដូច្នេះអ្នកទាំងពីរដឹងពីអ្វីដែលអ្នកត្រូវពិភាក្សា ។
- ៣. កំណត់អត្ថន័យ ឬ រឿងរ៉ាវជម្លោះដោយច្បាស់លាស់: វាអាចនឹងជួយបើ ការសរសេរវាចុះ ។ ជម្លោះកាន់តែតូច គឺនឹងត្រូវបានកំណត់អត្ថន័យដោះ ស្រាយកាន់តែងាយស្រួលជាង ។
- ៤. រក្សារឿងរ៉ាវនៃការអនុវត្តន៍ដែលមិនមែនជាបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួន: រក្សារឿងរ៉ាវ ឲ្យនៅច្បាស់ និង ជានិច្ចកាលឲ្យនៅចំពោះមុខអ្នក ។ បើសិនជឿងផ្ទាល់ ចំពោះការវាយប្រហារផ្ទាល់ខ្លួន នោះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យរហ័ស និង ដោយស្រទន់ទៅចំពោះអ្វីដែលកំពុងកើតឡើង ។
- ៥. ស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបុគ្គលផ្សេងទៀត: (សុភាសិត ១៨:១៣ “កុំឲ្យឆ្លើយមុនដែលអ្នកបានស្តាប់រឿង” យ៉ាកុប ១:១៩ “រាប់នឹងស្តាប់ក្រ នឹងនិយាយ”) ។
- ៦. ទទួលយកការទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើរបស់ខ្លួន: ការទម្លាក់កំហុសលើ អ្នកដទៃធ្វើឲ្យខូចដល់ទំនាក់ទំនង ហើយគ្មានប្រសិទ្ធិភាពលើការផ្លាស់ប្តូរ វិជ្ជមានទេ (រ៉ូម ១៤:១៣) ។
- ៧. រកឃើញដំណោះស្រាយឆ្លាស់គ្នា: កាលណាមនុស្សម្នាក់ៗបានលើកបញ្ហា ឡើងនោះ សេចក្តីត្រូវការសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរនៃឥរិយាបថប្រែជាច្បាស់ លាស់ ។ ជំហានបន្ទាប់គឺជាដំណោះស្រាយនៃបញ្ហា ដែលវាមិនជាការ ងាយស្រួលខានមិនបាន ។ វាតម្រូវឲ្យមានការជញ្ជឹងគិត និង ការបញ្ចេញ គំនិតឡើង ។ គប្បីគិតដូចជាមានដំណោះស្រាយយ៉ាងច្រើនដែលអាចធ្វើ បាន ។ មើលគ្រប់ជ្រុងគ្រប់ផ្នែក ។
- ៨. សម្រេចចិត្តលើដំណោះស្រាយ ដែលអាចទទួលយកទាំងសងខាង: បន្ទាប់ពីការរកឃើញយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់គ្រប់ទាំងផ្លូវផ្សេងទៀត និង ប៉ាន់តម្លៃពួកវា ហើយចូរធ្វើការសម្រេចចិត្ត ។ បើសិនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួក អ្នកគេចូលចិត្តផ្លូវផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែអ្នកដទៃរកឃើញថាវាមិនអាចទទួល បាន ចូរពិភាក្សាពីហេតុផល ។

- ៩. ចាប់ផ្តើមធ្វើការភ្លាមលើដំណោះស្រាយ ដែលឯកភាព: ជញ្ជីងគិតលើ រឿងរ៉ាវចំណែករបស់អ្នកផ្ទាល់ ទុកឲ្យបុគ្គលដទៃមានសេរីភាពលើកិច្ចការ ទទួលខុសត្រូវរបស់គាត់ ។
- ១០. រក្សាក្នុងចំណិតនូវភាពទទួច លើគោលការណ៍នៃការអត់ទោស របស់ ព្រះគម្ពីរ: ខ្វះភាពស្ម័គ្រចិត្តក្នុងការអត់ទោសគឺ ជាញឹកញាប់ជាឧបសគ្គដ៏ ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះការដោះស្រាយជម្លោះ ជាងការធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះអាក់អន់ចិត្ត តើបទគម្ពីរនិយាយដូចម្តេចអំពីការអត់ទោស? ចូរធ្វើជាគំរូជាជាងធ្វើជាចៅ ក្រុម នោះមានប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងបំផុតក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះ ។

ការសន្មត់ជាមូលដ្ឋានខ្លះអំពីជម្លោះ

- ១. ជម្លោះគឺភាគច្រើនមិនអាចចៀសផុត ។ ជម្លោះកើតឡើងតាមចំណែករៀង ខ្លួនពីព្រោះគ្រប់គ្នាដឹងពីមនុស្ស និង ស្ថានភាពខុសៗគ្នា ។ ការដឹងខុសៗ គ្នាយ៉ាងនេះអនុញ្ញាតឲ្យមានចំណង និង ការសំរេចផ្សេងគ្នា ដែលផ្ទុយមក វិញបណ្តាលឲ្យមានជម្លោះ ។
- ២. ជម្លោះរួមចំណែកទាំងតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន និង មូលដ្ឋាននៃសេចក្តីត្រូវការ ។ គ្រប់ មនុស្សទាំងអស់គឺមានមូលដ្ឋានតម្លៃ និង សេចក្តីត្រូវការផ្សេងៗ ។ ទាំង នេះត្រូវបានកំណត់អត្ថន័យដូចជាត្រូវការឲ្យស្រឡាញ់ និង ត្រូវការឲ្យមាន អារម្មណ៍ថាមានតម្លៃ ។ បើសិនជាសេចក្តីត្រូវការទាំងនេះមិនត្រូវបាន បំពេញទេនោះ ចំនួនពិតប្រាកដនៃភាពខ្វះខាតគឺត្រូវមានអារម្មណ៍នៅក្នុង បុគ្គលិកលក្ខណៈ ។
- ៣. ជម្លោះតាមធម្មតាផុសចេញឡើងដូចជាអាការរោគ ។ យើងគប្បីត្រូវដឹងពី ការពិត ដែលព្យាយាម ដោះស្រាយតែអាការរោគពីខាងក្រៅនៃជម្លោះ នោះនឹងមិនធ្វើឲ្យបាត់បួសបញ្ហាទេ ។ ការព្យាយាមមួយគប្បីធ្វើឡើង ដើម្បីមើលពីក្រោមផ្ទៃរឿង និង រកឃើញអ្វី ដែលជាមូលដ្ឋានបណ្តាល ឲ្យកើតមានបញ្ហា ។
- ៤. ជម្លោះ ត្រូវតែដោះស្រាយដោយឲ្យបានឆាប់រហ័ស តាមដែលអាចធ្វើទៅ បាន ។ មនុស្សខ្លះចូលចិត្តមិនអើពើជម្លោះតូចតាច ដោយមិនចង់ធ្វើឲ្យ “ទុកឃ្នឹងឃ្នោង” ដូច្នោះពេលជម្លោះធំដុំកើតឡើង នោះពួកគេមិនអាច

៣២ សំណុំរឿង ១/២ (តុលាការ ២០០០)

និងដោះស្រាយវាបាន ពីព្រោះពួកគេមិនបានរៀនពីរបៀបដោះស្រាយ រឿងតូចតាច ។

៥. ជម្លោះផ្តល់ឱកាសសំរាប់ការលូតលាស់ ។ លោក ហ.ណ. រ៉ៃ (H.N. Right) និយាយថា “ជម្លោះ” គឺដូចជាដាក់វ៉ែលវ៉ែល ។ ប្រសិនបើបានប្រើប្រាស់ វានៅក្នុងមធ្យោបាយត្រឹមត្រូវ វាអាចជាប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។ តែបើប្រើវាក្នុងមធ្យោបាយខុស វាអាចបក់ផាត់ការសាកល្បង កម្លាំង និង ធនធានរបស់មនុស្សម្នាក់ ។

វេទនាបាយ ៤ យ៉ាងដែលយើងប្រើសំរាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទង

១	ការសន្តិសុខ	ការប្រាស្រ័យទាក់ទងពីរផ្លូវ
២	ការពិភាក្សា	ចែកចាយកត្តាមតិ និង តម្លៃផ្សេងជាមួយគ្នា
៣	ការជជែកជែកញែក	គោលបំណងដើម្បីឈ្នះ និងដំណើរការចាប់យក
៤	ការកោតកាក	គោលបំណងដើម្បីឈ្នះ និងទម្លាក់ចុះ
៥	ការនិយាយ	ស្តាប់ អធិស្ឋាន និងដោះស្រាយរឿងរ៉ាវ

ប្រភពឯកសារស្រាវជ្រាវ

លោក Cormack និង David ស្តីពីការមានសន្តិភាពជាមួយគ្នា: ពីជម្លោះទៅការ ផ្សះផ្សា (MARC Monarch Publication, 1989)

លោក Huggett និង Joyce ស្តីពីជម្លោះ: ការយល់ ការគ្រប់គ្រង និងការលូត លាស់តាមរយៈជម្លោះ (N. P.: Eagle, 1998)

លោក Lingerfelter, Sherwood G និង Marvin K. Mayers ការបំរើឆ្លងកាត់ វប្បធម៌ផ្សេងៗ: គំរូតំណាងមួយសំរាប់ទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ខ្លួន ។ (N. P., 1986)

ពន្លឺសន្ទសារនៃរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ ឆ្នាំ ២០០០

ដោយលោក អ៊ុន សិលា

នៅឆ្នាំ ១៩៨៣ គេបានធ្វើសន្និសីទសំរាប់អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ នៅក្រុង អាំស្ត្រេដ លើកទី ១ ហើយ នៅលើកទី ២ គេធ្វើនៅឆ្នាំ ១៩៨៦ ។ ប៉ុន្តែទាំងពីរលើកនោះ គ្មានគ្រីស្ទបរិស័ទខ្មែរណាម្នាក់ បានចូលរួមឡើយ ។

អាំស្ត្រេដ ឆ្នាំ ២០០០ ដែលគេបានធ្វើឡើង នៅថ្ងៃទី ២៩ កក្កដា រហូតដល់ថ្ងៃទី ០៦ សីហា គឺជាសន្និសីទលើកទី ៣ ។ លើកនេះ មានចំនួនមនុស្សចូលរួម មួយម៉ឺនពីររយម្ភៃប្រាំនាក់ មកពីប្រទេសផ្សេងៗចំនួន ២០៩ ប្រទេស នៅលើសកលលោក នោះ ហើយនិង មានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តបំរើក្នុងសន្និសីទនោះ មកពីប្រទេសមួយចំនួនធំនៅជុំវិញពិភពលោក ចំនួន ៧៥០ នាក់ថែមទៀតផង ។ នៅលើកនេះ គ្រីស្ទបរិស័ទខ្មែរបានទៅចូលរួមក្នុងសន្និសីទនេះ ចំនួន ២០ នាក់ និង អ្នកបកប្រែ ៤ នាក់ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ព្រឹត្តិការណ៍នេះ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ប្រវត្តិសាស្ត្រមួយ ដែលយើងជាខ្មែរបានចូលរួម ក្នុងការប្រមូលផ្តុំនៃអ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំ និង អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ យ៉ាងច្រើនកុះករបែបនេះ ។

តើអ្វីទៅជាការចាប់អារម្មណ៍របស់យើង ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នេះ? តើយើងទទួលបានបទពិសោធន៍បែបណា រៀនបានអ្វីខ្លះ ហើយនិង តើយើងបានដឹងថាព្រះមានបន្ទូលមកកាន់យើងយ៉ាងណាខ្លះ? ក្នុងចំណោមប្រតិភូទាំង ២៤នាក់ ពីប្រទេសកម្ពុជា ដែលបានចូលរួមព្រឹត្តិការណ៍នោះ មាន ១៤នាក់ បានបញ្ចេញមតិដូចខាងក្រោមនេះ ។

លោក ខួន សំ

សន្និសីទអាំស្មែរជាំឆ្នាំ២០០០ ផ្តល់ឱកាសដ៏ប្រពៃ
សំរាប់គ្រប់ក្រុមទាំងអស់ ដោយមិនប្រកាន់ថាគណៈ
និកាយអ្វីឡើយ មិនថាជាកាតូលិក ឬ ក៏ប្រូតេស្តង់ ។
ខ្ញុំបានទទួលអារម្មណ៍ពីព្រះវិញ្ញាណ ដែលនាំឲ្យយើង
មានការរួបរួម និង ព្រះជាម្ចាស់បានសំអិតសំអាងជីវិត
អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អរបស់ព្រះអង្គឲ្យបានបរិសុទ្ធ ដោយ
សារតែអាំស្មែរជាំ ។ យើងត្រូវតែធ្វើការអ្វីមួយដើម្បី
ផ្សាយដំណឹងល្អដល់ប្រជាជាតិរបស់យើង ដោយផ្អែក
លើអ្វី ដែលយើងបានរៀនពីអាំស្មែរជាំនោះ ។

លោក ខួន ភាវ

អាំស្មែរជាំ ឆ្នាំ ២០០០ ជំរុញឲ្យវិញ្ញាណរបស់ខ្ញុំ
ផ្តោតយ៉ាងខ្លាំងលើការអធិស្ឋាន ។ ការអធិស្ឋានជាកត្តា
ដ៏បូងបំផុត ក្នុងដំណើរការទាំងស្រុងរបស់ការផ្សាយ
ដំណឹងល្អ ។ នេះជាមេរៀនមួយដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍
ជាងគេបំផុត ។ តាមរយៈការអធិស្ឋានអ្វី ដែលយើងគិត
ថាមិនអាចធ្វើបាន បែរទៅជាអាចធ្វើបាន ។ ព្រះជាម្ចាស់
ធ្វើការតាមរយៈសេចក្តីអធិស្ឋានរបស់យើង ។

លោក អេក្រូង ស៊ុនហេង

ការផ្សាយដំណឹងល្អ មិនមែនគ្រាន់តែជាកិច្ចការ
របស់គ្រូគង្វាលតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះទេ ។ អ្នកជឿគ្រប់រូបត្រូវ
តែផ្សាយដំណឹងល្អ ។ អាំស្មែរជាំ ធ្វើឲ្យខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍
យ៉ាងខ្លាំងលើការផ្សាយដំណឹងល្អ ។ អាំស្មែរជាំ ធ្វើឲ្យខ្ញុំ
ចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំង លើការផ្សាយដំណឹងល្អ គឺជា
ការងាររបស់មនុស្សគ្រប់រូប ។ ខ្ញុំនឹងបង្រៀនពួកជំនុំ

ពន្លឺសន្ទនាសន្ទរចេញពីអាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ ៣៤

របស់ខ្ញុំ និងលើកទឹកចិត្តឲ្យគេយល់ច្បាស់ពីការផ្សាយ
ដំណឹងល្អ ដែលខ្ញុំបានរៀន ពីអាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០។

លោក សាយ សេដ្ឋា

ការអធិស្ឋានជាមេរៀនមួយ ដែលប៉ះពាល់ចិត្ត
របស់ខ្ញុំយ៉ាងខ្លាំងនៅកំឡុងពេល ដែលខ្ញុំបានចូលរួម
សន្តិសីទអាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ ។ ខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍យ៉ាង
ខ្លាំង នៅពេលដែលគ្រូអធិប្បាយម្នាក់ដាក់ដៃលើផែនទី
ពិភពលោក រួចគាត់អធិស្ឋាន ។ តាមរយៈការអធិស្ឋាន
របស់យើង ព្រះជាម្ចាស់តែងតែធ្វើការបំផ្លាស់ប្តូរប្រែ និង
ធ្វើឲ្យដឹងចិត្តរបស់មនុស្ស ដែលរឹងរូសប្រែទៅជាទន់
បាន ។

លោក ឡាត ហៀង

អាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ បាននាំឲ្យយើងមានភាព
ជិតស្និទ្ធក្នា ។ គឺបានធ្វើឲ្យយើងមានចិត្តក្នុងអាណិត និង
ស្រឡាញ់ដល់មនុស្សនៅក្នុងសង្គមរបស់យើង ហើយ
និង ធ្វើឲ្យយើងមានចិត្តនេះគួរលចង់នាំឲ្យគេជឿដល់ព្រះ
គ្រីស្ទ ! អ្វីដែលខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍បំផុតនោះ គឺការទៀង
ទាត់ពេលវេលា ។ គ្រប់ទាំងកម្មវិធីទាំងអស់ គឺចាប់ផ្តើម
ទៀងពេល ហើយនិង ចប់ទៅវិញទៀងពេលទៀត ។
នេះជាមេរៀនសំខាន់សំរាប់យើងជាអ្នកដឹកនាំគឺថា៖ បើ
យើងចង់ឲ្យសហការីរបស់យើងទៀងពេល យើងត្រូវ
តែទៀងពេលដែរ! ខ្ញុំស្នើចម្លើយរួម ហេតុអ្វីក៏ព្រឹត្តិការណ៍
ដ៏ធំយ៉ាងនេះ ម៉េចក៏រៀបចំបានល្អ ស៊ីចង្វាក់ក្នា និង
ទៀងទាត់ពេលល្អម្ល៉េះ !

លោក គាំង វ៉ែកឃួន

អាស្មែរជាតិ ២០០០ បានផ្តល់ឲ្យខ្ញុំនូវបន្តកម្ម
នៅក្នុងចិត្តរបស់ខ្ញុំ គឺឲ្យខ្ញុំស្រឡាញ់ដល់ប្រជាជាតិរបស់
ខ្ញុំកាន់តែខ្លាំងឡើង និងផ្តល់ឲ្យខ្ញុំមាននិមិត្តថ្មីសំរាប់ប្រជា
ជាតិយើងថ្វាយព្រះគ្រីស្ទ ! យើងត្រូវអនុវត្តនូវអ្វីដែល
យើងបានរៀនពីអាស្មែរជាមក ។

លោក អ៊ឹក ប៊ុនធឿន

គ្រប់ទាំងមេរៀន ដែលខ្ញុំបាននោះ គឺផ្តោតទៅ
លើការផ្សាយដំណឹងល្អ សំរាប់ប្រជាជាតិយើង ។ ការ
ផ្សាយដំណឹងល្អដល់ប្រជាជាតិជាតួនាទី របស់យើង និង
ជាចំណែកមួយដ៏សំខាន់ នៃជីវិតរបស់យើង ជាអ្នកជឿ
នៅជំនាន់ដំបូងគេ ។ អាស្មែរជាតិ ២០០០ ធ្វើយើងនឹក
ឃើញពីទឹកចិត្តនេះឆ្ងល់ក្នុងការផ្សាយដំណឹងល្អរបស់
សាវ័ក នៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការ ។

លោកស្រី ស៊ុន វ៉ាន់ណេត

មុនពេលទៅអាស្មែរជាតិ ខ្ញុំគ្រាន់តែដឹងថាការ
ផ្សាយដំណឹងល្អ គឺសំរាប់តែមនុស្សប្រុសប៉ុណ្ណោះទេ
តែបន្ទាប់ពីបានរៀននៅអាស្មែរជាតិ ទើបខ្ញុំបានដឹងថា
សូម្បីតែស្ត្រីក៏ត្រូវតែមានតួនាទីសំខាន់ ក្នុងការផ្សាយ
ដំណឹងល្អ និង នាំព្រលឹងមនុស្សថ្វាយព្រះយេស៊ូដែរ ។
ខ្ញុំប្តេជ្ញាក្នុងចិត្តថា និង ខំផ្សាយដំណឹងល្អនៅក្នុងព័ន្ធកិច្ច
ស្ត្រីផងដែរ ។

ពន្លឺសន្លាសន្លាចេញពីអាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ ៣៧

លោកស្រី ម៉ែន វ៉ាន់ធី

ខ្ញុំបានទទួលការប៉ះពាល់ចិត្ត យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការផ្សាយដំណឹងល្អសំរាប់ប្រជាជាតិខ្ញុំ ដោយមេរៀនទាំងឡាយនៅអាំស្តែរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ ។ ដួងចិត្តរបស់ខ្ញុំ មានអំណរយ៉ាងខ្លាំង ដោយបានឃើញហ្វូងមនុស្សយ៉ាងច្រើន មកពីប្រជាជាតិគោរព នៅជុំវិញសកលលោក និងបានស្តាប់ព្រះរាជសាររបស់ព្រះ តាមរយៈគ្រូអធិប្បាយមកពីប្រទេសជាតិផ្សេងៗ ព្រមទាំងបានស្តាប់ទីបង្គោលដែលប៉ះពាល់ដួងចិត្តជាច្រើន ពីពួកកុលសម្ព័ន្ធនៅទ្វីបអាមេរិក និងទ្វីបអាហ្វ្រិក ។

លោក ម៉ែត សារ៉ាន់

អាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ មិនគ្រាន់តែធ្វើឲ្យខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍ចំពោះការចាំបាច់ នៃផ្សាយដំណឹងល្អដល់ប្រជាជាតិយើងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែបានបង្ហាញឲ្យខ្ញុំឃើញយ៉ាងធំទូលាយដល់សេចក្តីត្រូវការ របស់ពិភពលោកទាំងមូល ដែលយើងត្រូវលោងចាប់ថ្វាយព្រះជាម្ចាស់។

លោក ខួន កក្កដា

អាំស្តែរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ មិនគ្រាន់តែជំរុញឲ្យយើងផ្សាយដំណឹងល្អ ដល់ប្រជាជាតិយើងប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវផ្សាយដំណឹងល្អ ដល់លោកិយទាំងមូលផងដែរ។ អាំស្តែរដាំឆ្នាំ ២០០០ ក៏ជំរុញឲ្យយើងក្លាយទៅជាកងទ័ពដ៏ជាញ័យ ផ្នែកការអធិស្ឋានថែមទៀត ។ ដើម្បីធ្វើការងារដ៏ធំបែបនោះ ឲ្យបានសម្រេច យើងត្រូវការគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ខ្ញុំធ្លាប់អស់ទឹកចិត្ត បាក់កម្លាំង ចង់លះ

បង់ចោលការងារមុន ពេលទៅអាំស្តូរដាំ ប៉ុន្តែឡូវនេះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមថ្មី និង កម្លាំងថ្មី សំរាប់ការងារ ផ្សាយដំណឹងល្អដល់ប្រជាជាតិខ្ញុំ ។

លោក ហេង ចេង

អាំស្តូរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ សង្កត់ធ្ងន់លើសេចក្តី ពិតនៃព្រះរាជសារ ដែលយើងជាអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ ផ្សាយប្រាប់ដល់ហ្វូងមនុស្ស ។ យើងត្រូវនិយាយតែ សេចក្តីពិត ។ ដំណឹងល្អទាំង៤ ដែលយើងផ្សាយទៅ នោះ ជាទូទៅមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ហើយគេក៏មិនបានឃើញ ព្រះយេស៊ូ ឬ ជឿព្រះអង្គដែរ តែដំណឹងល្អទី ៥ ដែលជា ជីវិតរស់នៅរបស់យើងផ្ទាល់ និង ការប្រព្រឹត្តិរបស់ យើងផ្ទាល់នោះទៅវិញទេ ដែលអាចធ្វើឲ្យគេ ឃើញព្រះ យេស៊ូនៅក្នុងជីវិតរបស់យើង ។

លោក ម៉ែម ប្រាណាប្រាស

ខ្ញុំមានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងពីជីវិត បរិសុទ្ធ របស់អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អដូចជាលោក ហៀលី ក្រាហាំ ។ គឺមាន ហៀលីក្រាហាំ តែមួយដូចគ្នា នៅទី សាធារណៈ នោះនៅទីកន្លែងគ្មានគេឃើញ ។ ក្នុងនាមជាអ្នកផ្សាយ ដំណឹងល្អ យើងត្រូវតែមានចរិយាសម្បត្តិបរិសុទ្ធមិនថា នៅទីណាក៏ដោយ ។ អាំស្តូរដាំផ្តល់ឲ្យខ្ញុំមានឱកាស ស្គាល់ មិត្តភក្តិថ្មីៗ និង ជួបមុខមនុស្សប្លែកៗជាច្រើន ។ អាំស្តូរដាំ ជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ធំសម្បើមអស្ចារ្យណាស់!

ពន្លឺសន្លេសន្លៅចេញពីអាំស្តូរដាំឆ្នាំ ២០០០ ៣៨

លោក អ៊ុន សិលា

អាំស្តូរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ មានគុណទិដ្ឋភាពសំខាន់
បំផុតក្នុងការផ្តល់ឲ្យមានចំហេះ ដល់ប្រឆេះទៀនរបស់
អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ ហើយនិងនាំមកនូវការរួបរួមគ្នា
ដែលបានផ្តល់ភាពជិតស្និទ្ធក្នុងចំណោមគណៈនិកាយជា
ច្រើន ។ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការអរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ
ដល់បណ្ឌិត វៀល្លីក្រាហាំ ដែលបានផ្តល់ឲ្យយើង
នូវមតិកម្រិតពេលនេះ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏
គួរឲ្យស្ងើចស្ងាញ់ និង ធ្វើឲ្យមានការប៉ះពាល់ចិត្តមែន
ទែន!

អាំស្តូរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ បានផ្តល់ឲ្យយើងនូវកិច្ចការសំខាន់ពីរយ៉ាង ។ ទី ១
គឺជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកដែលល្បើយខ្វះនឹងការងារឲ្យបន្តខំធ្វើការទៅមុខទៀត ។
គ្រួសារ និង អ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ ដែលទន់លោង យោងខ្លួនទាំងគ្រង ភាគច្រើន
ចាប់ផ្តើមមានកម្លាំងនេះសន្លេសន្លៅឡើងវិញ ។ ទី ២ អាំស្តូរដាំ ផ្តល់ឲ្យយើងមាន
កម្លាំងសំរាប់បំណងរបស់យើងដែលចង់រួបរួមគ្នានោះបានកាន់តែខ្លាំងឡើង ។ រយៈ
ពេលយ៉ាងយូរមកហើយ ដែលយើងខំប្រឹងយ៉ាងត្រដាបត្រដួស ព្រោះចង់បានការ
រួបរួមក្នុងចំណោមគ្រីស្ទបរិស័ទខ្មែរ ដែលរហូតមកដល់ពេលនេះទៅហើយហាក់ដូច
ជាគ្មានលេចជាដុំកំភួនអ្វីសោះ ។ តែអាំស្តូរដាំឆ្នាំ២០០០បានបង្ហាញឲ្យយើងឃើញថា
យើងឥឡូវព្រមធ្វើការជាមួយគ្នា ដែលយើងមិនធ្លាប់ដែលបានធ្វើការរួបរួមច្រើន
ប៉ុន្មានទេពីមុនមក ។ បើគ្រីស្ទបរិស័ទទាំងអស់នេះ ដែលគេមកពីប្រទេសជាច្រើន
ទូទាំងពិភពលោកនិយាយភាសាផ្សេងគ្នា និងមានទំនៀមទម្លាប់ផ្សេងគ្នា គេអាចរួបរួម
គ្នាធ្វើការជាមួយគ្នាបាន ចុះយើងជាខ្មែរនៅក្នុងប្រទេសខ្មែរនិយាយភាសាខ្មែរដូចគ្នា
និង មានទំនៀមទម្លាប់ដូចគ្នា តើយើងពិតជាអាចថ្វាយបង្គំព្រះជាមួយគ្នា និង ធ្វើការ
បំរើព្រះជាមួយគ្នាបានទេឬអ្វី? ដួងចិត្តរបស់យើងបានរួបរួមគ្នាយ៉ាងពិតប្រាកដដោយ

៤០ សំណុំរឿង ១/២ (តុលាការ ២០០០) ៣៩-៤៦

មិនប្រកាន់ថានិកាយគេនិកាយយើង ក្រុមប្រឹក្សាគេក្រុមប្រឹក្សាយើង ឬ ក្រុមជំនុំគេ ក្រុមជំនុំយើងទៀតឡើយ ដោយសារតែអាំស្តែរដាំ ឆ្នាំ ២០០០ ។

ប្រទេសកម្ពុជាមាន ៥ ក្រុមប្រឹក្សារបស់គ្រីស្ទបរិស័ទដែលឥឡូវនេះព្រម អង្គុយជាមួយគ្នារៀបចំផែនការ និងធ្វើការជាមួយគ្នាដើម្បីរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ជាប្រវត្តិ សាស្ត្រមួយដែលហ្វឹកហ្វឺនអ្នកដឹកនាំដែលគ្រោងធ្វើនៅខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០០០ ខាងមុខនេះ ស្ថិតនៅក្រោមខ្លឹមសារ “យើងរួបរួមគ្នា ដើម្បីពង្រីកអាណាចក្រព្រះ” ក្រុមការងារឬ គណៈកម្មាធិការយន្តការដែលមានឈ្មោះថា “និមិត្តសំរាប់កម្ពុជា” ក្រុមនេះមានអ្នកដឹក នាំមកពី **KFC, CCC, EFC, CBC** និង **Methodist Council** រួមជាមួយបេក្ខភាព ជាងកត្តបុគ្គលមួយចំនួនធំទៀត ។ ក្រុមនេះនឹងគ្រោងធ្វើឲ្យមានព្រឹត្តិការណ៍ជាលំដាប់ លំដោយមួយដែលមានគ្រូគង្វាល និងអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អចំនួន៥០០ នាក់ចូលរួម ។

ព្រឹត្តិការណ៍នេះអស្ចារ្យណាស់មែនទេ? សូមជួយអធិស្ឋានសំរាប់ព្រឹត្តិការណ៍ និង គម្រោងផែនការនេះផង !

The Glow from Amsterdam 2000

UON Seila

The first Amsterdam conference for itinerant evangelists convened in 1983; the second in 1986. But no Cambodian Christian attended either.

Amsterdam 2000, held 29 July to 6 August, was the third in this series. Ten thousand two hundred twenty-five participants from two hundred nine countries around the world were there, as well as seven hundred fifty volunteer stewards from around the globe. This time there were twenty participants and four translators from Cambodia. Thus this was an historical event that we Cambodians experienced by participating in such a big gathering of church leaders and evangelists.

What were our impressions of this event? What did we experience, learn, and sense that God was saying to us? The following comments were made by thirteen of the twenty-four Cambodian delegates.

Ngoun Sam

The Amsterdam 2000 conference provided an excellent opportunity for all groups regardless denomination—Catholic or Protestant. I sense a spirit of unity and of God's working to mold holy lives in his evangelists as a result of the Amsterdam

gathering. We must do something to evangelize our nation based on what we learned there.

Noun Pheap

Amsterdam 2000 provoked my innermost being to concentrate on prayers. Prayer is a first element for the whole process of evangelization. This was the subject which interested me most. With prayer, the impossible can be possible. God is at work through our prayers.

Eang Sun Heng

Evangelization is not only for a pastor. Every believer must evangelize. Amsterdam gave me the strong impression that evangelization is everyone's task. I will teach and encourage my church to understand the whole concept of evangelism which I learned in Amsterdam 2000.

Say SETHA

Prayer was the subject which most touched my heart during the Amsterdam conference. It was impressed on me while one of the speakers laid his hand on the globe map and prayed. Through our prayer God will often change things and soften people's hearts.

Lao Hoeun

Amsterdam 2000 brought us closer to one another. It stirred up love and compassion for the people in our society, and gave us the desire to win them for Christ! What impressed me most was its punctuality. Every program started and ended on time. This is an important lesson for us as leaders: if we want our colleagues to be punctual, we must be punctual as well! It amazed me how such a big event was so well organized, harmonious, and on time!

Taing Vek Houng

Amsterdam 2000 gave me the burden of loving my nation, and gave me a vision for the nation. We must do something to reach our nation for Christ! We have to put into practice what we learned from Amsterdam.

Ouk Bun Thoeun

Every subject that I learned focused on the evangelism of our nation. Evangelizing the nation is our responsibility, and an essential part of our lives as first-generation believers.

Sin Maneth

Before Amsterdam I thought that evangelism was only for men. After Amsterdam I learned that every individual has a very important role in evangelizing and winning souls for Jesus. I committed myself to evangelizing women and teaching them to evangelize also.

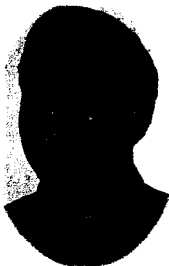
Mem Vanny

I was inspired by Amsterdam 2000 to evangelize my nation. My heart felt joy to see a multitude from many nations around the world, and to hear the messages from different nations and the touching testimonies from hill tribes and Africa.

Nget Sarann

Amsterdam 2000 not only impressed on me the need to evangelize our nation, but broadened my mind to see that the whole world needs to be reached for God.

Toun Kakda

Amsterdam 2000 encouraged us to evangelize not only our nation, but the whole world as well. We were also challenged to become prayer warriors who go forth to attack

the enemy so that he will not confuse us into fighting among ourselves. In order to accomplish a task as big as world evangelism we need one another. I was burned out and I wanted to quit and give up before Amsterdam, but now I have new hope and strength for my nation.

Heng Cheng

Amsterdam 2000 emphasized the truth of the message we evangelists share with the multitudes. We have to speak the truth. The four Gospels which we share with the people are often not enough. They don't yet see Jesus or believe in Him. But the fifth Gospel—which is our own lives and our behavior—can make them see Jesus in us!

Mam Barnabas

I am so impressed by the holy life of the evangelist Billy Graham. There is only one Billy Graham: he is the same man in public and in private. As evangelists we must embody only one character—that of holiness—and not have a double standard. Amsterdam provided me a chance to make new friends and meet new faces. It was a great and wonderful event!

Amsterdam 2000 played a crucial role in providing a big spark to ignite the evangelists' candlewicks, and in bringing about unity and closeness among denominations. Thank you very much, Billy Graham, for such a good legacy you passed on to us. It was an amazing and touching event!

Uon Seila

Amsterdam 2000 did two important things for us. First, it encouraged those who had grown weary with the work to continue on. Many burned-out pastors and evangelists began to glow brightly again. Second, it strengthened our desire for unity. For a long time we have yearned and struggled for unity among Christians in Cambodia, but until now have enjoyed too little of it. But Amsterdam 2000 has convinced us to work together like never before. If all these Christians from all over the world, speaking many languages and from many different cultures, can get along, then surely we in Cambodia, from one nation, one language, and one culture, should be able to worship and work together! Our hearts are now truly united—regardless of denomination, council, or church—because of Amsterdam 2000.

Cambodia is home to five Christian councils which are now willing to sit down, plan, and work together to launch an historical event of leadership training in November 2000 under the theme of "Advancing the Kingdom through Unity." The task group or mechanism committee, known as "Vision for Cambodia," consists of KFC, CCC, CFC, CBC, and the Methodist church. Together with a score of individuals, this task group will plan to hold a series of events in a gathering of five hundred pastors and evangelists.

What a wonderful event! Please remember this event and the plans we are laying in your prayer!

God and Money

Robert CHOY

What are your first thoughts when you read this topic? Many people never consider that the subject of God *and* money go together, at least not in the way that God *and* love or God *and* faith do. For others, the well-known Bible phrase “the love of money is the root of all evil” comes to mind, and they somehow feel that even thinking about “money” in the context of their Christian faith is wrong.

In considering this subject, we need to start by being honest with ourselves. For most of us this means acknowledging that deep down in our hearts we find security in what money can buy and do for us. We recognize we have a practical need for it in our daily lives—for food, housing, transport, our family, and other legitimate needs. Then there are the things that we see others have, and that we want in our own lives—better clothes, a new bike or car, etc.

Many reading this article know what it is to have little or no money. As a developing country, Cambodia has serious problems with money corruption at all levels of society.

We have a choice. We can let the world around us influence our attitudes and practices, or we can find what God’s word says about money and seek to apply His wisdom in our lives. This article aims to do the latter, so that we may “live a life worthy of the Lord and may please Him in every way” (Col 1:10). Since God is primarily interested in our motives and where our “heart” truly is, we will examine the “attitudes” people commonly have towards money—greed, contentment, and giving. A follow-up

article in the next edition of *Honeycomb* will then look at what God's word says about the "practical" aspects of handling money—earning, spending, saving, and debt.

Why Should We Study about "God and Money"?

Here are six reasons:

- because the Bible **TEACHES** about it. There are over 700 direct references to money or wealth in the Bible. Jesus' parables and teachings often used money as a way of understanding truth about God and His kingdom—the rich young ruler, the parable of the talents, the poor widow who gave everything she had, the rich man who built up barns, etc. God's word is *not* silent on the subject of money, so it must be important!
- because money can **TRAP** and deceive us. We need to be warned of the deception and danger of loving money. When we want to become rich we can fall into temptation and into many foolish and harmful desires that can bring ruin and destruction (1 Tim 6:9).
- because money **TESTS** whether our heart is truly devoted to God or not. Our deceitful human heart fools us into thinking that somehow loving money while we are serving God is possible. However, while we can deceive ourselves, we can't fool God. Matthew 6 says that if our treasure is money, our heart will also be devoted to it. It is clear that "you cannot serve both God and money."
- so that we might **TRUST** in God and not forget Him when we have money and wealth. It is easy to become proud and forget God when we prosper. We need to remember that it is God who gives us the ability to earn the money we have (Deut 8:13–14, 17–18).
- so that one day God can entrust us to look after "**TRUE**" riches of eternal value. If we are faithful in wisely handling money or "worldly riches," God can then entrust us to look after His true riches of far greater eternal value (Luke 16:11).

- so that God can **TRANSFORM** our understanding of money, rather than us conforming to the world's attitude and practices.

Greed

The Dangers of Greed. Greed is the desire for money and possessions, a craving for more than what we have, and not being satisfied or content. Both the Old and New Testaments warn us about the danger of greed and its consequences.

- **Exodus 20:17** (the tenth commandment) says that it is wrong to covet anything that belongs to your neighbor. Covet means “to want to have the possessions of others.” It is much more than admiring what others have, but includes feeling envy, and resenting the fact that others have what you don't have. While the word “neighbor” means anyone outside ourselves, isn't it often those closest to us—our friends, work colleagues, and those who live next door (our literal neighbors)—of whom we are jealous? Those closest to us have the greatest potential to create feelings of covetousness in us, as we so easily see what *they* have and what *we* do not.
- **Ecclesiastes 5:10** says that if we love money we'll never have enough or be completely satisfied.
- **Luke 12:15–21.** Jesus tells us to “be on our guard against all kinds of greed,” and that how much we own is not the “true” purpose or meaning of our life. He reminds us that:
  - ◇ we need to *be on our guard*. Why? Because greed often lurks at the door of our lives. We need to be aware of this and take action to protect ourselves.
  - ◇ there are *all kinds of greed*. Greed is like temptation that comes in many different ways which are not always obvious. Greed can be present in different areas of our lives.
  - ◇ we need to remember *the true purpose or meaning of our life is not how much we own*. Remembering this will stop greed taking a hold of our lives.

- **1 Timothy 6:9–10** tells us how greed and the love of money will lead us into foolish and harmful desires that end in ruin and destruction. In addition, the love of money is a root of all kinds of evil: it can lead us to wander from our faith and experience much grief or sorrow. Once we let greed enter our lives, the end result will surely be bad for us.

Are We Trying to Serve Two Masters? The tax collectors in Jesus' time were greedy for money, and took from the poor more than they should have for their own gain. While I hope that we don't exercise this extreme form of greed, we probably do struggle with mixed motives, if we are truly honest.

While trying our best to follow and serve God, we may sense the subtle temptation to try to serve money at the same time. Although our hearts deceive us into thinking we can somehow serve both these "masters," Matthew 6:24 tells us clearly what Jesus thinks: "you *cannot* serve both God and money."

1 Tim 6:5 warns us about wrongly supposing that "godliness is a means to financial gain." The Bible gives us many examples of those who tried to "serve two masters," and the consequences for their lives. It is good to learn from their mistakes:

- In Luke 18:18–24, the rich young ruler kept all the commandments of God since he was a child, so was a morally upright man. He had only one weakness—he loved money also. His mixture of motives was a desire to please God but also a love of riches. The result of his meeting with Jesus was that he "walked away sorrowfully." Jesus used this example to teach how difficult it is for those who love riches to enter the kingdom of heaven.
- In Matthew 26:14–15 we read of Judas, who is probably the clearest example of greed in the Bible. He was a disciple of Jesus, but his love for money was used by Satan to get him to betray the Lord. He received thirty pieces of silver, but committed suicide soon after.

- In Acts 5:1–4, Ananias and Sapphira generously sold their land and gave the proceeds to the church, but secretly kept back part of the money they had received. They were trying to serve God by being generous to the church, but wanted some of the money and the praise of people for themselves. When they lied to Peter about keeping some of the money secretly for themselves, they came under the judgment of God and died.
- Numbers 22–24 tells the story of Balaam, a prophet of God in the early days of Israel. He tried to use the special power that God had given him for personal gain. Because of his desire for money, he was hired to curse God's people. Balaam had a mixture of motives—he was committed to obey God, yet he also desired personal gain. 2 Peter 2:15 says that he loved the “wages of wickedness.” Later, he lost his money and his life.

Contentment

Contentment is “realizing that God has given to us everything we *need* for our present happiness.” What we *need* is very different from what we *want*! The Bible encourages us to be at peace and satisfied with:

- *what we have.* The world around us tells us that more and more possessions will bring us happiness. But Heb 13:5 says to “keep your lives free from the love of money and be content with what you have.”
- *whatever our circumstances are, be they good or bad.* We need to follow Paul's example when he says, “I have learned to be content whatever the circumstances, whether well fed or hungry, whether living in plenty or in want” (Phil 4:11–12).
- *what we earn* (Luke 3:14). It is easy to compare our pay with that of others, and to feel not happy that they receive more than we. Our attitude instead should be that “we work with all our heart, as working for the Lord, not for men, since we know that we will receive . . . from the Lord . . . a reward” (Col 3:23–24).

- *others being blessed or having an advantage over us.* In Gen 13:8–11, Abraham allowed Lot to take first choice of the land which lay before them. He was content for Lot to be blessed with more fertile land, rather than taking it for himself. If we learn contentment, we can be happy with others being blessed or having more than we.

Three Secrets of Contentment. The first secret of being content lies in our attitude. We need to be *grateful* and to *enjoy what we have* (money, possessions, health, family), rather than *complain about what we don't have*. We should not compare what we are or have with those around us, as this results only in pride (if we have more) or envy (if we have less).

The second secret is based on our relationship with God. The best example is found in Paul, whose “secret” of contentment was being able to draw on the inner strength of God in his life for everything he needed (Phil 4:13).

Third, we can be content by always remembering the following truths:

- God will never leave us or forsake us (Heb 13:5). The assurance of God's faithfulness and presence in our lives will bring us contentment, whatever our financial situation.
- We brought nothing into this world when we were born, and we can take nothing out when we die (1 Tim 6:7). Our money and possessions are only temporary, and have no value in eternity once we have finished here (Matt 6:19). Godliness with contentment is great gain (1 Tim 6:6). A contented and godly life is of greater benefit than trying to accumulate possessions.
- Having sufficient for our needs should be our goal. The writer of Prov 30:8–9 says, “Give me neither poverty (too little) nor riches (too much), but give me only my daily bread (just enough to satisfy), otherwise I may have too much and forget you, or I may become poor and steal and dishonor the name of my God.”

Having the above attitudes, relying on God's strength rather than our own, and remembering the truths of God's word, will help us to be content whatever circumstances we face.

Giving

We support God's work and purposes in the world by giving to His people and those in need. In giving to others, our inner motivation is of primary importance.

Three Reasons for Giving. "Freely you have received, freely give," says Matt 10:8. "God loved the world so much, that He gave His one and only Son," reads the familiar John 3:16. First, then, *we give to others as a natural response to having received* so much from God. When we truly appreciate all that we have received from God, we should freely want to give to others, out of gratitude for what God has generously given us.

Second, *giving breaks the power of greed and materialism* (placing too much importance on material things) in our lives. 1 Tim 6:17-18 encourages us *not* to put our hope in wealth, but to put our hope in God and to *be generous and willing to share*. Similarly, in Luke 18:22 Jesus encourages the rich young ruler to "sell all you have, *and give to the poor. . .*" The practice of deliberately giving to others destroys the power of greed and of "wanting of more and more" which can so easily take hold of our lives.

In Acts 20:35 Jesus said that "it is more blessed to give than to receive." The generous man will himself be blessed, says Prov 22:9. Thus the third reason for giving is that when we generously do so, *we in turn receive God's blessings*. 2 Cor 9:6 describes the law of sowing and reaping as "whoever sows sparingly will also reap sparingly, and whoever sows generously will also reap generously." When we give generously, we will receive blessings from God in ways we may not ever have imagined. Luke 6:38 encourages our giving by promising that "in the same measure that we give, so we will receive." How much we

give *out* to others will determine how much we receive *into* our lives.

To Whom Should We Give? The Bible tells us that we should give to:

- Those who work and minister in the church. 1 Tim 5:17; 1 Cor 16:1
- God's people who are in need. Rom 12:13; 2 Cor 8:14; James 2:14–17
- Those from whom we receive spiritual encouragement or teaching. Rom 15:27; Gal 6:6
- The poor and needy. Matt 6:2

Prov 19:17 says that he who is kind to the poor lends to the Lord, and he will reward him for what he has done. If we “lend” to the Lord, He will surely reward us later.

How Much Should We Give? Ten percent of income (the tithe) is clearly mentioned in the Old Testament (Mal 3:8–10). While the New Testament does not provide a specific figure, the principles of tithing in Deut 14:22–28, as well as the principle generosity noted above in 2 Cor 9:6 and Luke 6:38, indicate we should give at least ten percent, and more, as God prospers us financially.

The following examples of giving in the Bible, help guide us further:

- Malachi 3:8 indicates we can be *robbing God if we don't give* what is rightfully His—if we do tithe (v 10), we will receive tremendous blessing.
- Abraham offered *10% of everything* he had to the priest in Gen 14:20.
- God's people should give *in proportion to the way God has blessed* them (Deut 16:17).
- The Corinthians gave even *beyond their ability* in 2 Cor 8:3.
- Cornelius gave *generously* to those in need in Acts 10:2
- A poor widow put in *all she had* to live on in Mark 12:44

- David desired to give only what has *cost him something personally* in 2 Sam 24:24
- In the early church *all possessions* were shared among the believers (Acts 4:32).

How Should We Give?

We should give . . . to God the *first and the best* from the wealth we gain. Prov 3:9

We should give . . . *cheerfully*, not reluctantly or under compulsion. 2 Cor 9:7

We should give . . . *generously* on every occasion. 2 Cor 9:11

We should give . . . with our *very best effort*. 2 Cor 8:7

We should give . . . *in secret* so that no one but God himself can see us. Matt 6:3-4

We should realize that . . . it is a *privilege* to give to God's people. 2 Cor 8:4

We should have . . . a *discipline of setting aside money* each week in accordance with our income. 1 Cor 16:2

May our generous gifts, as Paul says, prove to be a "fragrant offering, an acceptable sacrifice, pleasing to God." As a result of our giving, there is the wonderful promise that "God will (in turn) meet all our needs according to his glorious riches in Christ Jesus" (Phil 4:18-19).

ព្រះ និង ប្រាក់

ដោយ រ៉ូម៉េត ឆយ

*****

នៅ ពេលដែលអ្នកបានអានអត្ថបទនេះ តើចំណាប់អារម្មណ៍ដ៏បួងរសៀន
 អ្នកជាអ្វីទៅ? មានមនុស្សជាច្រើនមិនបានគិតថារឿងព្រះ និង ប្រាក់
 នេះត្រូវទៅស្របជាមួយគ្នានោះឡើយ តែយ៉ាងហោចណាស់ក៏មិន
 ដូចគ្នាព្រះជាម្ចាស់ និង សេចក្តីស្រឡាញ់ ឬ ព្រះជាម្ចាស់ និង ជំនឿនោះបានទេ ។
 ចំពោះអ្នកខ្លះ គឺគេចាំយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងគំនិតរបស់គេនូវព្រះគម្ពីរដ៏ល្បីល្បាញ
 មួយ ខ្លះដែលចែងថា “ការស្រឡាញ់ប្រាក់នោះជាបូកសរសេរនៃអំពើអាក្រក់” សូម្បី
 តែគិតអំពី “ប្រាក់” ក៏គេគិតថាខុសឆ្គង ចំពោះជំនឿគ្រីស្ទបរិស័ទរបស់គេដែរ ។

ក្នុងការពិចារណាចំពោះផ្នែកនេះ យើងចាប់ផ្តើមស្មោះត្រង់ជាមួយខ្លួន
 យើងជាមុនសិន ។ ដ្បិតក្នុងចំណោមគ្នាយើងភាគច្រើន រឿងនេះមានន័យថា
 ព្រមទទួលស្គាល់ដល់ជម្រើសដ៏ចិត្តរបស់យើង យើងយល់ឃើញថាសន្តិសុខ/ក្តី
 សុខសាន្ត ដែលប្រាក់អាចទិញរបស់អ្វីផ្សេងៗ និង ជួយសម្រួលរឿងគ្រប់
 យ៉ាងសំរាប់យើង ។ យើងទទួលស្គាល់ថា យើងមានសេចក្តីត្រូវការយ៉ាងពិតជាក់
 ស្តែងសំរាប់ការប្រើប្រាក់ នៅក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់យើង ដូចជា អាហារ
 ជំរកស្នាក់នៅ ថ្លៃដឹកជញ្ជូន ចំណាយនៅក្នុងគ្រួសាររបស់យើង និង សេចក្តីត្រូវ
 ការស្របច្បាប់របស់យើងផ្សេងៗទៀត ។ ក្រោយមកទៀតមានរបស់ជាច្រើន
 ដែលយើងឃើញអ្នកដទៃមាន ហើយនិងយើងចង់មានដូចគេដែរ នោះដូចជា
 ទោររាវថ្មី កង់ថ្មី ឬ ឡានថ្មី ជាដើម . . . ។

មនុស្សជាច្រើន ដែលបានអានអត្ថបទនេះនឹងដឹងច្បាស់ពីការដែលត្រូវ
 តែមានប្រាក់តិចតួច ឬ មិនចាំបាច់មានប្រាក់សោះនោះ ។ ក្នុងខណៈដែលកម្ពុជា

ជាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ បញ្ហាលុយកាក់ ជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរមែនទែន ដោយមាន អំពើពុករលួយជាមួយប្រាក់នេះ គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់នៅក្នុងសង្គម ។

យើងមានឱកាសក្នុងការជ្រើសរើសដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្ត ។ យើង អាចឲ្យមជ្ឈដ្ឋាន ដែលនៅជុំវិញយើងមានឥទ្ធិពលគ្របដណ្តប់មកលើឥរិយាបថ និង ការប្រព្រឹត្តិរបស់យើង ឬ ក៏យើងអាចរកព្រះបន្ទូលព្រះ ដែលបានចែង ពីប្រាក់ ហើយនិងប្រើព្រះគតិបណ្ឌិតនោះ នៅក្នុងជីវិតរបស់យើងបាន ។ អត្ថបទ នេះមានបំណងជួយបង្កប់នូវ ចំណុចខ្លះខាតចុងក្រោយ ដើម្បីឲ្យយើងអាច “រស់នៅក្នុងជីវិត បែបគួរនឹងព្រះអម្ចាស់ និងគាប់ព្រះហឫទ័យ នៅក្នុងគ្រប់ ទាំងផ្លូវ (កូល៉ូស ១:១០) ។ ដោយហេតុតែ ព្រះជាម្ចាស់យកព្រះហឫទ័យ ទុកជាក់ជាដំបូងលើសន្ទុះចិត្ត និង ដួងចិត្តពិតប្រាកដរបស់យើងនៅឯណានោះ យើងនឹងពិចារណាមើលនូវ “អកប្បកិរិយា” ដែលមនុស្សយើងជាទូទៅមាន ចំពោះប្រាក់ដូចជា ការលោភលន់ ការស្តាប់ចិត្ត និង ការថ្វាយដង្ហោយ/ការចែក ទាន ។ នៅក្នុងអត្ថបទ ជាបន្ទាប់ក្នុងការបោះពុម្ពលើកក្រោយរបស់ សំណុំទឹកឃ្មុំ យើងនឹងពិនិត្យមើលព្រះបន្ទូលព្រះជាម្ចាស់ ដែលចែងពីទិដ្ឋភាព “ជាក់ស្តែង” នៃការចាត់ចែងពីប្រាក់កាស ដូចជាការរកប្រាក់ ការចំណាយប្រាក់ ការសន្សំប្រាក់ និង ការជាប់បំណុលដោយសារប្រាក់ ។

ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវសិក្សាអំពី “ព្រះ និង ប្រាក់” ?

នេះនឹង ជាហេតុផលទាំងប្រាំមួយយ៉ាងដូចតទៅ៖

- ពីព្រោះព្រះគម្ពីរបាន ចរទ្រង់ អំពីប្រាក់នេះ ។ មានទុកម្ចីរយោងជាង ៧០០ ដែលនិយាយទាក់ទងជាមួយនឹងប្រាក់ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ។ រឿងប្រៀបប្រដូច និង សេចក្តីបង្រៀនរបស់ព្រះយេស៊ូ តែងតែប្រើប្រាក់ ជាឧទាហរណ៍ ពន្យល់ឲ្យយល់ពីសេចក្តីពិត អំពីព្រះជាម្ចាស់ និង អាណាចក្ររបស់ព្រះអង្គ ដូចជារឿងប្រៀបប្រដូច បុរសអ្នកមានម្នាក់ រឿងប្រៀបប្រដូចប្រាក់ពាន់ ស្រ្តី មេម៉ាយក្រីក្រម្នាក់ ដែលបានថ្វាយទាំងអស់នូវអ្វីដែលគាត់មានរឿងប្រៀប ប្រដូចពីបុរសអ្នកមាន/ថៅកែម្នាក់ ដែលបានសង់ជង្រុកស្រូវជាដើម ។ ព្រះ បន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់មិនបាននៅស្ងៀមស្ងាត់ មិនចែងពីលុយកាក់នោះ ឡើយ បើព្រះបន្ទូលបានចែងពីរឿងនេះ អ៊ីចឹងប្រាក់ដាច់ខាតហើយរឿង នេះ!

៤៨ សំណុំរឿង ១/២ (តុលា ២០០០)

- ពីព្រោះតែប្រាក់អាចធ្វើឲ្យយើង ជាប់អន្ទាក់ និង ក៏អាចបោកបញ្ឆោតយើង ដែរ ។ ព្រះគម្ពីរបានព្រមានយើងចំពោះការបោក និង ការគ្រោះថ្នាក់ដោយ សារស្រឡាញ់ប្រាក់ ។ នៅពេលដែលយើងចង់ក្លាយជាអ្នកមាននោះ យើង អាចក្លាយទៅជាធ្លាក់ទៅក្នុងសេចក្តីល្ងង់ និង ធ្លាក់ទៅក្នុងសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នា ដែលល្មើស និង ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើន ដែលជាហេតុអាចនាំមកនូវ ក្តីហិនរិទ្ធិ និង សេចក្តីអន្តរាយផ្សេងៗ (១ ធ្វើម៉ូថ ៦:៧) ។
- ពីព្រោះប្រាក់ អាច សាកសួរខ្លួន មើលពីចិត្តរបស់យើងថា តើចិត្តរបស់យើង ពិតជាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះជាម្ចាស់ ឬ ក៏អត់នោះទេ ។ ចិត្តរបស់មនុស្ស យើង ដែលប្រកបដោយការបោកបញ្ឆោតបានធ្វើឲ្យយើងគិតទៅដល់ការ ស្រឡាញ់ប្រាក់ នៅក្នុងខណៈដែលយើងកំពុងបំរើព្រះជាម្ចាស់នោះក៏អាច ទៅរួចដែរ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងអាចបញ្ឆោតខ្លួនយើងបាន តែយើងមិនអាចបញ្ឆោតព្រះជាម្ចាស់បានឡើយ ។ ម៉ាថាយជំពូក ៦ បានថែង ថា បើទ្រព្យសម្បត្តិប្រាក់កាសរបស់យើងនៅឯណា ចិត្តរបស់យើងនឹង ដាក់ នៅកន្លែងនោះដែរ ។ គឺច្បាស់ណាស់ដែលថា “អ្នកមិនអាចបំរើព្រះ និង បំរើប្រាក់ ផងបានទេ ។”
- ដើម្បីឲ្យយើងអាច ទុកចិត្ត ដល់ព្រះជាម្ចាស់ និង មិនឲ្យយើងភ្លេចព្រះអង្គ នៅពេលដែលយើងមានប្រាក់ និង មានទ្រព្យសម្បត្តិ ។ គឺងាយណាស់ក្នុង ការធ្វើឲ្យយើងមានអំនួត និង ភ្លេចព្រះ នៅពេលដែលយើងក្លាយជាអ្នកមាន ស្តុកស្តម្ភ ។ យើងត្រូវចងចាំថា ព្រះជាម្ចាស់ទេតើ ដែលផ្តល់ឲ្យយើងមាន លទ្ធភាព ដើម្បីរកប្រាក់បាន (ចៅទិយកថា ៨:១៣-១៤, ១៧-១៨) ។
- ដើម្បីឲ្យថ្លៃមួយព្រះជាម្ចាស់អាចផ្ទុកផ្ទុកឲ្យយើងមើលថែ “សម្បត្តិដ៏ ពិត ” ដែលមានតម្លៃអស់កល្បជាដិច្ច ។ បើសិនជាយើងស្មោះត្រង់ក្នុងការមើល ថែប្រាក់កាស ឬ “សម្បត្តិលោកិយ” នេះ ដោយប៊ុនប្រសប់នោះ ព្រះជាម្ចាស់ នឹងផ្ទុកផ្ទុកឲ្យយើងមើលថែសម្បត្តិ ដ៏ពិតរបស់ព្រះអង្គ ដែលមានតម្លៃដ៏ មហាសាលអស់កល្បជាដិច្ច (លូកា ១៦:១១) ។
- ដើម្បីឲ្យព្រះជាម្ចាស់អាច ចម្លាស់ចម្រុះ ការយល់ដឹងរបស់យើងស្តីពីប្រាក់ តែមិនឲ្យយើងត្រាប់តាមឥរិយាបថ និង ការប្រព្រឹត្តិរបស់លោកិយ ដែល ទាក់ទងទៅនឹងរឿងប្រាក់កាស ។

សេចក្តីលោភលន់

គ្រោះថ្នាក់នៃការលោភលន់ ។ សេចក្តីលោភលន់ គឺជាការបំប្លែងប្រាក់ចេញពី
បានកាន់តែច្រើនឡើងៗ ជាងអ្វីដែលយើងមាន ហើយនិង មិនដែលស្តាប់ស្តល់
ចិត្ត ឬ ពេញចិត្តនូវអ្វីដែលខ្លួនមានឡើយ ។ ទាំងគម្ពីរសញ្ញាចាស់និង សញ្ញាថ្មី
ព្រមទាំងយើងពីសេចក្តីគ្រោះថ្នាក់នៃការលោភលន់ និង ផលវិបាកនៃការលោភ
លន់នោះ ។

- និក្ខម័យ ២០:១៧ (ក្រឹត្យវិន័យទាំងដប់ប្រការ) បានចែងថា ការកេងប្រកបរបស់
អ្វីពីអ្នកជិតខាងខ្លួននោះ មិនត្រឹមត្រូវឡើយ ។ ការកេងប្រកបមានន័យថា “ចង់
បានរបស់អ្នកដទៃ” ។ គឺមិនបានកោតសរសើរដល់អ្នកដទៃ ដែលឃើញគេ
មាន តែបែរជាប្រណែនល្បាធិសដល់អ្នកដទៃ ដោយព្រោះគេមានជាងខ្លួន ។
ពាក្យថា “អ្នកជិតខាង” គឺមានន័យថា អ្នកដែលមិនជាខ្លួនយើង មែនទេ? អ្នក
ទាំងនោះជាទូទៅនៅជិតជិតនឹងយើង គឺដូចជាមិត្តសម្លាញ់របស់យើង សហ
ការី ដែលធ្វើការជាមួយយើង និង អ្នកដែលនៅជាប់របងជាមួយយើង
(ជាអ្នកជិតខាង) ដែលយើងប្រណែន ។ អ្នកទាំងនោះ ដែលនៅជិតជិតនឹង
យើង មានសក្តានុពលធំធេងណាស់ ដែលធ្វើឲ្យយើងមានអារម្មណ៍នៃការ
ចង់កេងប្រកបរបស់គេ ដោយយើងឃើញថាគេមានតែយើងមិនមានដូចគេ ។
- សាស្ត្រា ៤:១០ បានចែងថា បើយើងស្រឡាញ់ប្រាក់ យើងមិនដែលមាន
គ្រប់គ្រាន់ទេ ឬ ក៏មិនដែលបានស្តាប់ចិត្តដែរ ។
- លូកា ១២:១៥-២១ ព្រះយេស៊ូមានបន្ទូលប្រាប់មកយើងថា “ចូរប្រយ័ត្ន
ហើយខំចៀសវាងពីគ្រប់ទាំងសេចក្តីលោភលន់” ហើយនិងបានបញ្ជាក់ថា
យើងមានច្រើនប៉ុណ្ណា នោះមិនមែនជាគោលដៅ “ពិត” ឬ ក៏អត្ថន័យពិតនៃ
ជីវិតរបស់យើងទេ ។ ព្រះអង្គបានរំលឹកយើងថា៖
  - ♦ យើងត្រូវរត់ប្រយ័ត្ន ហេតុអ្វី? ពីព្រោះការលោភលន់ តែងតែលប
ចាំនៅឯមាត់ទ្វារជីវិតរបស់យើង ។ យើងត្រូវដឹងពីរឿងនេះ និង
ប្រយ័ត្នការពារខ្លួនយើងផ្ទាល់ ។
  - ♦ សេចក្តីលោភលន់មានច្រើនប្រភេទ ។ សេចក្តីលោភលន់គឺដូចជា
សេចក្តីល្ងង់ ដែលមកពីគ្រប់មធ្យោបាយផ្សេងៗ ដែលតែងតែ

មើលមិនឃើញច្បាស់សោះ ។ សេចក្តីលោភលន់អាចនៅក្នុងជីវិត
របស់យើងនៅពេលនេះក្នុងផ្នែកផ្សេងៗ ។

- យើងត្រូវចងចាំពីគោលដៅពិត ឬ អត្ថន័យពិតរបស់ជីវិតរបស់
យើងមិនអាស្រ័យលើអ្វីដែលយើងមាននោះទេ ។ ការចងចាំនេះ
នឹងជួយបញ្ឈប់នូវសេចក្តីលោភលន់ មិនឲ្យមកចាក់ឫសនៅក្នុង
ជីវិតរបស់យើង ។

- ១ ឆ័យថេ ៦:៤-១០ ប្រាប់យើងនូវផលវិបាកនៃសេចក្តីលោភលន់ និង
សេចក្តីស្រឡាញ់ប្រាក់ ដែលនឹងនាំឲ្យយើងធ្លាក់ទៅក្នុងសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាដ៏
ល្ងីល្ងើ និង ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ជាទីបំផុត ដែលនៅពេលចុងក្រោយឲ្យ
មានភាពអន្តរាយ និង ការវិនាសបង ហើយនិងបានចែងថា ការស្រឡាញ់
នោះគឺជាឫសគល់នៃអំពើទុច្ចរិតទាំងអស់ និងអាចនាំឲ្យយើងវង្វេងចេញពី
ជំនឿ និង ប្រឈមមុខនឹងសេចក្តីទុក្ខព្រួយយ៉ាងខ្លាំង ។ នៅពេលដែល
យើងអនុញ្ញាតឲ្យសេចក្តីលោភលន់ចូលមកក្នុងជីវិតរបស់យើង លទ្ធផល
ចុងក្រោយពិតជាអាក្រក់ណាស់សំរាប់យើង ។

តើយើងចុះព្យាយាមបំបាត់វាឬ? ពួកអ្នកទារពន្ធ កាលពីសម័យព្រះយេស៊ូ
គឺលោភលន់ធំបានប្រាក់ណាស់ និងគេបានយកពន្ធពិធានក្រលើសពីច្បាប់តម្រូវ
ឲ្យបង់ពន្ធដោយព្រោះអ្នកយកពន្ធទាំងនោះ គេបានយកជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន
របស់គេ ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា យើងមិនប្រើនូវរបៀបលោភលន់ដ៏ហួសហេតុនេះទេ
យើងប្រហែលជាមានអារម្មណ៍ច្របូកច្របល់នៅក្នុងចិត្ត បើសិនជាយើងពិតជា
ស្មោះត្រង់មែន ។

នៅពេលដែលយើងព្យាយាមអស់ពីសមត្ថភាពរបស់យើង ដើម្បីដើរ
តាម និង បំរើដល់ព្រះជាម្ចាស់ សេចក្តីល្ងង់ដែលលេចធ្លោរឡើង គឺយើងព្យា
យាមបំរើប្រាក់នៅពេលជាមួយគ្នា ។ ទោះបីជាចិត្តរបស់យើងបោកបញ្ឆោតយើង
ឲ្យគិតថា យើងអាចបំរើ “ចៅហ្វាយ” ទាំងពីរក៏ដោយ គម្ពីរម៉ាថាយ ៦:២៤ បាន
ចែងយ៉ាងច្បាស់នូវអ្វី ដែលព្រះយេស៊ូទ្រង់ព្រះតិរិះថា៖ “អ្នករាល់គ្នាមិនអាចបំរើ
ព្រះផង និង ប្រាក់ផងបានទេ” ។

១ ឆ័យថេ ៦:៥ ព្រមទាំងយើងអំពីការគិតខុសឆ្គង ដែលថា “ការកោតខ្លាច
ព្រះ ជាមធ្យោបាយ ដើម្បីបានចំណេញប្រាក់ ។” ព្រះគម្ពីរបានផ្តល់ឲ្យយើងនូវគំរូ

ជាច្រើននៃអស់អ្នកណាដែលបានព្យាយាម “បំរើទៅហ្វាយពីរ” ហើយនិងផល
វិបាកទាំងឡាយ នៅក្នុងជីវិតរបស់គេ ។ គឺមានប្រយោជន៍ ដែលយើងត្រូវរៀនពី
កំហុសរបស់ពួកគេគឺ:

- នៅក្នុងគម្ពីរ លូកា ១៨:១៨-២៤ មាននាមីនវ័យក្មេង ដែលមានស្កកស្កម្ព័រម្នាក់
ដែលគោរពប្រតិបត្តិដល់គ្រប់ទាំងបញ្ញត្តិរបស់ព្រះជាម្ចាស់តាំងពីក្មេង ដូច្នេះ
គាត់ជាមនុស្សសុចរិតល្អណាស់ ។ គាត់មានចំណុចខ្សោយមួយ គឺគាត់
ស្រឡាញ់ប្រាក់ដែរ ។ គាត់មានទឹកចិត្តច្របូកច្របល់ ដោយចង់ផ្តាច់ព្រះហ
ឫទ័យព្រះជាម្ចាស់ផង តែស្រឡាញ់ទ្រព្យសម្បត្តិផង ។ ក្រោយពីគាត់បានជួប
ជាមួយព្រះយេស៊ូវចមក គាត់ “បានដើរចេញទៅទាំងកើតទុក្ខព្រួយ” ។
ព្រះយេស៊ូបានប្រើគំរូនេះ ដើម្បីបង្រៀនឲ្យដឹងពីការលំបាករបស់អស់អ្នក
ណា ដែលស្រឡាញ់ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺមានការពិបាកក្នុងការចូលទៅក្នុងធន
ស្ថានសួគ៌ ។
- នៅក្នុងគម្ពីរ ម៉ាថាយ ២៦:១៤-១៥ យើងបានអានពីរឿងរបស់យូដាស
ប្រហែលគាត់ជាអ្នកដែលជាគំរូដ៏ប្រសើរនៃការលោភលន់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ។
គាត់ជាសិស្សរបស់ព្រះយេស៊ូ ប៉ុន្តែគាត់ស្រឡាញ់ប្រាក់ដែលអារក្សវាប្រើឲ្យ
គាត់ក្បត់នឹងព្រះយេស៊ូ ។ គាត់បានទទួលប្រាក់ ៣០ ដុំ ប៉ុន្តែគាត់ក៏ធ្វើអត្ត
យាមិមនយូរប៉ុន្មាន ក្រោយពីទទួលប្រាក់នោះរួចហើយ ។
- នៅក្នុងកិច្ចការជំពូក ៥:១-៤ អាណានាស និង សារីរ៉ាមានចិត្តសង្វាជ្រះថ្លា
បានលក់ដីរបស់គេ និង បាននាំមកថ្វាយដល់ពួកជំនុំ ប៉ុន្តែបានលួចទុកប្រាក់
ដែលគេបានទទួលពីលក់ដីនោះមួយចំណែក ។ ពួកគេបានព្យាយាមបំរើព្រះ
ជាម្ចាស់ផុំពេក ដោយមានចិត្តសង្វាជាមួយនឹងពួកជំនុំ ប៉ុន្តែចង់បានប្រាក់ខ្លះ
និងចង់បានការកោតសរសើរពីមនុស្សដទៃសំរាប់ខ្លួនឯង ។ នៅពេលដែល
គេបានកុហកដល់ពេត្រុស ចំពោះរឿងលាក់ប្រាក់ទុកខ្លះ សំរាប់ប្រើការខ្លួន
ឯងនោះ ពួកគេត្រូវទទួលនូវការកាត់ទោសពីព្រះជាម្ចាស់ ហើយពួកគេក៏
ស្លាប់ទាំងពីរនាក់ទៅ ។

ជនគណនាជំពូក ២២-២៤ ប្រាប់ពីរឿងរបស់បាឡាម ដែលជាព្យាការីរបស់
ព្រះជាម្ចាស់នៅកាលពីសម័យដើម នៃប្រទេសអ៊ីស្រាអែល ។ គាត់បានព្យា
យាមប្រើអំណាចចេស្តាដ៏ពិសេស ដែលព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់ឲ្យគាត់ តែគាត់យក

អំណាចចេញនោះ ទៅប្រើជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនវិញ ។ ដោយសារតែគាត់
ចង់បានប្រាក់ គេបានជួលគាត់ឲ្យដាក់បណ្ណាសាដល់វាស្រូវរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។
បាទុរាមមានចិត្តរាវែកគឺថាគាត់ត្រូវតែគោរពស្មោះស្ម័គ្រ ចំពោះព្រះជាម្ចាស់
តែគាត់បែរទៅជាមានបំណងចំណេញផ្ទាល់ខ្លួន ។ នៅក្នុងគម្ពី ២ ពេត្រូស
២:១៥ បានចែងថា គាត់បានស្រឡាញ់ “កំរៃនៃការទុច្ចរិត” ។ ក្រោយមកគាត់
ត្រូវបាត់បង់លុយអស់ និងបាត់បង់ជីវិតទៀត ។

ការស្តាប់ចិត្ត

ការស្តាប់ចិត្តគឺជា “ការដឹងជាក់ថា ព្រះជាម្ចាស់បានផ្តល់ឲ្យយើងគ្រប់
យ៉ាងដែលយើងត្រូវការ សំរាប់សុភមង្គលបច្ចុប្បន្នរបស់យើង” ។ អ្វីៗដែល
យើងត្រូវការនោះគឺខុសពីអ្វី ដែលយើងចង់បាន! ព្រះគម្ពីរបានលើកទឹកចិត្តឲ្យ
មានសេចក្តីសុខសាន្ត និង ស្តាប់ចិត្តជាមួយនឹង៖

- អ្វីដែលយើងមាន ។ មជ្ឈដ្ឋានដែលនៅជុំវិញយើងបានប្រាប់យើងថា
មានទ្រព្យសម្បត្តិកាន់តែច្រើន និងនាំឲ្យយើងមានសុភមង្គល ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុង
គម្ពីរហេព្រើរ ១៣:៥ បានចែងថា “ចូរកុំឲ្យជីវិតអ្នករាល់គ្នាស្រឡាញ់ប្រាក់
ហើយនិង ចូរស្តាប់ស្តាប់ជាមួយនឹងអ្វី ដែលអ្នកមានហើយប៉ុណ្ណោះចុះ ។”
- ទោះបីស្ថិតនៅក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ ទោះការនោះល្អ ឬអាក្រក់ក៏ដោយ ។
យើងត្រូវដើរតាមគំរូរបស់លោកសាវ័កប៉ូល នៅពេលដែលគាត់ និយាយថា
“ខ្ញុំរៀនស្តាប់ចិត្តនៅគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ ខ្ញុំធ្លាប់ទាំងឆ្កែត ទាំងឈ្មោឺ
ទាំងមាន ទាំងខ្វះខាត” (កិរីព ៤:១២) ។
- អ្វីដែលយើងអាចរកបាន (លូកា ៣:១៤) ។ គឺជាការងាយធ្វើឲ្យយើងប្រៀប
ធៀបពីប្រាក់ខែរបស់យើងទៅនឹងប្រាក់ខែអ្នកដទៃ និង មិនសប្បាយចិត្ត
នៅពេលឃើញគេមានប្រាក់ខែច្រើនជាងយើង ។ យើងគួរតែមានឥរិយាបថ
មួយដែលថា “យើងធំធេងដោយអស់ពីចិត្តរបស់យើង ទុកដូចជាការធ្វើ
ថ្វាយព្រះអម្ចាស់មិនមែនធ្វើសំរាប់ផ្តាច់ដល់មនុស្សឡើយ ព្រោះយើងដឹងថា
នឹងទទួលបានរង្វាន់ពីព្រះអម្ចាស់មក” (កូលុស ៣:២៣-២៤) ។
- អ្នកដទៃដែលបានទទួលព្រះពរ ឬ មានអត្ថប្រយោជន៍លើសយើង ។ នៅក្នុង
លោកប្បត្តិ ១៣:៤-១១ អាប្រាហាមបានអនុញ្ញាតឲ្យ ទុត ជ្រើសរើសយក
ដីមុនគេ គឺជាដីដែលនៅចំពីមុខគេ ។ គាត់សប្បាយរីករាយ ដោយបានទទួល

នូវព្រះពរចម្រុះចម្រើន ដោយបានទឹកដីមានជីជាតិល្អ ដោយមិនដណ្តើមយកជា
របស់សំរាប់ខ្លួនឯងឡើយ ។ បើយើងដឹងពីការស្តាប់ចិត្ត នោះយើងនឹងអាច
សប្បាយរីករាយនៅពេលដែលយើងឃើញ អ្នកដទៃបានទទួលព្រះពរ ឬ
មានច្រើនជាងយើង ។

អាថ៌កំបាំង ទី ២ យ៉ាង នៃការស្តាប់ចិត្ត ។ អាថ៌កំបាំងទីមួយ នៃការស្តាប់ចិត្តនោះគឺស្ថិត
លើតវិយាបថរបស់យើង ។ យើងត្រូវតែមានភាពកត្តញ្ញូ និងរីករាយនឹងអ្វីដែល
យើងមាន (ប្រាក់ ទ្រព្យ សុខភាព គ្រួសារ) មិនត្រូវឲ្យយើងរអ៊ូរទាំចំពោះអ្វីដែល
យើងមិនមាន ។ យើងមិនត្រូវប្រៀបធៀបនូវអ្វីដែលយើងមាន ឬប្រៀបខ្លួន
យើងទៅនឹងមនុស្សដែលនៅជុំវិញយើងឡើយ គឺហុចផលមកឲ្យមានតែសេចក្តី
អំនួតតែប៉ុណ្ណោះ (បើសិនជាយើងមានច្រើនជាងគេ) ឬគាំឲ្យយើងច្រណែន (បើ
យើងមានតិចជាងគេ) ។

អាថ៌កំបាំង ទី ២ គឺផ្អែកលើទំនាក់ទំនងរបស់យើងជាមួយនឹងព្រះជា
ម្ចាស់ ។ គំរូដ៏ល្អបំផុតនោះ យើងប្រទះឃើញនៅក្នុងជីវិតរបស់លោក ប៉ូល ដែល
គាត់មាន “អាថ៌កំបាំង” នៃការស្តាប់ចិត្ត ដែលអាចផ្តល់កម្លាំងឲ្យគាត់អាចធ្វើការអ្វី
គ្រប់យ៉ាងនៅក្នុងជីវិតរបស់គាត់ ដោយព្រះព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់កម្លាំង ឲ្យគាត់
(ភីលីព ៤:១៣) ។

ទីបី យើងអាចស្តាប់ស្តួលចិត្ត ដោយសារតែការចងចាំនូវសេចក្តីពិតដូច
ខាងក្រោមនេះគឺ៖

- ព្រះជាម្ចាស់មិនដែលចាកចោលយើងទេ (ហេរេព្រី ១៣:៥) ការធានាអះអាង
ពីសេចក្តីស្មោះត្រង់ និង ព្រះវត្តមានរបស់ព្រះជាម្ចាស់ នៅក្នុងជីវិតរបស់
យើងនឹងនាំឲ្យយើងមានការស្តាប់ស្តួលក្នុងចិត្ត ទោះបីយើងមានស្ថានភាព
លំបាកលំបិនផ្នែកប្រាក់កាសក៏ដោយ ។
- យើងមិនបានយកអ្វីមកសោះ នៅពេលដែលយើងកើតមកក្នុងលោកិយនេះ
ហើយ និង មិនអាចយកអ្វីចេញពីនេះទៅវិញបាន នៅពេលដែលយើងស្លាប់
(១ ទីម៉ូថេ ៦:៧) ។ ប្រាក់កាស និង ទ្រព្យធនរបស់យើងគ្រាន់តែជាការ
បណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ ហើយនិងមិនមានតម្លៃអ្វីទាំងអស់ នៅពេល
ដែលយើងចប់ពីលោកិយនេះទៅ (ម៉ាថាយ ៦:១៧) ។ ការគោរពប្រតិបត្តិព្រះ
ដែលមានទាំងចិត្តស្តាប់ស្តួលផង នោះគឺជាកំរៃផ្នែកមែនទែន (១ ទីម៉ូថេ ៦:៦) ។

ការស្តាប់ចិត្ត និង ជីវិតដែលកោតខ្លាចព្រះនោះគឺជាអត្ថប្រយោជន៍ធំធេង ជាងការទំព្យាយាមប្រមូលទ្រព្យធនទៅទៀត ។

- ការមានគ្រាន់តែគ្រប់ល្មមសំរាប់សេចក្តីត្រូវការរបស់យើងនោះគឺជាទិសដៅរបស់យើងហើយ ។ អ្នកនិពន្ធបទគម្ពីរសុភាសិត ៣០:៤-៩ បានចែងថា “សូមកុំឲ្យទូលបង្គំទីទល់ក្រ(មានតិចពេក) ឬ មានស្តុកស្តម្ភពេក(មានច្រើនពេក) តែសូមផ្តល់ឲ្យទូលបង្គំមានអាហារប្រចាំថ្ងៃ(គ្រាន់តែគ្រប់ល្មម) ក្រែងលោទូលបង្គំមានច្រើនពេក ទៅជាភ្លេចព្រះអង្គ ឬ ក្រែងទូលបង្គំក្រពេក ទៅជាលួចគេនាំឲ្យខូចព្រះនាមរបស់ព្រះរបស់ទូលបង្គំ ។”

ការមានឥរិយាបថខាងលើនេះ គឺអាស្រ័យលើកម្លាំង ដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រទានឲ្យមកមិនមែនពីដំណើរកម្លាំងផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ ហើយនិងការចងចាំពីព្រះបន្ទូលនៃសេចក្តីពិតរបស់ព្រះនៃព្រះជាម្ចាស់ និង ជួយឲ្យយើងបានស្តាប់ចិត្ត ទោះប្រឈមមុខនឹងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ ។

ការថ្វាយដង្ហាយ

យើងបានគាំទ្រដល់ការងាររបស់ព្រះជាម្ចាស់ និង គោលបំណងព្រះរាជហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ ដោយការថ្វាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ព្រះអង្គ និង អស់អ្នកដែលកំពុងត្រូវការ ។ ការឲ្យដល់អ្នកដទៃ គឺជាទឹកចិត្តខាងក្នុងរបស់យើង គឺជាការសំខាន់ទីមួយ ។

បានហេតុផលនឹងចំពោះការថ្វាយដង្ហាយ ។ “អ្នករាល់គ្នាបានទទួលដោយឥតគិតថ្លៃ ចូរឲ្យទៅវិញក៏មិនត្រូវសំចៃអ្វីដែរ” បទគម្ពីរម៉ាថាយជំពូក ១០:៨ ។ “ដ្បិតព្រះទ្រង់ស្រឡាញ់មនុស្សលោកដល់ម៉្លេះ ទើបទ្រង់ ប្រទានព្រះរាជ បុត្រាទ្រង់តែមួយ” អាណនោក្នុងយ៉ូហាន ៣:១៦ ។ ដំបូងយើងឲ្យទៅអ្នកដទៃ ដោយឆ្លើយតបជាធម្មតា ព្រោះការ ដែលបានទទួលជាច្រើន រួចហើយមកពីព្រះជាម្ចាស់ ។ នៅពេលដែល យើងពិត ជាដឹងគុណនូវអ្វីទាំងអស់ ដែលយើងបានទទួលពីព្រះជាម្ចាស់ យើងត្រូវប្រគល់ ឲ្យទៅអ្នកដទៃដោយមានចិត្តសង្វាដែរ ។

ទីពីរ ការឲ្យនេះគឺធ្វើឲ្យអំណាចនៃសេចក្តីលោភលន់ និង សម្ភារៈនិយមនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ (សម្ភារៈនិយមមានន័យថា ការគិតគូរពីការឲ្យតម្លៃលើសម្ភារៈធ្ងន់ពេក) ។ ១ ធីម៉ូថេ ៦:១៧-១៨ បានលើកទឹកចិត្តយើង មិនឲ្យដាក់សេចក្តីសង្ឃឹមរបស់យើងទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប៉ុន្តែសូមដាក់សេចក្តីសង្ឃឹមរបស់

យើងទៅលើព្រះជាម្ចាស់ និង ត្រូវមានចិត្តសន្ធា និង ព្រមចែកចាយដោយស្មោះ ស្ម័គ្រ នៅក្នុងគម្ពីរ លូកា ១៨:២២ ព្រះយេស៊ូ បានលើកទឹកចិត្តដល់នាម៉ឺនវ័យ ក្មេង ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ដែលថា “ចូរលក់របស់របរដែលអ្នកមានទាំងអស់ ហើយនឹងចូរឲ្យរបស់នោះចែកទៅអ្នកក្រ . . .” ទម្លាប់នៃការចែកឲ្យអ្នកដទៃ ដោយសុទ្ធចិត្តនោះ នឹងជួយបំផ្លាញដល់អំណាចនៃសេចក្តីលោភលន់ និង ទម្លាប់ “ដែលចង់បានហើយចង់បានទៀត” គឺអាចចាក់បូសនៅក្នុងជីវិតរបស់យើងយ៉ាង ងាយស្រួល ។

នៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការ ជំពូក ២០:៣៥ ព្រះយេស៊ូមានបន្ទូលថា៖ «ការឲ្យនោះ បានទទួលព្រះពរជាងការទទួល» ។ មនុស្សដែលសប្បុរស តែងបានទទួលព្រះ ពរ តាមបទគម្ពីរសុភាសិត ២២:៩ ។ ហេតុផលទី ៣ នៃការឲ្យ គឺថានៅពេលដែល យើងព្រមធ្វើការនោះដោយសន្ធានោះយើងនឹងបានទទួលនូវព្រះពរត្រឡប់មកវិញ ។ ២ កូរិនថូស ៩:៦ បានពណ៌នាពីច្បាប់នៃការព្រោះចុះ និង ការប្រមូលច្រូត កាត់ ដែលបានចែងថា “អ្នកណាដែលបានព្រោះតិច និង ច្រូតបានតិច ហើយឯ អ្នកណាដែលព្រោះច្រើននឹងច្រូតបានច្រើនដែរ” ។ នៅពេលដែលយើងឲ្យដោយ សន្ធា យើងនឹងបានទទួលព្រះពរពីព្រះជាម្ចាស់ក៏បានច្រើនលើសពីការស្មានទៅ ទៀត ។ លូកា ៦:៣៨ លើកទឹកចិត្តយើងអំពីការឲ្យរបស់យើង ដោយសេចក្តី សន្យាថា “បើយើងវាល់ឲ្យគេប៉ុណ្ណានោះ យើងនឹងបានទទួលតាមរង្វាល់ដែល យើងបានវាល់ឲ្យគេនោះដែរ ។ យើងឲ្យទៅអ្នកដទៃច្រើនប៉ុណ្ណានោះ យើងនឹងបាន ទទួលមកក្នុងជីវិតយើងវិញបានច្រើនប៉ុណ្ណោះដែរ ។

តើយើងត្រូវឲ្យទៅអ្នកណា? ព្រះគម្ពីរបានប្រាប់យើងថាយើងគួរឲ្យទៅ៖

- អ្នកទាំងឡាយណាដែលយើងធ្វើការ និង បំរើព្រះជាម្ចាស់ជាពន្ធការីនៅក្នុង ក្រុមជំនុំ ។ ១ ទីម៉ូថេ ៥:១៧; ១ កូរិនថូស ១៦:១ ។
- រាស្ត្ររបស់ព្រះដែលកំពុងខ្វះខាត រ៉ូម ១២:១៣; ២ កូរិនថូស ៨:១៤; យ៉ាកុប ២:១៤-១៧ ។
- អ្នកដែលយើងបានទទួលនូវការលើកទឹកចិត្ត ផ្នែកខាងងព្រលឹងវិញ្ញាណ ឬ ទទួលនូវសេចក្តីបង្រៀន ។ រ៉ូម ១៥:២៧ ។
- ជនក្រីក្រ និង ជនកំពុងខ្វះខាត ។ ម៉ាថាយ ៦:២

សុភាសិត ១៩:១៧ បានចែងថា អ្នកណាដែលមានចិត្តអាណិត ចែកដល់ ពួកទាស់ក្រ ទោះឈ្មោះថាថ្វាយឲ្យព្រះអម្ចាស់ខ្ចី ទ្រង់នឹងតបស្នងសងគុណអ្នក ទោះវិញនៅពេលក្រោយ ។

តើយើងគួរថ្វាយបង្គំទៅ? ដំបូងភាគរយនៃប្រាក់ចំណូល (ដង្វាយ ១ ភាគ ១០) ដែលបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងគម្ពីរសញ្ញាចាស់ (ម៉ាឡាគី ៣:៨-១០) ។ រីឯនៅក្នុងគម្ពីរសញ្ញាថ្មី មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតច្បាស់លាស់ទេ គោលការណ៍ នៃការថ្វាយដង្វាយនេះមាននៅក្នុង ចោទិយកថា ១៥: ២២-២៤ គឺជាគោលការណ៍ នៃចិត្តសប្បុរស ដែលបានចែងនៅក្នុងបទគម្ពីរខាងលើគឺ ២ កូរិនថូស ៩:៦ និង លូកា ៦:៣៨ ដែលបង្ហាញប្រាប់ឲ្យយើងត្រូវថ្វាយយ៉ាងតិច ១០ ភាគរយ និង ច្រើនជាងនេះទៅទៀត តាមដែលព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់ឲ្យយើងនូវការចំរុះចំរើនផ្នែក ថវិកានោះ ។

តំរូវនៃការថ្វាយដង្វាយ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរខាងក្រោមនេះ ជួយឲ្យយើងនូវការ បង្ហាញផ្លូវដូចតទៅ៖

- ម៉ាឡាគី ៣:៨ បានបង្ហាញថាយើងអាចកេងយករបស់ព្រះជាម្ចាស់ បើសិនជា យើងបានឲ្យនូវអ្វីជារបស់ផងព្រះជាម្ចាស់ទៅព្រះអង្គ គឺមានន័យថា បើយើង មិនបានថ្វាយដង្វាយ ១ភាគ១០ (នៅក្នុង១ ១០) យើងនឹងបានទទួលព្រះពរដ៏ ច្រើនមហិមា ។
- អាប្រាហាំបានថ្វាយ ១០% នៃអ្វីៗដែលគាត់មានជូនទៅពួកបូជាចារ្យ នៅក្នុង លោកុប្បត្តិ ១៥:២០ ។
- រាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ត្រូវផ្តល់អ្វីដែលជាចំណែកនៃព្រះពររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបានប្រទានពរ ដល់គេ (ចោទិយកថា ១៦:១៧) ។
- អ្នកក្រុងកូរិនថូស គេបានឲ្យច្រើនហួសពីលទ្ធភាពរបស់គេទៅទៀត នៅក្នុង កំណត់គម្ពីរ ២ កូរិនថូស ៨:៣ ។
- កូនាណាស បានឲ្យដោយសន្តោសដល់អ្នកដែលកំពុងខ្វះខាត នៅក្នុងកំណត់គម្ពីរ កិច្ចការ ១០:២ ។
- ស្រ្តីមេម៉ាយដ៏ក្រីក្រម្នាក់ បានថ្វាយទាំងអស់នូវអ្វីដែលគាត់មានសំរាប់រស់នៅ នៅ ក្នុងកំណត់គម្ពីរម៉ាកុស ១២:៤៤ ។

- ជារីឧមានបំណងថ្វាយទៅព្រះជាម្ចាស់ តែអ្វីដែលមានតម្លៃដល់ទ្រង់ផ្ទាល់តែ ប៉ុណ្ណោះ នៅក្នុងគម្ពីរ ២៤:២៤ ។
- នៅក្នុងពួកជំនុំកាលពីជំនាន់ដើម គ្រប់ទាំងរបស់ទាំងអស់គេយកមកដាក់រួម ដោយចែកចាយគ្នាក្នុងចំណោមពួកអ្នកជឿ (កិច្ចការ ៤:៣២) ។

តើយើងត្រូវថ្វាយដោយរបៀបណា?

យើងត្រូវថ្វាយ . . . ទៅព្រះជាម្ចាស់ជាដំបូងនូវអ្វី ដែលជាពិសេសបំផុត ពីទ្រព្យធន ដែលយើងរកបានមក ។ សុភាសិត ៣:៩ ។

យើងត្រូវថ្វាយ . . . ដោយចិត្តត្រេកអរ មិនមែនស្នាក់ស្នើរឡើយ ឬ នៅ ក្រោមការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ។ កូរិនថូស ៩:៧ យើងត្រូវថ្វាយ . . . ដោយ គ្រប់ទាំងការប្រឹងប្រែងដ៏ពិសេសបំផុតរបស់យើង ។ កូរិនថូស ៨:៧ ។

យើងត្រូវថ្វាយ . . . ដោយសម្ងាត់មិនចាំបាច់ឲ្យនរណាដឹងឡើយ មានតែ ព្រះជាម្ចាស់ទើបអាចជ្រាប និង ឃើញយើង ។ ម៉ាថាយ ៦:៣-៤ ។

យើងត្រូវថ្វាយ . . . គឺជាឯកសិទ្ធិ ដែលយើងបានថ្វាយដល់រាស្ត្ររបស់ ព្រះជាម្ចាស់ ។ ២កូរិនថូស ៨:៤ ។

យើងត្រូវមាន . . . វិន័យនៃការលៃប្រាក់ទុកដោយឡែក រាល់អាទិត្យ នៃ ប្រាក់ចំណូលរបស់យើង ។ ១ កូរិនថូស ១៦:២ ។

ដូចដែលលោក ប៊ូល មានប្រសាសន៍ សូមឲ្យដឹងថាសប្បុរសរបស់យើង បង្ហាញឲ្យឃើញថាមាន “ក្លិនក្រអូប ដែលជាដង្ហាយ ដែលព្រះជាម្ចាស់ព្រមទទួល យក និង គាប់ព្រះហឫទ័យដល់ព្រះជាម្ចាស់” ។ ដោយព្រោះតែយើងបានថ្វាយ ដល់ព្រះជាម្ចាស់ មានសេចក្តីសន្យាមួយឃ្លាចែងថា “ព្រះជាម្ចាស់នឹងបំពេញគ្រប់ ទាំងអស់ ដែលអ្នករាល់គ្នាត្រូវការ តាមភោគសម្បត្តិនៃទ្រង់ដ៏ឧត្តម ក្នុងព្រះគ្រីស្ទ យេស៊ូ” ភីលីព ៤:១៨-១៩ ។

“Faith” in the Book of Ruth

Russell H. BOWERS, Jr.

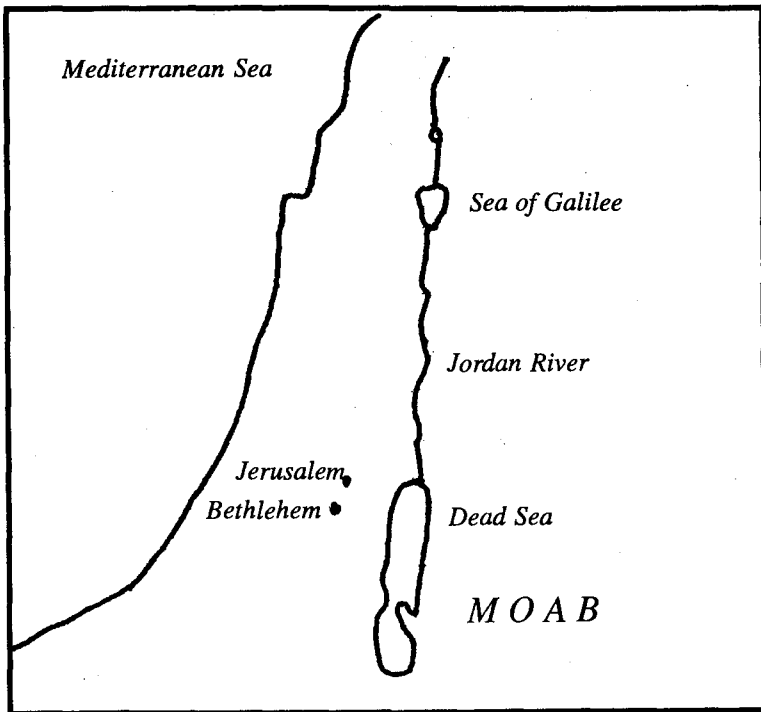
Background

The refreshing story of Ruth takes place “in the days when the judges ruled” (Ruth 1:1). This was in general a morally and religiously abysmal era, when “Israel had no king” and “everyone did as he saw fit” (Jud 21:25; cp 17:6; 18:1; 19:1). With no central government to encourage stability, Israel cyclically invoked God’s help against her enemies but quickly fell away once it was received (Jud 2:10–19; 10:6–16). The nation’s neighbors exploited her weakness by invading and oppressing her citizens.

Against such a background, Ruth’s protagonists demonstrate that even in the darkest times people may be found who love God and live righteously. On the one hand, Micah’s idolatry and opportunism (Jud 17), Dan’s rapacity (Jud 18), Gibeah’s debauchery, Benjamin’s preference for tribe over justice, and Israel’s rash vows and antidotes (Jud 19–21), depict the general tenor of the times. By contrast, the decisive faith of Ruth and the generous character of Boaz blaze as novae in the midnight sky. Further, we see God’s grace in mellowing the embittered Naomi and in keeping his word to provide a ruler (and later messiah) through Judah.

The Talmud teaches that Samuel wrote the book of Ruth, though not all modern scholars concur. It falls in the third part of the Hebrew canon, the *kethubim* or “writings” (parts one and two

being the *torah* or “law” and the *nebi'im* or “prophets.”¹ In the Talmud Ruth was the first book in the *kethubim*, but was later transferred to the *megilloth*, a collection of five rolls within the *kethubim*. Each of the *megilloth* is read during one of the Jewish feasts; Ruth, the second, is read during the Feast of Weeks or Pentecost at the end of the grain harvest.² Later, the Septuagint or Greek translation of the Old Testament, followed by the Latin Vulgate and subsequent Western translations, placed Ruth after Judges because of their close relation in time.

¹See Luke 24:44 where Jesus spoke about “the Law (*torah*) of Moses, the Prophets (*nebi'im*), and the Psalms (which is often the first and certainly the longest book of the *kethubim*).”

²The other books of the *megilloth* are Song of Songs (which is read at Passover), Lamentations (read on the ninth of Ab), Ecclesiastes (read during the Feast of Booths), and Esther (read during Purim).

A Homiletic Approach

This article will not attempt to exegete the book, but rather suggest one homiletic approach and then propose further themes for study. It is possible to trace the development of Ruth's *faith* through the book as follows: the *decision* of faith (1), the *work* of faith (2), the *request* of faith (3), and the *reward* of faith (4).

The Decision of Faith (chapter one)

Chapter one begins with Elimelech and his family moving to Moab to escape a famine. The text does not state whether he inquired of God before leaving Judah, or instead made this decision on his own. However this may be, his actions recall those of Abraham, who earlier had left the land of promise for Egypt because of famine with no recorded authorization by God, and demonstrated a lack of faith while there (Gen 12:10-20). It is possible (but not certain) that Elimelech's lack of faith in God to provide in Judah stands by design in the story in contrast with Ruth's decision to abandon Moab for Judah, and its gods for Yahweh. At any rate Elimelech, whose name means "my God is king," leaves Bethlehem, the "house of bread," because of a famine. His purpose was to "sojourn" or "live for a while" (גָּוַר) there. But then as now such "temporary" departures often have a way of becoming more permanent than intended. Elimelech himself died, his sons married, and after ten years they too perished. The "sojourn" out of the land of promise had taken on the appearance of a settled change of address.

In time the widowed³ Naomi hears that Yahweh has "come to the aid of" his people and lifted the famine. So she and her two daughters-in-law start out for Judah. Before they have gone far Naomi counsels them to return home, praying that they find "rest" in the home of another Moabite husband since they could not wait

---

³The repeated note that Naomi "was left with her two sons (v. 3)" and that she "was left without her two sons and her husband (v. 5)" underscores her loss and desolation.

for sons from her even if (as seemed unlikely) she were to bear them. Naomi (נָאוֹמִי), a name which means “pleasant,” laments that her life has become “bitter,” and adopts that name (מָרָא, “Mara”) for herself (1:20). Not only has the “pleasant” woman become “bitter,” but the “full” is now “empty” (1:21). The fullness the family had hoped to gain by leaving Judah had not materialized. Her life has become bitter and empty because in her view Yahweh’s hand had gone out against her. God never rebukes her for that assessment, but by the story’s end has so worked that she has a “son” (4:17) who will “renew [her] life and sustain [her] in [her] old age” (4:15). Thus the bitter one will once again enjoy pleasantness; the empty will again be full. But, not imagining that such a happy outcome could await her, Naomi urges her daughters-in-law to return to Moab to seek “rest” while she goes home to Judah to pursue her lot alone.

At first both assure Naomi they would go with her. But after Naomi outlines her own plight and their prospects, Orpah returns to Moab. By contrast, in her classic reply Ruth binds herself to her mother-in-law. She commits herself firmly to share her lot. As part of that commitment, Ruth declares that Naomi’s God will be her God (1:16) and takes an oath in Yahweh’s name (1:17), so that Boaz later correctly observes that the Moabitess has come to take refuge under the wings of Yahweh, the God of Israel (2:12). This is Ruth’s *decision of faith*.

This decision is worth examining. First, it was made in the face of the negative prospects it entailed. Humanly speaking her future looked better if she were to follow Orpah back to Moab—a husband, a home, and “rest” more likely awaited her there. A biblical decision of faith often means abandoning what appear to be good earthly prospects for seemingly poorer ones.⁴ Second, the

---

⁴This motif runs throughout the scriptures. Notable examples include Abraham’s willingness to take the arid regions of Canaan in contrast with Lot’s choice (Gen 13), and Jesus’ instruction that the one who seeks to save his life will lose it, while the one who loses his life for the sake of Jesus and the gospel will find it (Matt 16:25–26 and parallels).

decision was made firmly. One reason God honored her faith, and her story is told today, is that the choice she made was clear and decisive. Throughout the scriptures, that is the kind of faith God wants.⁵ Third, Ruth's decision determined her destiny. Orpah chose one way, apparently based on her human vision and analysis—what may be called “walking by sight, not by faith” (in contrast with 2 Cor 5:7)—and we hear no more of her. Ruth made a contrary choice, and all the good that she soon came to enjoy followed as a consequence. Despite the bleak prospects, Ruth chose decisively to accompany Naomi and trust Yahweh, and that decision set in motion the events which produced all the good she soon enjoyed.

The Work of Faith (chapter two)

But does faith stop with a decision, or even a verbalization of that decision? Does a decision to trust God mean that the new believer sits and waits for God to act on his or her behalf? Do we “claim” a blessing and wait for God to supernaturally bestow it upon us? Is faith divorced from works?

Not so with Ruth. She acted on her word, accompanying Naomi to Bethlehem in Judah as the barley harvest was beginning (1:22). Barley, often considered inferior to wheat,⁶ was harvested in April–May; wheat followed a few weeks later. Rather than wait for her and her mother-in-law's needs to be miraculously supplied, Ruth proposes that she glean in the barley fields. As standing grain was cut and bound into sheaves, some would inevitably be missed or dropped. The Mosaic Law prescribed that these should be left

---

⁵See, for example, Joshua's challenge to decisively choose which god they would follow (Josh 24:14–15), Elijah's call for decision in the question of Yahweh vs. Baal (1 Ki 18:21), and the glorified Lord's revulsion against lukewarmness (Rev 3:15–16).

⁶For example, wheat was twice as expensive as barley in 2 Ki 7:1; three times as expensive in Rev 6:6. The comparison of Gideon and Israel to “a round loaf of barley bread” in Jud 7:13 aptly symbolizes their inferiority to Midian.

“for the poor and the alien.”⁷ This good law simultaneously provided for the poor and encouraged their dignity by allowing them to *work* for their food rather than simply *beg* for it. Thus the twin evils of tight-fistedness on the part of the wealthy and a sense of entitlement to unearned welfare on the part of the poor were avoided. Gleaning was hard work, it was humble work, it did not generally yield an abundant return, but it did provide something. Ruth was humble and committed enough to be willing to undertake the task of seeking permission (2:2, 7), of gleaning, and of gleaning *barley*. In doing so she displayed not a *lack* of faith that her new God would provide, but rather a *living* faith⁸ which was willing to pursue the means that this God had already ordained to supply her needs. Not only does she work, but she works long and hard.⁹

Unbeknown to Ruth, she happened to choose a field belonging to Boaz, a respected relative of Elimelech (2:1, 3, 20). The greetings exchanged between him and his harvesters (2:4) suggest his godly, kindly character. Even in the dark days of the judges God has those who fear and honor him. He will later be seen to be a generous (2:14–16; 3:15), honest (3:18), prudent and hardworking man (4:1–10). He notices and inquires about Ruth, and provides generously for her once he learns who she is. He does this because he has been told about her *work of faith*—how she has *taken refuge* under Yahweh’s wings and *worked hard* for her mother-in-law (2:11–12). He prays that God would bless her (2:12)—little knowing that he will be the means through whom that blessing will come. He urges Ruth for her safety to stay with his fields and workers (2:8–9)—a matter with which Naomi

---

⁷Lev 19:9–10; 23:22; Deut 24:19–22. Boaz went beyond what the Law required (2:15–16; 3:15). The result was that Ruth came home with an extraordinarily large quantity for a gleaner—about 22 liters (2:17). Thus in one day’s work she gathered enough food to feed the two women for three weeks or so. This surprising amount prompted Naomi’s question of Ruth and blessing on the as yet unknown landowner (2:18–19).

⁸See James 2:14–26.

⁹2:7, 17–18, 23. The two harvest seasons mentioned in 2:23 would have lasted about seven weeks.

concurr (2:22)—again suggesting the general darkness of the times.

The Request of Faith (chapter three)

Faith may be strong to make a decision which apparently contravenes common sense and then to act decisively on that decision. But biblical faith is not content with what it alone can achieve. It acknowledges its need, and asks God to do what it cannot.

Earlier Naomi had prayed that Yahweh would grant her daughters-in-law “rest” (מְנוּחָה) in the home of another husband (1:9). It had seemed highly unlikely to her that Ruth—a foreigner¹⁰—would ever be so blessed in Judah. But now, with her own needs being met and hopes renewed, Naomi turns her thoughts away from her bitter bereavement to her daughter-in-law, and suggests that she will now try to find “rest” (מְנוּחָה, translated in the NIV as “a home”)¹¹ for her (3:1). The one through whom she will seek it is Boaz, who has already shown himself to be kindly disposed toward Ruth.

The Torah provided that if brothers were living together and one died without a son, the surviving brother should marry the widow. The first child born to that union would bear the deceased’s name (Deut 25:5–10). It was this practice which lay behind the Sadducees’ question of Jesus in Matt 22:23–33 and parallels. By outlining the plan of 3:3–4, Naomi is urging Ruth to tacitly ask Boaz to perform this responsibility of levirate marriage. Spreading the corner of one’s garment over another (3:9) is a request for marriage, as Ezek 16:8 suggests.

---

¹⁰Repeated references to Ruth as “the Moabite” throughout the book (1:22; 2:2, 6, 21; 4:5, 10) emphasize her foreignness.

¹¹The root of both מְנוּחָה and מְנוּחָה is נָח, which “signifies not only absence of movement but being settled in a particular place (whether concrete or abstract) with overtones of finality, or (when speaking abstractly) of victory, salvation, etc.” מְנוּחָה “denotes a place of *nûah* (motionless, security) for animals or people, i.e. a place to settle down, a home” [TWOT, s.v. נָח]. The word here thus implies security, not leisure.

This may strike the reader as rather forward, but faith is willing to humble oneself and ask for big things. The persistence of the Syrophoenician woman (Matt 15:21–28; Mark 7:24–30) further illustrates that truth. Here Ruth, who through her *work of faith* has been supplying the needs of both herself and Naomi, makes a bold, tacit *request of faith* that more be done for her.

A “threshing floor” was an elevated level place of smooth rock or pounded earth, usually east or downwind from the city. Workers tossed the threshed grain into the breeze that usually rose in the afternoon from the Mediterranean. The chaff would blow away, but the heavier grain fall to the ground to be gathered. Here the unpretentious Boaz would spend the night, whether to guard his harvest or in celebration of it. Although some interpreters see lewdness in Ruth’s action of “uncovering Boaz’ feet,” both Boaz’ statement in 3:11 that Ruth is known as a woman of character, as well as the whole tenor of the story, argue against that assessment. She is simply—but admittedly quite clearly—asking that Boaz perform his obligation as kinsman-redeemer (כֹּהֵן). Her bathing, perfuming, and dressing (3:3), of course, were not designed to discourage his response to her.

Whether or not Ruth knew it, Elimelech had a relative closer than Boaz who retained the first right to buy his estate and take Ruth as his wife. Boaz, startled in the middle of the night as he sleeps on the threshing floor, awakes to find—of all things!—a woman at his feet. Learning her identity and hearing her request, Boaz proposes to Ruth that in the morning he will inform this relative of his option to redeem and then, if this closer kinsman declines, promises to do it himself. He then has Ruth lie down until morning, and before she leaves gives her six measures of barley.

Naomi naturally is eager to hear how things went. When she hears Ruth’s story and sees the grain Boaz has sent, she urges Ruth to *wait* to see the outcome, assured that Boaz would act on his promise that very day.

And so the *request of faith* becomes the *rest of faith*. Faith takes courage to *ask* for big things—even that mountains be

removed (Matt 21:21–22)—and then *rests* in faith that God will act. One is reminded of Jehoshaphat, who *interceded* with God against the coalition marching against him, and who was told to *rest and wait* for God’s deliverance (2 Chron 20). Hannah pled for a son and then, resting in faith for God’s answer, “went away and ate something, and her face was no longer downcast” (1 Sam 1:18). These and others made *requests of faith* to God—not for extravagant items for self-indulgence, but for basic needs in line with his covenant—and then *rested* in anticipation of the answer. Again it is helpful to remember that Ruth’s request followed both her *decision of faith* and her *work of faith*, and did not comprise a lazy or escapist approach to life’s needs and responsibilities. Her request was made for what God had already promised in the Law but which was beyond her ability in herself to make happen.

The Reward of Faith (chapter four)

Chapter four finds Boaz hard at work fulfilling his promise. He will do everything with energy, propriety, and thoroughness.

The “town gate” (4:1) was a public center where business was often transacted and judgments rendered.¹² Boaz went to the gate and, when the closer relative approached, had him turn aside to this “courtroom.” He then invited a full quorum of ten elders to witness his discussion. Upon hearing Boaz’ word that Elimelech’s property is for sale, the kinsman expresses interest in acquiring it. But when he learns that that entails marrying Ruth and raising an heir for Elimelech, he demurs. Then follows a description of a practice which had become archaic and required explanation by the time the book was written—that of giving a sandal to legalize a transaction (4:7–8). Boaz then states his intentions to redeem the property and marry Ruth as clearly and firmly as did Ruth to

---

¹²See, e.g., Gen 23:10, 18; 34:20, 24; Deut 17:5; 21:19; 22:15, 24; 25:7; and throughout the O.T.

abandon Moab and follow Naomi (4:9–10, cp. 1:16–17).¹³ The ten elders affirm that they have witnessed the transaction, implying that all is in order. They invoke Yahweh’s blessing on this proposed marriage, praying that God would bless it with children. In time Yahweh answered their prayer. He enabled Ruth to conceive (4:13) and bear a son.

And now Naomi’s fortunes have turned full cycle. She left Judah full, returned empty (1:21), and now has been filled again. The woman named “Pleasant” who assumed the title “Bitter” now has the “pleasant” prospect of a גֵּאֲלָהּ who will renew her life and sustain her in her old age (4:15).¹⁴ She takes the child in her lap and cares for him (4:16). All this because the blessing of Yahweh has come to her through her return to the land of promise, and the ministry of her faithful daughter-in-law who was better to her than seven sons (4:15).¹⁵

The genealogy that follows demonstrates just how significant and far-reaching Ruth’s *decision, work, and request* of faith proved to be. Perez, with whom the genealogy starts (4:18), was a son of Judah,¹⁶ to whom rulership was promised by Jacob.¹⁷ Sure enough, Obed—the child born to Boaz and Ruth—becomes the father of Jesse, who himself was the father of David—king of Israel and human ancestor of Jesus the Messiah.¹⁸ Who ever knows

---

¹³Just as Boaz’ selfless, faithful character parallels that of Ruth, so the unwilling kinsman-redeemer’s more self-centered and “pragmatic” character parallels that of Orpah.

¹⁴Previously in the book Boaz had been considered the גֵּאֲלָהּ. But now in 4:14–15 that title is applied to the child born to Boaz and Ruth as well. Obed (עֹבֵד) will serve (עָבַד) to “redeem” Naomi from emptiness, insignificance, and insecurity.

¹⁵This is very high praise in a day when sons often seemed to be valued more than daughters.

¹⁶Gen 38 tells the story of Perez’ conception and birth. Cp. Gen 46:12.

¹⁷Gen 49:10.

¹⁸Having Ruth the Moabitess in his ancestry may help explain why, though Moab was included among Israel’s enemies (1 Sam 12:9;

how significant will be one person's *decision, work, and request of faith*? Who ever can tell how great the *reward of faith* for any one person will be? Not only was Ruth blessed with "rest" in the home of a husband and child, but she enjoyed the respect of those who knew her (3:11; 4:15), and became an ancestor of the messiah. All this for a foreigner who put faith in the God of Israel and acted on that faith.¹⁹

Other Considerations

As stated at the beginning, this article does not attempt to exegete the book of Ruth, but simply to suggest one line of thought—the character and development of Ruth's faith—that runs throughout it. Other themes which may be profitably pursued include:

- a character study of Naomi who, though living in a foreign land for a decade or more and at the end of that time berating the lot assigned to her by Yahweh, nevertheless was so compelling a personality that Ruth would abandon her home, her prospects, and her gods to follow her to Judah.
- reflections on the sovereignty of God, who works behind the scenes so that Ruth "happens" to choose Boaz' field in which to glean, causes Boaz to awaken at this right time, ensures that the close relative passes the gate the next

---

14:47), David took his parents to the king of Moab for safekeeping during the time he fled from Saul (1 Sam 22:3–4).

¹⁹The genealogy of Jesus in Matt 1 lists four women, none of whom would ordinarily be expected to have been granted such an honor. Tamar had been Judah's daughter-in-law, and his liaison with her was immoral (Gen 38). Rahab was a foreigner from the doomed city of Jericho, and by many translations a prostitute. Ruth was a foreigner and a Moabitess—a fact reiterated throughout the book (see footnote 10). Deut 23:3 states that ordinarily no Moabite could enter the assembly of Yahweh even down to the tenth generation. Finally, Bathsheba or "Uriah's wife" should not have been David's spouse. God's dealings with Israel—and with humanity as a whole—are a matter of grace.

morning, enables Ruth to bear a son, etc. Similarities may be drawn to the book of Esther, where God’s name is not mentioned but his work in the events of the story is very clear.

- a study of “harsh” prayers to or statements against Yahweh in the Bible on the part of his believers, including Naomi, Job, Asaph, Jeremiah, etc.
- a study of the לֵאָג or kinsman redeemer, who 1) must be a close relative, 2) must be able to redeem, and 3) must be willing to redeem. Parallels can be drawn to Jesus, the great antitype of the Old Testament לֵאָג, who 1) took on humanity that he might be our “close relative” (Heb 2:14–18; 4:14–16), 2) is able to redeem (Heb 7:25), and 3) was willing to redeem (John 10:17–18; Luke 22:41–42). The word לֵאָג, of which לֵאָג is a participle, occurs 23 times in Ruth.²⁰
- the contribution of the book of Ruth to the concept of covenant-loyalty or loyal-love (רֶחֶם, 1:8; 2:20; 3:10).
- the role that Ruth’s submission to her mother-in-law and willingness to obey her played in the good that came to her.

May God grant that as we study the faith and character of Ruth all of us—men and women—would appropriately follow in her steps.

---

²⁰2:20; 3:9; 3:12 (2 times), 13 (4 times); 4:1, 3, 4 (5 times), 6 (5 times), 7, 8, 14.

“ជំនឿ” នៅក្នុងកំណត់ត្រាប្រវត្តិសាស្ត្រ

ដោយ លោក វ៉ាន់ បារ៉េត

*****

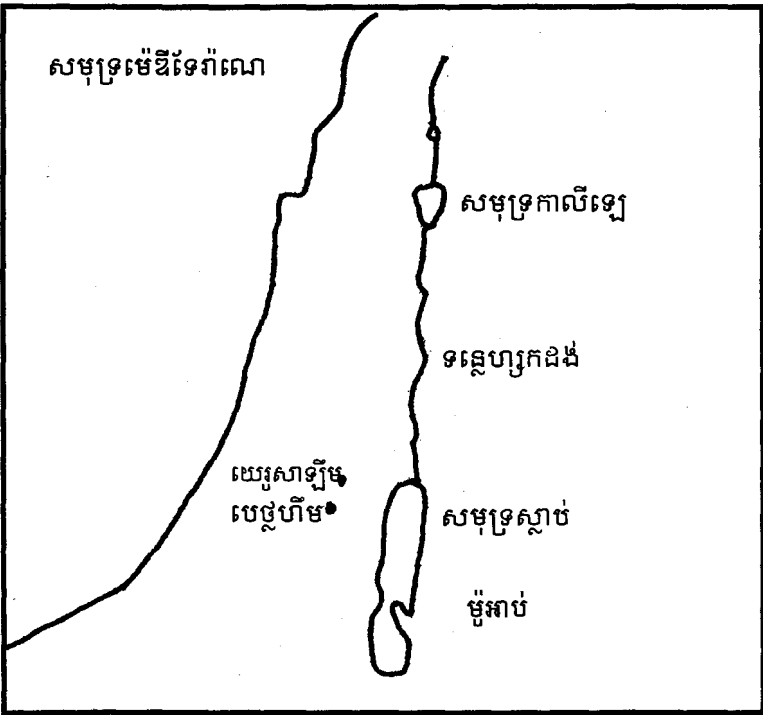
ប្រវត្តិដើម

រឿងនាងរស់នេះកើតឡើងស្រស់ៗនៅក្នុង “សម័យដែលពួកចៅហ្វាយ គ្រប់គ្រង” (នាងរស់ ១:១) ។ រឿងនេះរៀបរាប់ជាទូទៅពីភាពអាក្រក់ជួរជាតិផ្នែក សីលធម៌ និងផ្នែកសាសនាក្នុងសម័យកាលមួយដែល “ប្រទេសអ៊ីស្រាអែលគ្មាន ស្តេចគ្រប់គ្រង” ហើយនិង មនុស្សគ្រប់រូបធ្វើអ្វីៗតាមតែក្បាលចិត្តរបស់ខ្លួន” (ចៅហ្វាយ ២១:២៥ ជំពូក ១៧:៦; ១៨:១; ១៩:១) ។ ដោយគ្មានរដ្ឋាភិបាល គ្រប់គ្រងដើម្បីជំរុញឲ្យមានស្ថេរភាព អ៊ីស្រាអែលបានអធិស្ឋានសុំជំនួយពីព្រះជា ម្ចាស់ ដើម្បីប្រឆាំងតបជាមួយនឹងខ្មាំងសត្រូវរបស់ខ្លួនម្តងហើយម្តងទៀតកាល ពីសម័យនោះ (ចៅហ្វាយ ២:១០-១៩; ១០:៦-១៦) ។ ប្រទេសជាតិដែលនៅ ជិតខាង ដោយឃើញថាអ៊ីស្រាអែលខ្សោយដូច្នោះហើយ ទើបគេចូលលុកលុយ ទន្ត្រានទី តាបសង្កត់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋអ៊ីស្រាអែល ។

ផ្អែកលើប្រវត្តិដើមនៃរឿងនេះ នាងរស់ជាតួអង្គសំខាន់ ដែលបង្ហាញ យ៉ាងច្បាស់ពីជំនឿរបស់ខ្លួន ទោះបីជាស្ថិតនៅក្នុងសម័យដ៏ខ្មៅងងឹតយ៉ាងណាក៏ ដោយ ក៏នាងនៅតែស្រឡាញ់ព្រះជាម្ចាស់ និង រស់នៅដោយសុចរិតបំផុត ។ ផ្ទុយទៅវិញលោក មីកា ជាអ្នកថ្វាយបង្គំរបស់ណាក និងជាអ្នកឱកាសនិយម (ឆ្លិន ក្បាលស៊ីក្បាលឆ្លិនកន្ទុយស៊ីកន្ទុយ) (ចៅហ្វាយ ១៧) ការវាយឆក់ប្លន់របស់ពួក អំបូរដាន់ (ចៅហ្វាយ ១៨) អំពើអបាយមុខរបស់ពួកគឺបៀវ ពួកបេនយ៉ាមីន គិតពី អំបូររបស់ខ្លួន ដោយមិនខ្វល់ពីសេចក្តីយុត្តិធម៌ឡើយ ហើយនិងការរាប់នឹងបែរ

“ជំនឿ” នៅក្នុងកំណត់ត្រាខ្លឹមនាងរស់ ៨១

រកព្រះ និង ឆាប់នឹងភ្លេចព្រះ របស់រាស្ត្រអឺរ៉ុប (ចៅហ្វាយ ១៩-២១) បង្ហាញឆ្លុះបញ្ចាំងពីសភាពការណ៍ជាទូទៅនៃសម័យកាលនោះ ។ តែផ្ទុយទៅវិញ ជំនឿដ៏មុតមាំរបស់ នាងរស់ និង ទឹកចិត្តដ៏សប្បុរសរបស់បូកូស បានចាំងជះពន្លឺ ចាំងចែង នៅក្នុងលំហអាកាសដ៏ងងឹតនាពេលពាក់កណ្តាលអាធ្រាត ។ លើសពី នោះទៅទៀត យើងបានឃើញព្រះគុណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដោយបង្ខំដួងចិត្តដ៏ជូរ ចត់របស់នាង ណាអូមី ឲ្យទៅជាដួងចិត្តផ្អែមឆ្ងាញ់ ហើយរក្សាព្រះបន្ទូលសន្យា របស់ព្រះអង្គ ដែលសន្យាថានឹងផ្តល់ឲ្យមានអ្នកដឹកនាំម្នាក់ (និងក្រោយមកជាព្រះ មេស៊ី) តាមរយៈអំបូរ យូដា ។

ក្រុមអ្នកគ្រប់គ្រងច្បាប់របស់យូដាបានប្រាប់ឲ្យដឹងថា សាំយូអែល ជាអ្នក សរសេរកំណត់ត្រាខ្លឹមនាងរស់ ទោះបីជាពួកអ្នកប្រាជ្ញនៅពេលសម័យបច្ចុប្បន្នមិន យល់ព្រមទាំងអស់ក៏ដោយ ។ រឿងនេះចែកចេញជាបីផ្នែក តាមសំណើរបស់

ហេព្រើ (ផ្នែកទីមួយ និងផ្នែកទី២ គឺជា “កំណត់ច្បាប់” និង ជា “កំណត់ព្យាករិ”^(១) ។ នៅក្នុងផ្ទៃ រឿងរបស់កំណត់ច្បាប់ គឺជាសៀវភៅទីមួយ នៅក្នុងសំណេររបស់ សាសន៍ហេព្រើ ប៉ុន្តែក្រោយមក ក៏ត្រូវបានគេផ្ទេរមក ជាការប្រមូលផ្តុំជាប្រាំផ្នែក នៃសំណេររបស់ហេព្រើនោះ ។ សំណេរនិមួយៗនៃសំណេរទាំងប្រាំនោះគឺយក មកអាននៅក្នុងពិធីបុណ្យនៃពួកយូដាកំណត់ច្បាប់ ដែលយកមក អាននៅក្នុងពិធីបុណ្យប្រចាំសប្តាហ៍ ឬ ពិធីបុណ្យថ្ងៃទី៥០ នៅខាងចុងនៃរដូវប្រូត កាត់ប្រមូលភោគផល ។ ^(២) ក្រោយមក ការបកប្រែព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់ ត្រូវធ្វើ តាមការបកប្រែជាភាសាឡាតាំង និងបន្តបន្ទាប់មកក្នុងការបកប្រែរបស់ពួកបស្ចឹម ប្រទេស គេបានដាក់គម្ពីរនាងរស់នៅបន្ទាប់ពីកំណត់ច្បាប់ពួកហេព្រើ ពីព្រោះតែ កំណត់ច្បាប់មានការទាក់ទងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធនៅក្នុងពេលនោះ ។

របៀបអធិប្បាយ

អត្ថបទនេះនឹងមិនប៉ុនប៉ងពន្យល់ឲ្យស៊ីជម្រៅនូវកំណត់ច្បាប់នេះឡើយ ប៉ុន្តែ គ្រាន់តែផ្តល់ការណែនាំពីរបៀបអធិប្បាយ និង បន្ទាប់មកផ្តល់នូវផ្ទៃរឿងសំខាន់ សំរាប់សិក្សា ។ យើងអាចស្រាវជ្រាវស្តីពីការចំរើនលូតលាស់នៃជំនឿរបស់នាង រស់ នៅក្នុងជំពូកដូចតទៅ៖ ការសម្រេចចិត្តដោយជំនឿ (ជំពូក ១) , កិច្ចការនៃ ជំនឿ (២) ការស្នើសុំដោយជំនឿ (៣) ហើយនិងរង្វាន់នៃជំនឿ (៤) ។

ការសម្រេចចិត្តដោយជំនឿ (ជំពូក ១)

ជំពូក ១ ចាប់ផ្តើមរៀបរាប់ពីការរត់គេចពីគ្រោះអត់ឃ្លានរបស់លោកអេលី ម៉ាឡេក ព្រមទាំងគ្រួសាររបស់គាត់ ទៅកាន់ស្រុកម៉ូអាប ។ អត្ថបទនេះមិនបាន

^(១) សូមមើល លូកា ២៤:៤៤ នៅក្នុងកន្លែងដែលព្រះយេស៊ូនិយាយពី “ក្រឹត្យវិន័យ របស់លោកម៉ូសេ (ភាសាហេព្រើហៅថា តូរ៉ា) កំណត់ច្បាប់ពួកហោរា និង កំណត់ច្បាប់ពួកគម្ពីរ (ដែលជាញាតិជននៃកំណត់ច្បាប់ ទីមួយ និង តាមពិតទៅជាកំណត់ច្បាប់ដែលរស់ជាប់ផុតនៃសំណេររបស់ពួកហេព្រើ)

^(២) កំណត់ច្បាប់នៃសំណេរទាំងប្រាំនោះ គឺជាបទចម្រៀង (ដែលគេយកទៅអាននៅថ្ងៃបុណ្យរំលង) បរិទេវ (អាននៅថ្ងៃទី៩ នៃខែ Ab) សាស្តា (អាននៅពិធីបុណ្យ Booths) និង អេសេធី (អាននៅក្នុង ពិធីបុណ្យ Purim) ។

“ជំនឿ” នៅក្នុងវិស័យសង្គមនានា ៨៣

បញ្ជាក់ប្រាប់ថាគេគិតបានទូលស្មោះព្រះជាម្ចាស់ឬក៏អត់ទេ មុនពេលដែលគាត់ចាក
ចេញពីស្រុកយូដា ឬក៏ប្រហែលជាគាត់ធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង ។ ទោះ
ជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការនេះប្រហែលជាគាត់ធ្វើដូចជាអាប្រាហាំ ដែលបានចាក
ចេញពីទឹកដីសន្យាជាលើកដំបូង ធ្វើដំណើរទៅកាន់ប្រទេសអេស៊ីពូ ដោយសារ
តែគ្រោះអត់ឃ្លាន ដោយគ្មានកំណត់ហេតុណាមួយបង្ហាញពីការយល់ព្រមពីព្រះ
ជាម្ចាស់នោះឡើយ ហើយនិង បង្ហាញឲ្យឃើញថាគាត់ខ្វះជំនឿលើព្រះជាម្ចាស់
នៅពេលដែលគាត់កំពុងស្នាក់នៅក្នុងស្រុកនោះ (លោកុប្បត្តិ ១២:១០-២០)
ប្រហែលជាអាច (ប៉ុន្តែមិនច្បាស់) មានន័យថា អេលីម៉ាឡេកខ្វះជំនឿនៅក្នុងព្រះ
ជាម្ចាស់ ក្នុងការដែល ព្រះអង្គផ្គត់ផ្គង់អាហារឲ្យនៅក្នុងស្រុកយូដា តែផ្ទុយទៅ
វិញក្នុងសាច់រឿងនេះ ឆាងរស់នៅតែស្មោះត្រង់ សម្រេចចិត្តចាកចេញពីស្រុក
ម៉ូអាបមកកាន់ស្រុកយូដាវិញ ហើយនិង បែរចេញពីព្រះរបស់ខ្លួនមកជឿលើ
ព្រះយេហូវ៉ា(ព្រះយ៉ាវេ) ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អេលីម៉ាឡេក ដែល
ឈ្មោះនោះមានន័យថា “ព្រះជាម្ចាស់របស់ខ្ញុំជាស្តេច” ចាកចេញពីបេថ្លេហឹម
ដែលមានន័យ “ដំណាក់នៃដំបូង” ដោយសារតែគ្រោះអត់ឃ្លាន ។ គោលបំណង
របស់គាត់ គឺគ្រាន់តែ “ស្នាក់នៅ” ឬ “រស់នៅមួយរយៈ” នៅទីនោះ ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់
មកគឺថាឥឡូវនេះការដែលចាកចេញទៅ“បណ្តោះអាសន្ន”នោះ តាមពិតទៅប្រែ
ក្លាយទៅជាស្នាក់នៅរហូតទៅវិញ ។ អេលីម៉ាឡេកខ្លួនឯងផ្ទាល់គាត់ក៏ត្រូវស្លាប់
ក្នុងប្រុសរបស់គាត់ទាំងពីរដែលរៀបការរួចបាន១០ឆ្នាំក៏ស្លាប់ដែរ ។ ការ“ស្នាក់នៅ
មួយរយៈ ក្រៅពីទឹកដីសន្យា គឺបង្ហាញឲ្យឃើញថា បានផ្តល់ប្តូរអស់យុទ្ធសាស្ត្រនៃការ
តាំងទីលំនៅ ។

នៅក្នុងកំឡុងពេលនៃស្ថានភាពជាស្រីមេម៉ាយ^(៣) ណាអូមីពូថាព្រះយ៉ាវេ
យាងមកដើម្បីជួយរាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គឲ្យរួចពីគ្រោះទុរភិក្ស ។ ដូច្នេះគាត់ និង កូន
ប្រុសស្រីរបស់គាត់ចាប់ផ្តើមធ្វើដំណើរត្រឡប់ទៅស្រុកយូដា ។ មុនពេលដែល

---

(៣) កំណត់សំគាល់លើកឡើងម្តងហើយម្តងទៀតពី ណាអូមី “នាងត្រូវប្តីស្លាប់ចោល នៅជាមួយកូនប្រុស
ពីរនាក់ (១៧) ហើយបន្ទាប់មក នាងត្រូវ “ប្តី និង កូនប្រុសទាំងពីរស្លាប់ចោលទៀត (១ ៥)”
បញ្ជាក់សំខាន់លើការដែលគាត់មានការបាត់បង់ និង ការកំសត់ទុរគត់របស់គាត់ ។

ពួកគេធ្វើដំណើរមិនទាន់ឆ្ងាយប៉ុន្មាន ណាអូមីបានផ្តល់ការប្រឹក្សាដល់កូនប្រុសរា
 ស្រីទាំងពីរនាក់ ឲ្យគេត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ដោយអធិស្ឋានសុំឲ្យគេបាន “សំរាក” នៅ
 ក្នុងស្រុកដោយរៀបការប្តីថ្មីទៀត ដែលជាជនជាតិម៉ូអាបដូចគ្នា ដោយហេតុថា
 ពួកគេមិនអាចរង់ចាំរៀបការជាមួយកូនប្រុសរបស់គាត់ (វាការកំណត់ជាមិនអាចទៅ
 រួចឡើយ ថាគាត់នឹងអាចបង្កើតកូនប្រុស សំរាប់ឲ្យកូនប្រុសរបស់គាត់ធ្វើជាប្តី
 ទៀត) ។ ឈ្មោះណាអូមី មានន័យថា “រីករាយ” ដោយសារតែសេចក្តីទុក្ខសោក
 ដែលជីវិតរបស់គាត់មាននោះ ក្លាយទៅជា “ជួរចត់” ហើយគាត់បានដូរឈ្មោះ ទៅជា
 (ម៉ារ៉ា) វិញ (១:២) ។ មិនគ្រាន់តែក្លាយពីស្រ្តី “រីករាយ” ទៅជា “ជួរចត់” ប៉ុណ្ណោះទេ
 តែថែមទាំងក្លាយពី “ពេញ” ទៅជា “ទទេ” ទៅវិញ (១:២១) ។ ភាព
 ពេញលេញរបស់គ្រួសារ ដែលសង្ឃឹមថានឹងបានទទួលដោយការចាកចេញពី
 ស្រុកយូដាដោះមិនចេញជារូបរាងឡើយ។ ជីវិតរបស់គាត់(ណាអូមី)បានក្លាយទៅ
 ជាជួរចត់ និងបាត់បង់គ្មានសល់ ពីព្រោះតាមគំនិតរបស់គាត់បានគិតថា ព្រះយ៉ាវេ
 (យេហូវ៉ា)បានលូកព្រះហស្តមកទាស់នឹងគាត់ ។ ព្រះជាម្ចាស់មិនបង្គោសដល់ គាត់
 ចំពោះការប៉ាន់ស្មានរបស់គាត់ឡើយ ។ ប៉ុន្តែចុងបញ្ចប់របស់សាច់រឿងពិត
 ជាបានសម្រេចមែន ដែលថាគាត់ពិតជាអាចមាន “កូនប្រុស” មួយមែន (៥:១៧)
 ដែលនឹងផ្តល់នូវ “ការកែប្រែ ជាថ្មីដល់ជីវិតគាត់ និង ជួយផ្តល់ការគាំទ្រដល់ជីវិត
 របស់គាត់ នៅក្នុងកាលដែលគាត់ចាស់ហើយនោះ (៥: ១៥) ហេតុដូច្នេះ អ្នក
 ដែលធ្លាប់ឈឺចុកចាប់នោះ បានក្លាយទៅជាមានអំណររីករាយឡើងវិញ អ្នកដែល
 គ្មានអ្វីសោះ នឹងទៅជាមានពេញពោរឡើងវិញ ។ ប៉ុន្តែ ដោយគាត់មិនដែលគិត
 ស្រមៃស្រមៃថា នឹងមានការសប្បាយរីករាយបែបហ្នឹងអាចកើតមានឡើងសោះ
 ទើបណាអូមីជំរុញ ឲ្យកូនប្រុសរាស្រីរបស់ គាត់ឲ្យវិលត្រឡប់ទៅម៉ូអាបវិញ ដើម្បី
 ទៅរកការ “សំរាក” នៅខណៈដែលគាត់ វិលត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើត នៅឯ
 យូដាវិញ ដើម្បីទៅរស់នៅកំសត់ម្នាក់ឯង ។

មុនដំបូងកូនប្រុសរាទាំងពីរនាក់ធានាអះអាងជាមួយ ណាអូមី ថា ពួកគេ
 នឹងទៅជាមួយនឹងគាត់ ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពី ណាអូមី រៀបរាប់ពីបញ្ហារបស់គាត់ផ្ទាល់
 ប្រាប់ដល់គេ និង បញ្ជាក់ប្រាប់ពីហេតុផលរបស់គេចំពោះការដែលគេព្រមទៅ
 តាមគាត់នោះ នាងអ័រ៉ា ក៏ត្រឡប់ទៅឯស្រុកម៉ូអាបវិញ ។ តែផ្ទុយទៅវិញនាង
 រស់ឆ្លើយតបទៅម្តាយក្មេកវិញថា នាងស្ម័គ្រចិត្តទៅតាមម្តាយក្មេក ។ នាងប្តូរផ្តាច់

“ជំនឿ” នៅក្នុងភ័ស្តុតាងនៃនាវា ៨៤

យ៉ាងមុតមាំថា នឹងទៅជាមួយម្តាយក្មេក ។ ក្រៅពីការប្តូរផ្តាច់បែបនេះ នាងរស់ ប្រកាសថាព្រះរបស់ណាម៉ូមី ក៏ជាព្រះរបស់នាងដែរ (១:១៦) ហើយបានស្តាប់ ដោយនូវព្រះនាមរបស់យ៉ាវេ (១:១៧) ដូច្នេះក្រោយមកបុរសបានសង្កេតឃើញ យ៉ាងច្បាស់ថា សាសន៍ម៉ូអាប៉េបានមកពីដំបូង ទៅក្រោមចំអង់ស្ថាបរបស់ព្រះ យ៉ាវេ ជាព្រះរបស់អ៊ីស្រាអែល (២:១២) ។ នេះជាការសម្រេចចិត្ត នៃជំនឿរបស់ នាងរស់ ។

សេចក្តីសម្រេចចិត្ត គឺមានតម្លៃណាស់ក្នុងការធ្វើការសង្កេត ដោយពិនិត្យ ពិច្ច័យ ។ ទីមួយរឿងនេះផ្តល់ឲ្យមានហេតុការណ៍ជាអវិជ្ជមាន ។ ឱបាយតាម និស្ស័យមនុស្ស អនាគតរបស់នាងរស់មើលទៅហាក់ដូចជាមានភាពប្រសើរឡើង បើនាងព្រមត្រឡប់ទៅម៉ូអាប៉េជាមួយនាងអ័រ៉ាវិញ គឺថាមានប្តីមានផ្ទះ និងបាន “សំរាក” ដែលហាក់បីដូចជាកំពង់រង់ចាំទទួលនាងនៅទីនោះ ។ ការសម្រេចចិត្ត នៃជំនឿស្របតាមព្រះគម្ពីរជារឿយៗមានន័យថាត្រូវលះបង់ចោលនូវការល្អ ប្រសើរតាមគំនិតរបស់លោកិយ ដែលមើលទៅមិនល្អនោះដើរតាមការ សម្រេចចិត្តស្របតាមព្រះគម្ពីរ^(៤) ។ ទី២ ការសម្រេចចិត្តនោះបានធ្វើឡើងដោយ មុតមាំ ។ ហេតុផលទី១ ព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់កិត្តិយសដល់ជំនឿរបស់នាង ហើយនិង រឿងរបស់នាងត្រូវបានគេយកមកនិយាយនៅដល់សព្វថ្ងៃនេះ គឺថាការជ្រើស រើសរបស់នាងគឺច្បាស់លាស់នឹងសម្រេចចិត្តយ៉ាងមុតមាំ ។ នៅក្នុងបទគម្ពីរទាំង មូល គឺជំនឿបែបនេះហើយ ដែលព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះហឫទ័យ^(៥) ។ ទីបី ការ សម្រេចចិត្តរបស់នាងរស់ កំណត់ឲ្យឃើញពីទិសដៅអនាគតរបស់នាង ។ នាង

(៤) គំនិតនេះបានលេចឡើងនៅក្នុងគម្ពីរទាំងមូល ។ គំរូរួមឲ្យកត់សំគាល់ រាប់បញ្ចូលទាំងការស្ម័គ្រចិត្ត របស់អាប្រាហាំ ដោយយល់ព្រមយកគំបន់មិនសូវមានជីជាតិ នៃទឹកដីកាណាង ដែលផ្តុយពីការ ជ្រើសរើសរបស់ ឡុត (លោកប្បក្តិ ១៣) ហើយនិងសេចក្តីបង្រៀនរបស់ព្រះយេស៊ូ ដែលបានបញ្ជាក់ថា អ្នកណាដែលចង់បានជីវិតនោះ នឹងបាត់ជីវិត តែអ្នកណា ដែលបាត់ជីវិត ដោយព្រោះព្រះយេស៊ូ និង ដំណឹងល្អ នឹងបានជីវិតវិញ (ម៉ាថាយ ១៦:២៥-២៦) ។

(៥) សូមមើលគំរូនៃការជ្រើសរើសរបស់ យូស្វេ ដោយមុតមាំក្នុងការជ្រើសយកព្រះមួយណាសំរាប់ដើរតាម (យូស្វេ ២៥:១៤-១៥) ការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ឲ្យធ្វើការសម្រេចចិត្ត រវាងព្រះយ៉ាវេ និង ព្រះបាល (១ ពង្សាវតា ១៨:២១) ការថ្វាយសិរីល្អដល់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលស្តាប់ជំនឿក្តៅមិនក្តៅ ត្រជាក់មិន ត្រជាក់ វិវរណៈ ៣:១៥-១៦) ។

អវប្បា បានជ្រើសរើសយកផ្លូវមួយ ដោយពឹងផ្អែកលើការយល់ឃើញ និង ការ វិភាគរកហេតុផលរបស់មនុស្ស ដែលគេហៅថា “ការដើរដោយការមើលឃើញ មិនមែនការដើរដោយជំនឿ” ឡើយ(គីធុយគ្នាជាមួយនឹង២កូរិនថូស៥:៧) ។ យើង មិនបានពូកែនិយាយអំពីនាងអវប្បាឡើយ ។ នាងរស់ធ្វើការជ្រើសរើសផ្ទុយពីនាង អវប្បា ហើយនិងមិនយូរប៉ុន្មានការល្អទាំងអស់នាងបានទទួលនូវការសប្បាយរីក រាយចំពោះការដែលនាងសម្រេចចិត្តនោះ ។ ទោះបីជាមិនឃើញមានអ្វីជាទី សង្ឃឹមយ៉ាងណាក៏ដោយនាងរស់នៅតែសម្រេចចិត្តទៅតាមណាអូមី និង ទុកចិត្ត ដល់ព្រះយ៉ាង ហើយការសម្រេចចិត្តនោះធ្វើឲ្យព្រឹត្តិការណ៍រីលទៅមុខទៅរកការ ល្អគ្រប់យ៉ាង ដែលនាងបានទទួលការសប្បាយរីករាយយ៉ាងរាប់ ដោយការ សម្រេចចិត្តរបស់នាង ។

កិច្ចការរំលងឡើ (៩ពួក ២)

ប៉ុន្តែតើជំនឿចប់ត្រឹមតែការសម្រេចចិត្ត ឬក៏គ្រាន់តែនិយាយខ្ញុំសម្រេច ចិត្តហើយឬយ៉ាងណា? តើការសម្រេចចិត្តទុកចិត្តព្រះជាម្ចាស់មានន័យថា អ្នកជឿ ថ្មីនោះត្រូវអង្គុយរង់ចាំឲ្យព្រះធ្វើការជំនួសឬយ៉ាងណា? តើយើង “អះអាង” ចង់ បានព្រះពររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ហើយចាំឲ្យព្រះផ្តល់ឲ្យយើងតាមបែបមួយដ៏អស្ចារ្យ ឬ? តើជំនឿ មិនចាំបាច់អ្វីឲ្យយើងធ្វើការកាងារឬអី?

ចំពោះនាងរស់មិនដូច្នោះឡើយ ។ នាងបានធ្វើតាមពាក្យស្រីដីរបស់នាង ដោយព្រមដើរតាមណាអូមី ទៅបេថ្មេហ៊ីមនៅក្នុងស្រុកយូដា នៅក្នុងខណៈដែល រដូវស្រូវទឹកកំពុងចាប់ផ្តើមប្រមូលផល (១:២២) ។ ស្រូវទឹកជឿយៗ គេតែងគិត ថាស្រូវទឹកស្រាលជាងស្រូវសាឡី ^(៦) គេប្រមូលផលស្រូវទឹកនៅក្នុងខែមេសា- ឧសភា ឯស្រូវសាឡីរិញ គេប្រមូលផលនៅពីរមីអាទិត្យក្រោយមក ។ នាងរស់ មិនរង់ចាំឲ្យព្រះបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់ម្តាយភ្នែករបស់នាងមក តាមបែប

(៦) ឧទាហរណ៍ ស្រូវទឹក មានតម្លៃថោកជាងស្រូវសាឡីពីរដង នៅក្នុង ២ ពង្សាវតារក្រ ៧:១ ថោកជាង បីដង នៅក្នុង វិវរណៈ ៦:៦ ការប្រៀបធៀបរបស់ គីនាឌ និង អ៊ីស្រាអែល ចំពោះ “ដុំដុំមូល ដែលធ្វើ អំពី ស្រូវទឹក” នៅក្នុង ចៅហ្វាយ ៧:១៣ ដែលជាមិត្តសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ ពីភាពទន់ខ្សោយរបស់គេចំពោះ សាសន៍ ម៉ាឌា ។

“ជំនឿ” នៅក្នុងភ័ស្តុតាងនិរន្តរ៍ ៨៧

អស្ចារ្យនោះឡើយ ។ នាងរស់ស្មើសុំទៅរើសកូនស្រូវឱកនោះដោយស្រែ ។ គឺថា នៅខណៈដែលគេច្រូតស្រូវចុងជាកណ្តាប់ តែមានកូនស្រូវខ្លះត្រូវបាក់ធ្លាក់មកដី ក៏ គេច្រូតមិនអស់ ។ ក្រិត្យវិន័យនៅគម្ពីរសញ្ញាចាស់បានពណ៌នាថា កូនស្រូវបែបនេះ ត្រូវទុកសំរាប់“ពួកអ្នកក្រ ទាំងពួកអ្នកមកពីក្រៅស្រុក”^(៧) ។ ច្បាប់ដ៏ប្រពៃនេះ ផ្តល់ឲ្យអ្នកក្រ និង ជួយលើកទឹកចិត្តឲ្យគេរក្សាភាពថ្លៃថ្នូររបស់ពួកគេ ដោយទុក ឱកាសឲ្យគេធ្វើការមុនពេលទទួលទានអាហារ មិនមែនគ្រាន់តែដើរសុំទានគេ នោះឡើយ ។ ការនេះការពារការអាក្រក់ពីរយ៉ាង មិនឲ្យកើតមានឡើងគឺ មិនឲ្យ ពួកអ្នកមានកំណាញ់ហួសហេតុពេក និង មិនឲ្យអ្នកក្របានទទួលអាហារដោយ ស្រួលពេក ដោយមិនបានបញ្ចេញពលកម្មនោះដែរ ដែលជាហេតុនាំឲ្យបាត់បង់ ភាពថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួន ។ ការរើសកូនស្រូវ គឺជាការលំបាកណាស់ គឺជាការងារដែល ត្រូវចេះបន្តបន្ទួន ជាទូទៅការងារនោះវាមិនបានផលច្រើនណាស់ណានោះឡើយ តែវាអាចផ្តល់ឲ្យបានផលខ្លះ ។ នាងរស់ព្រមបន្តបន្ទួន និង ប្តូរផ្តាច់ស្ម័គ្រចិត្តធ្វើ ការងារនៃការស្វែងរកនូវការអនុញ្ញាត (២:២៧) សុំរើសកូនស្រូវឱក ។ ក្នុងការធ្វើ ដូច្នោះនាងមិនបានបង្ហាញឲ្យឃើញថា នាងខ្វះជំនឿចំពោះព្រះថ្មីរបស់នាងឡើយ ក្នុងការដែលព្រះអង្គផ្តល់មកឲ្យនាងនូវអ្វី ដែលនាងត្រូវការនោះ ប៉ុន្តែនាងបង្ហាញ ពីជំនឿដ៏រស់^(៨) ដែលនាងធ្វើតាមផ្លូវដែលព្រះជាម្ចាស់ អង្គនេះបានផ្តល់នូវការ ផ្គត់ផ្គង់ដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់នាង ។ នាងមិនគ្រាន់តែធ្វើការប៉ុណ្ណោះទេ តែនាងធ្វើការយ៉ាងយូរ និង លំបាកទៀតផង (២:៧, ១៧, ១៨, ២៣)^(៩) ។

(៧) លេវីវិន័យ ១៩:៩-១០; ២៣:៣២ ចោទិយកថា ២៨:១៩-២២ ។ បុរសបានធ្វើហួសពីច្បាប់ត្រូវឲ្យធ្វើ (២:១៥-១៦; ៣:១៥) ។ លទ្ធផលនោះគឺ នាងរស់ត្រឡប់មកផ្ទះបានស្រូវច្រើនហួសពីការ ដែលនាងរើស កូនស្រូវអង្កាទៅទៀត គឺប្រហែលជា មួយចំរាង (២:១៧) ។ ហេតុដូច្នោះ នាងរើសមួយថ្ងៃអាចចិញ្ចឹមស្ត្រី ពីរនាក់រហូតបានចំអាទិក្បឯណោះ ។ ចំនួនដ៏ច្រើននេះ ធ្វើឲ្យណាអ្វីមី សួរដល់នាងរស់ ហើយនិងសុំឲ្យ ព្រះជាម្ចាស់ប្រទានពរដល់ម្ចាស់ស្រែ នោះបីជាមិនទាន់បានដឹងថាអ្នកនោះជាអ្នកណាក៏ដោយ ។ (២:១៨- ១៩) ។

(៨) សូមមើល យ៉ាកូប ២:១៤-២៦

(៩) រដ្ឋវច្ឆនកាត់ដែលមានលើកមកនិយាយក្នុង ២:២៣ មានន័យពេលដែលប្រហែលប្រាំពីរអាទិត្យ

ដោយមិនគ្រោងទុកជាមុនសោះ នាងរស់បានជ្រើសរើសស្រែដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ បូកស ជាសាច់ញាតិដ៏គួរឲ្យគោរពរាប់អានរបស់អេលីម៉ាឡេក (២:១,៣, ២០) ។ តាមការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងគាត់ និងអ្នកប្រគល់សេវាគាត់(២:៤)បង្ហាញឲ្យយើងដឹងថា គាត់មានចរិតសប្បុរស និង កោតខ្លាចព្រះ ។ ទោះបីជានៅក្នុងយុគសម័យដ៏ឆ្លង ក្រោមការដឹកនាំរបស់ពួកចៅហ្វាយ ក៏នៅមានមនុស្ស ដែលកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់ ហើយនិងថ្វាយព្រះកិត្តិយសដល់ព្រះអង្គដែរ ។ ក្រោយមកយើងឃើញថាគាត់ជាមនុស្សសប្បុរស (២:១៤-១៦; ៣:១៥) ស្មោះត្រង់ (៣:១៤) ឆ្លើយតប និង ឧស្សាហ៍ធ្វើការងារ (៤:១-១០) ។ គាត់សង្កេតមើល និងសាកសួរអំពីនាងរស់ ហើយនិងផ្តល់ឲ្យនាងដោយចិត្តសប្បុរស នៅពេលដែលគាត់ដឹងថា នាងរស់ជាជនណាហើយនោះ ។ គាត់ធ្វើដូច្នោះ ពីព្រោះមានគេប្រាប់គាត់ពីកិច្ចការនៃជំនឿរបស់នាង ពីរបៀបដែលនាងមកពីជ្រកនៅក្រោមចំអែងស្ថាបរបស់ព្រះយ៉ាវេ ហើយធ្វើការបំរើដល់ម្តាយក្មេក (២:១១-១២) ។ គាត់អធិស្ឋានសុំឲ្យព្រះជាម្ចាស់ប្រទានពរដល់នាង (២:១២) ដោយដឹងតិចៗថាគាត់នឹងអាចជាផ្លូវមួយដែលអាចនាំព្រះពរចុះមកបាន ។ គាត់បានជំរុញឲ្យនាងរស់ ស្នាក់នៅស្រែរបស់គាត់ និង នៅជាមួយអ្នកប្រគល់សេវាគាត់ដោយយល់ដល់សុវត្ថិភាពរបស់នាង(២:៨-៩)-ណាអូមីក៏ជំរុញឲ្យនាងរស់ រើសកូនស្រូវនៅស្រែរបស់បូកសតទៅទៀតដែរ ដើម្បីចៀសវាងកុំឲ្យមនុស្សអាក្រក់ធ្វើបាប(២:២២) ។

ការស្នើសុំដោយជំនឿ (ជំពូក ៣)

ជំនឿអាចរឹងមាំបានក្នុងការសម្រេចចិត្ត ដែលផ្តួចផ្តើមឲ្យការវិនិច្ឆ័យផ្ទាល់ខ្លួន ហើយបន្ទាប់មកអនុវត្តនូវការសម្រេចចិត្តយ៉ាងម៉ត់ចត់ ប៉ុន្តែជំនឿតាមព្រះគម្ពីរ គឺមិនរីករាយជាមួយនឹងអ្វី ដែលយើងសម្រេចបានតែមួយមុខប៉ុណ្ណោះទេ ។ ជំនឿគឺទទួលស្គាល់ពីសេចក្តីត្រូវការ ហើយនិង ទទួលសុំឲ្យព្រះជាម្ចាស់ធ្វើការអ្វី ដែលមិនអាចធ្វើបាន ។

កាលពីដំបូងណាអូមី បានអធិស្ឋានសុំព្រះជាម្ចាស់ឲ្យព្រះអង្គផ្តល់ការសំរាកដល់កូនប្រសារស្រីរបស់គាត់ នៅក្នុងផ្ទះរបស់ប្តីម្នាក់ផ្សេងទៀត (១:៩)

“ជំនឿ” នៅក្នុងកំណត់សម្គាល់លេខ ៨៧

ដូចជាមិនទំនងសោះចំពោះនាងរស់ ដែលនាងជាជនស្រុកក្រៅ^(១០) ដែលអាចនាំ ព្រះពរមកស្រុកយូរដោយយ៉ាងច្រើនម៉្លោះ ។ ប៉ុន្តែឡូវនេះ ដោយសារសេចក្តីត្រូវការ ផ្ទាល់របស់គាត់បានសម្រេច និង សេចក្តីសង្ឃឹមបានកែប្រែជាថ្មីឡើង ណាអូមី បង្វែរគំនិតរបស់គាត់ ពីការទុក្ខព្រួយដ៏ល្វីងជូរចត់ចំពោះកូនប្រសារស្រីរបស់គាត់ ហើយក៏មានគំនិតថា គាត់នឹងត្រូវស្វែងរក “ការសំរាក”^(១១) ឲ្យនាងរស់ (៣:១) ។ ម្នាក់ ដែលគាត់ត្រូវស្វែងរកនោះគឺ បូអូស ដែលគាត់បានបង្ហាញពីភាពសប្បុរស របស់គាត់ ចំពោះនាងរួចទៅហើយ ។

តាមច្បាប់របស់ពួកយូដា បានបង្ហាញថា បើបងប្អូនប្រុសរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយមានម្នាក់ស្លាប់ហើយគ្មានកូនប្រុស បងប្អូនប្រុសដែលនៅរស់នោះ ត្រូវ រៀបការជាមួយស្ត្រីមេម៉ាយនោះ ។ កូនទីមួយដែលបានកើតមកនោះ ត្រូវដាក់ ឈ្មោះតាមត្រកូលអ្នកស្លាប់ (ចេទិយកថា ២៥:៥-១០) ។ ទម្លាប់នេះហើយដែល ធ្វើឲ្យពួកសាឌូស៊ីចោទសួរដល់ព្រះយេស៊ូនៅក្នុង ម៉ាថាយ ២២:២៣-៣៣ ហើយ និង ការចាក់បណ្តោយស្របទៅនឹងខតម្ហីនោះ ។ ដោយបង្ហាញត្រួសៗ តាម ផែនការនៃជំពូក ៣:៣-៤ ណាអូមី បានជំរុញឲ្យនាងរស់ឲ្យទៅសុំបូអូសបង្ហាញ ពីភាពទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការដែលគាត់អាចរៀបការជាមួយនាងបាន។ ការត្រដាង សំលៀកបំពាក់របស់នរណាម្នាក់គ្របទៅម្នាក់ទៀត (៣:៧) គឺមានន័យថា ជាការ ស្នើសុំរៀបការ ដូចនៅក្នុងអេសេគាល ១៦:៨ ។

រឿងនេះអាចធ្វើឲ្យអ្នកអានភ្ញាក់ផ្អើល ព្រោះវាចំរុះពេក ប៉ុន្តែជំនឿគឺព្រម បន្តបន្ត និងហ៊ានសុំចំពោះការធំ ។ ការទទួលយកយ៉ាងខ្លាំងរបស់ស្ត្រីម្នាក់នៅក្នុង (ម៉ាថាយ ១៥:២១-២៨ ; ម៉ាកុស ៧:២៤-៣០) គួសបញ្ជាក់បន្ថែមលើសេចក្តីពិត នោះ ។ ចំពោះនាងរស់ កិច្ចការនៃជំនឿរបស់នាងបានក្លាយទៅជាការផ្គត់ផ្គង់ ដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់នាងផ្ទាល់ និង របស់ណាអូមីផង គឺនាងបានធ្វើដោយ

(១០) ខតម្ហីរយាងលើកយកមកនិយាយពីនាងរស់ ដែលជាសាសន៍ “ម្តីអាម”នៅក្នុងកំណត់សម្គាល់លេខ ១១ (១:២២, ២:២, ៦, ២១, ៤:៥, ១០) ដែលបាននិយាយសង្កត់ធ្ងន់ថា នាងជាសាសន៍ជំនឿ ។
(១១) ភាសាហេព្រើ បានបកប្រែថា “សំរាក” គឺជាដីមិត្តសញ្ញាបញ្ជាក់ថា បានស្នាក់នៅក្នុងកន្លែងពិសេស ណាមួយ ។ គឺជាកន្លែង ដែលត្រូវកសាងជីវិត គឺជាផ្ទះ ដែលគេចង់និយាយពីកន្លែងមានសន្តិសុខ មិន មែនជាការលំហែកាយនោះទេ ។

ចិត្តក្លាហាន នាងស្នើដោយជំនឿតែមានស្នាក់ស្នើ ជាហេតុនាំឲ្យកិច្ចការជាច្រើន បានសម្រេចចំពោះរូបនាង ។

“លានបោកស្រូវ” គឺជាកន្លែងដែលគេលើកឡើងឲ្យខ្ពស់បន្តិច ធ្វើឲ្យរាប ស្នើ ដោយរៀបថ្ម ឬ បុកបង្ហាប់ដី តាមធម្មតាស្ថិតនៅខាងកើត ឬ នៅក្រោមខ្យល់ ពីទីក្រុង ។ អ្នកច្រូតជាត់ចំបើង រោយស្រូវនៅពេលមានជំនោះបក់មក ដែលតាម ធម្មតាបក់មកពីសមុទ្រ មេឌីតេរ៉ាណេ នៅពេលរសៀល ។ អង្កាម ឬ សំដីស្រូវ ប្រើខ្លាត់ខ្លាយទៅ ប៉ុន្តែគ្រាប់ស្រូវដែលមានជាក់គ្រាប់នោះត្រូវធ្លាក់នៅ លើដី ដើម្បីឲ្យគេអាចប្រមូលកើបដាក់ជង្រក ។ ចំណែកឯ បូអូស ដ៏ជាមនុស្ស សាមញ្ញ ដែលមិនប្រកាន់ខ្លួនបានសំរាន្តនៅឯលានបោកស្រូវ មិនដឹងថាគាត់សំរាន្តយាម ស្រូវ ឬ សំរាន ដោយមានពិធីបុណ្យអ្វីឡើយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ ដោយមាន អ្នកបកស្រាយខ្លះ បានឃើញពីភាពឲ្យដៃ នៅក្នុងទង្វើរបស់នាងរស់ ដែលបាន បើក “ភួយចុងជើងរបស់ បូអូស” ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ បូអូស នៅក្នុង ៣:១១ ដែលបង្ហាញឲ្យដឹងថា នាងរស់ ជាស្ត្រីមានចរិតល្អ ដូចជាគ្រូអង្គ សំខាន់នៅ ក្នុងរឿងទាំងមូលដែរ គេបានប្រកែកប្រឆាំងចំពោះការប៉ាន់ស្មានបែបនេះ ។ នាង រស់គឺគ្រាន់តែព្រមសុំឲ្យបូអូស បង្ហាញពីភាពព្រួយបារម្ភរបស់គាត់ក្នុងនាមជាសាច់ញាតិ ដែលអាចជួយសង្គ្រោះនាងបាន ។ ការដែលនាងដឹងដូច្នោះទាក់ទងនឹង លាបទឹកអប់ ដឹង ស្លៀកពាក់ស្អាតបាត (៣:៣) តាមពិតទៅមិនមែនមានបំណងចង់បង្ហាញការ ឆ្លើយតបរបស់គាត់ចំពោះនាងនោះឡើយ ។

មិនថាឡើយនាងដឹង ឬ មិនបានដឹងថា អេលីម៉ាឡេក មានសាច់ញាតិ ជិតៗជាង បូអូស ដែលមានសិទ្ធិនឹងទិញដីរបស់គាត់ និង អាចយកនាងរស់ ធ្វើជា ប្រពន្ធរបស់គាត់ ។ បូអូស ភ្ញាក់ក្រញាងទាំងកណ្តាលយប់ នៅពេលដែលគាត់ ដេកនៅឯលានបោកស្រូវ ភ្ញាក់ឡើងឃើញស្ត្រីម្នាក់នៅចុងជើងរបស់គាត់ ។ គាត់ បានស្គាល់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់នាង និង បានឮពីសំណើរបស់នាង បូអូសបាន ស្នើដល់នាងរស់ថា នៅពេលព្រឹកឡើង គាត់នឹងប្រាប់សាច់ញាតិម្នាក់ទៀត ដែល អាចជួយលោះនាងបាន ហើយបន្ទាប់មកបើសាច់ញាតិម្នាក់នោះ គេមិនព្រមប្រើ សិទ្ធិរបស់គេ ដើម្បីលោះនាងទេ គាត់សន្យាថានឹងលោះនាង ដោយខ្លួនឯង ។ បន្ទាប់មកគាត់បានប្រាប់ឲ្យនាងរស់ដេកលក់ទល់ភ្លឺ ហើយមុនពេលនាងចាកចេញ ទៅ គាត់បានឲ្យស្រូវទឹកទៅនាង ៦ រង្វាល់ (មួយតោ) ។

“ជំនឿ” នៅក្នុងភ័ស្តុតាងនិរន្តរ៍ ៤១

ណាអ្វី ចង់ដឹងព្រឹត្តិការណ៍ថា តើរឿងរ៉ាវនោះទៅជាយ៉ាងណាហើយ ។ នៅពេលដែលគាត់ជឿថា ដែលនាងរស់រៀបរាប់ប្រាប់ និង ឃើញស្រូវដែល បូកស ធ្វើមកឲ្យគាត់ គាត់បានលើកទឹកចិត្តឲ្យនាងរស់រង់ចាំមើលលទ្ធផលជា យ៉ាងណា ថែមទាំងអះអាងថា បូកសនឹងប្រកាន់តាមពាក្យសន្យារបស់គាត់ ។ នៅ ថ្ងៃនេះឯង គាត់នឹងធ្វើការនោះ ។

ដូច្នេះសំណើនៃជំនឿ បានក្លាយជាការសំរាកនៃជំនឿ ។ ជំនឿធ្វើឲ្យហ៊ាន សុំកិច្ចការធំៗ សូម្បីតែភ្នំក៏អាចធ្វើបានដែរ (ម៉ាថាយ ២១:-២២) ហើយបន្ទាប់ មកយើងសំរាកក្នុងជំនឿ ដែលទុកឲ្យព្រះធ្វើការនោះជំនួសយើង ។ ការនេះធ្វើឲ្យ យើងនឹកឃើញដល់ស្តេច យេហូវសាផាត ដែលបានទូលអង្វរដល់ព្រះជាម្ចាស់ ប្រឆាំងនឹងកងទ័ពចម្រុះ ដែលបានដើរជាក្បួនមកប្រឆាំងទាស់នឹងទ្រង់ ហើយ ពេលនោះ ស្តេចយេហូវសាផាត បានទទួលបញ្ជាថាឲ្យសំរាក និង រង់ចាំ ការដែល ព្រះជាម្ចាស់រំដោះឲ្យរួចពីដៃសត្រូវ (២ រក្សាគ្រ ២០) ។ នាងហាណាអធិស្ឋាន ទូលសូមកូនប្រុស ហើយបន្ទាប់មកក៏សំរាកក្នុងជំនឿ សំរាប់ចម្លើយរបស់ព្រះជា ម្ចាស់ “បានចេញទៅ ហើយនិងទទួលទានចំណីអាហារខ្លះ និង ទឹកមុខរបស់គាត់ បាត់ទុកព្រួយ” (១សាំយូអែល ១:១៨) ។ អ្នកទាំងនេះ និង អ្នកដទៃទៀតបាន ស្នើចំពោះព្រះជាម្ចាស់ មិនសុំព្រះជាម្ចាស់សំរាប់របស់អ្វីមួយ ដោយបំណងអាត្មា និយមរបស់ខ្លួនច្រើនហួសហេតុ ប៉ុន្តែយើងសុំសំរាប់របស់អ្វី ដែលជាសេចក្តីត្រូវ ការចាំបាច់ ដែលស្របជាមួយនឹងសេចក្តីសញ្ញារបស់ព្រះអង្គ ហើយនិងបន្ទាប់ មកសំរាកដោយសង្ឃឹមរង់ចាំទទួលចម្លើយពីព្រះអង្គ ។ នៅមានទៀតសំខាន់ បំផុតគឺត្រូវចង់ចាំពី សំណើរបស់នាងរស់ គឺនាងធ្វើតាំងពីការសម្រេចចិត្តដោយ ជំនឿ និង ការធ្វើការដោយជំនឿរបស់នាង និងនាងមិនបានផ្អាកផ្អល់លើភាពខ្វល់ ច្រអូសឬគេចវេះពីភាពទទួលខុសត្រូវ និង សេចក្តីត្រូវការរបស់ជីវិតរស់នៅ ឡើយ ។ សំណើរបស់នាងបានធ្វើឡើងស្របតាមសេចក្តីសន្យារបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលមាននៅក្នុងក្រឹត្យវិជ័យ ប៉ុន្តែគឺវាហួសពីសមត្ថភាពរបស់នាង ដែល អាចធ្វើការងារនោះឲ្យកើតឡើងដោយខ្លួនឯងបាន ។

របៀបវារៈ (ជំពូក ៤)

នៅក្នុងជំពូក ៤ យើងឃើញថា ប្អូនសុខ ខំប្រឹងធ្វើការទាល់តែបានសម្រេច តាមសេចក្តីសន្យារបស់គាត់ ។ គាត់នឹងធ្វើកិច្ចការគ្រប់យ៉ាងទាំងអស់ ដោយប្រើ កម្លាំង ភាពមានសីលធម៌ និង ភាពម៉ត់ចត់បំផុតរបស់គាត់ ។

“ច្រកទ្វារទីក្រុង” (៤:១) គឺជាមណ្ឌលសាធារណៈសំរាប់មនុស្សធ្វើជំនួញ ទូទៅ ធ្វើការដោះដូរ និងផ្តល់ការវិនិច្ឆ័យផ្សេងៗ^(១២) ។ ប្អូនសុខបានទៅទ្វារ ទីក្រុង ហើយនៅពេលដែលសាច់ញាតិជិតដិតរបស់គាត់បានដល់ គាត់បាននាំម្ចាស់នោះ ទៅកាន់បន្ទប់“កាត់ក្តី” ។ បន្ទាប់មកគាត់អញ្ជើញចាស់ទុំគម្រប់ដប់នាក់មកធ្វើជា សាក្សីនៅក្នុងពេលពិភាក្សារបស់គាត់ ។ នៅពេលដែលពួកគេស្តាប់ដឹងរបស់ ប្អូនសុខ ដែលថាអេលីម៉ាឡែកមានទ្រព្យសំរាប់លក់ ។ សាច់ញាតិជិតដិតនោះ បានបង្ហាញ ពីការចាប់អារម្មណ៍ដោយស្មារតីរបស់នោះ ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែល គាត់បានដឹងថា រឿងនោះទាក់ទងទៅនឹងការរៀបការជាមួយនាងរស់ និងការបន្តពូជពង្សត្រូវ អេលីម៉ាឡែក គាត់ក៏ប្រកែកភ្លាម ។ បន្ទាប់ក្រោយមក មានការពណ៌នា ពីទំលាប់ ដែលបានក្លាយជាទំនៀមទំលាប់តាំងពីយូរណាស់មកហើយ ដែលត្រូវមានការ ពន្យល់នៅចំពេល ដែលកំណត់ម៉ឺននេះបានសរសេរឡើង ចំពោះការដែលប្រគល់ សៀវភៅដើម្បី គឺបង្ហាញពីភាពស្របច្បាប់ក្នុងការធ្វើការជួញដូរ(៤:៧-៨) ។ បន្ទាប់ មក ប្អូនសុខ បញ្ជាក់ថា គាត់មានបំណងនឹងលោះស្រែអំពកនោះ និង ព្រមរៀបការ ជាមួយនាងរស់ ដោយបញ្ជាក់យ៉ាងមុតមាំ និង ច្បាស់លាស់ដូច ដែលនាងរស់ សម្រេចចិត្តចាកចោលស្រុកម្តងរាប់ និង ព្រមតាម ណាអូមី ដូច្នោះដែរ (៤:៩-១០ ជំពូក ១:១៦-១៧)^(១៣) ចាស់ទុំទាំងដប់នាក់បានបញ្ជាក់ថា គេបានធ្វើជាសាក្សី ចំពោះការដោះដូរនេះដោយព្រលយពាក្យ ប្រាប់ឲ្យដឹងថាគ្រប់យ៉ាងទាំងអស់មាន សណ្តាប់ធ្នាប់ត្រឹមត្រូវ ។ ពួកគេអធិស្ឋានសុំព្រះពរសំរាប់ការស្នើសុំការរៀបការនេះ ហើយគេអធិស្ឋានសុំឲ្យពួកគេរាប់មានកូន ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះអម្ចាស់

(១២) សូមមើល ឧទាហរណ៍ លោកប្រតិ ២៣:១០,១៤; ៣៤:២០,២៥; ពេទិយកថា ១៧:១៥; ២១:១៥; ១៥:២៤; ២៥:៧ ហើយនិងនៅទូទាំងគម្ពីរសញ្ញាចាស់ទាំងមូល ។
(១៣) ដូចជា ប្អូនសុខ មានចិត្តមិនគិតពីភាពត្រូវនិយម ចរិតស្មោះត្រង់ ស្របគ្នានឹងនាងរស់ ដូច្នោះសាច់ញាតិ ដែលមានសិទ្ធិលោះនាងបាន គេប្រកែកមិនព្រម ព្រោះអ្នកនោះមានចរិតគិតតែពីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន និង ធ្វើអ្វីតាម “ការវិនិច្ឆ័យតាមក្បួនខ្នាត” ចរិតលក្ខណៈនេះស្របទៅ នាង អារ៉ាំ ។

“ជំនឿ” នៅក្នុងកំណត់សម្គាល់នាទស ៤៣

ឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីអធិស្ឋានរបស់គេទាន់ពេល ។ នាងរស់ក៏មានផ្ទៃពោះ(៤:១៣) និងកើតបានកូនប្រុសមួយ ។

ឥឡូវនេះ សម្បត្តិរបស់ណាអូមី បានមមកពេញលេញដូចមុនវិញហើយ។ គាត់បានចាកចេញពីយូដាទៅដោយពេញពោរ ដល់ត្រឡប់មកវិញទទេ (១:២១) ហើយឥឡូវនេះគាត់បានទទួលពេញពោរឡើងវិញទៀតហើយ ។ ស្ត្រីដែលមានឈ្មោះ “រីករាយ” ដែលបានសន្និដ្ឋានថាជាចំណងជើងដែល “ជួរចត់” នោះ ឥឡូវនេះ បែរជាមានសេចក្តី “រីករាយ” ដោយមានអ្នកជួយលោះ ដែលជួយឲ្យជីវិតរបស់គាត់បានកែប្រែជាថ្មី និងជួយគាំទ្រជីវិតរបស់គាត់ កាលដែលគាត់ចាស់ហើយនោះ (៤:១៥)^(១៤) ។ ណាអូមី បានលើកកូនតូចមកដាក់លើភ្នៅ ហើយបីមថ្មីមថែកូនក្មេងនោះ (៤:១៦) ។ គ្រប់ការទាំងអស់នេះ គឺដោយសារតែព្រះពររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបានប្រទានពរមកដល់គាត់ ដោយព្រោះគាត់បានវិលត្រឡប់មកកាន់ទឹកដីសន្យាហើយនិងដោយសារតែ ការងារនៃកូនប្រុសស្រីដ៏ស្មោះត្រង់ ដែលគ្រាន់បើជាងកូនប្រុស ៧ នាក់ ទៅទៀត (៤:១៥)^(១៥) ។

បញ្ជីរៀបរាប់ពីពង្សវត្តា ដែលបានបង្ហាញពីភាពដ៏មានសារសំខាន់ និងហួសពីការដែលយើងអាចគិតដល់ ចំពោះការសម្រេចចិត្ត កិច្ចការ និងសំណើដោយជំនឿរបស់នាងរស់ ។ ប៉េរេសដែលមានពង្សវត្តាចាប់ផ្តើមនៅក្នុង (៤:១៨) ជាកូនរបស់យូដា^(១៦) ដែលព្រះជាម្ចាស់បានសន្យានឹងផ្តល់ឲ្យមានអ្នកដឹកនាំមកយ៉ាកុប^(១៧)នោះ ។ មែនហើយអូបិឌជាកូនរបស់បូអូសនិងនាងរស់ហើយកូននោះ

(១៤) នៅខាងដើមនៃកំណត់សម្គាល់នេះ គេបានពិចារណាឃើញថា បូអូស ជាសាច់ញាតិដែលអាចលោះនាងរស់បាន ។ ប៉ុន្តែ ឥឡូវនេះនៅក្នុងជំពូក ៤:១៤-១៥ ចំណងជើងនោះ គេបានយកមកប្រើចំពោះកូនក្មេងដែលបានកើតមកពី បូអូស និងនាងរស់ ផងដែរ ។ អូបិឌ នឹងដើរតួជា “អ្នកសង្គ្រោះបូអូកលោះ” ណាអូមីឲ្យរួចពីភាពទទេស្លាត ភាពមិនសំខាន់ និង ភាពគ្មានក្តីសុខនោះទេវិញ ។

(១៥) ការនេះគឺជាការ ដែលទទួលបានសេចក្តីកោតសរសើរខ្លាំងណាស់ នៅក្នុងសម័យនោះ កូនប្រុសហាក់ដូចជាមានតម្លៃខ្លាំងជាងកូនស្រី ។

(១៦) លោកុប្បត្តិ ៣៨ បានចែងប្រាប់ពីរឿងចាប់កំណើត និងការកើតរបស់ប៉េរេស ។ (លោកុប្បត្តិ ៤៦:១២)

(១៧) លោកុប្បត្តិ ៤៤:១០

ក្លាយជាមិត្តរបស់អ៊ីសាម ហើយនិង អ៊ីសាមជាមិត្តរបស់ដារីខ ជាស្តេចនៃ អ៊ីស្រាអែល និងជាពូជពង្សវង្សត្រកូល ដែលព្រះយេស៊ូជាព្រះមេស្ស៊ីយ៉ាងមក ចាប់ កំណើតជាមនុស្ស^(១៤) ។ តើនរណានឹងដឹងបានថាវាសំខាន់យ៉ាងម៉េចនោះ ចំពោះការសម្រេចចិត្ត កិច្ចការ និង សំណើដោយជំនឿរបស់មនុស្សម្នាក់នោះ? តើនរណាអាចដឹងបានថាតើរង្វាន់នៃជំនឿនោះធំប៉ុណ្ណាឡើយ សំរាប់មនុស្សដែល បានទទួលការនោះ? នាងរស់មិនគ្រាន់តែបានទទួលព្រះពរ ដោយបាន “សំរាក” នៅក្នុងផ្ទះមានប្តីមានកូន តែនាងរីករាយចំពោះការគោរពរាប់អាន ចំពោះអស់អ្នក ដែលបានស្គាល់នាងតែប៉ុណ្ណោះទេ (៣:១១; ៤:១៥) គឺនាងថែមទាំងបានក្លាយ ទៅជាពូជពង្សវង្សត្រកូល ដែលព្រះមេស្ស៊ី នឹងមកចាប់កំណើត ។ ការទាំងអស់ នេះគឺសំរាប់ជនយទេសដែលបានដាក់ជំនឿរបស់ខ្លួន ជឿដល់ព្រះជាម្ចាស់នៃអ៊ី ស្រាអែល និងធ្វើការប្រព្រឹត្តិតាមជំនឿនោះ^(១៥) (គឺនឹងបានដូចជា នាងរស់ដែរ) ។

ការពិចារណាជំនះផ្សេងទៀត

ដូចដែលបានជំរាបពីខាងដើមរួចមកហើយថា អត្ថបទនេះមិនបានមាន បំណងពន្យល់ឲ្យស៊ីជម្រៅនៃកំណត់ម្ហូរនាងរស់ទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែផ្តល់ការណែនាំ

(១៤) ការរាប់ នាងរស់ ជាសាសន៍ ម្នាក់ បញ្ចូលក្នុងវង្សត្រកូលរបស់គាត់ អាចជួយពន្យល់ពីហេតុអ្វីបាន ជាការនេះកើតឡើងបាន ដ្បិតអ៊ី ពួកម្នាក់ គឺធ្លាប់ជាខ្លាំងសង្រួមរបស់អ៊ីស្រាអែល (១ សាំយូអែល ១២:៩; ១៤:៤៧) ព្រះបាទដារីខ បាននាំយកមិត្តម្នាក់របស់ទ្រង់ទៅលាក់នៅដំបូងម្នាក់ ព្រោះខ្លាចស្តេចសូលធ្វើ បាបក្នុងពេលដែលស្តេចសូលធ្វើព្យាបាទនោះ (១ សាំយូអែល ២២:៣-៤) ។

(១៥) បញ្ជីរាយនាមពង្សវង្សនៃព្រះយេស៊ូ នៅក្នុងម៉ាថាយ ១បានចុះបញ្ជីស្រ្តី ៤ នាក់ ក្នុងចំណោមស្រ្តីទាំង បួននាក់ ក្នុងចំណោមស្រ្តីទាំងបួន នាងស្រ្តីណាម្នាក់ ដែលគួរឲ្យគោរព ឬគួរផ្តល់កិត្តិយសឡើយ ។ នាង តាម៉ាជាកូនប្រសាររបស់យូដា និង យូដាមានទំនាក់ទំនងជាមួយនាងជាអំពើអសីលធម៌ (លោកុប្បត្តិ ៣៤)។ នាងរ៉ាប់បាបជាស្រីបរទេសម្នាក់មកពីទីក្រុង យេរិទូ ដែលខូចបាក់ ហើយមានអ្នកបកស្រាយជា ច្រើនថានាងជាស្រីសីដឹង ។ នាងរស់ជាស្រីបរទេសម្នាក់ និងជាសាសន៍ម្នាក់ ដែលហេតុការណ៍នោះ គេ បានលើកមកបញ្ជាក់ម្តងហើយម្តងទៀត នៅក្នុងកំណត់ម្ហូរទាំងមូល (ចូរសង្កេតមើល នៅក្នុងកំណត់ ចំណាំទំព័រក្រោម គ្រងលេខ ១០) ។ ចេរិយកថា ២៣:៣ បានបញ្ជាក់ថា នាងសាសន៍ម្នាក់នាម អនុញ្ញាតឲ្យគូរទៅក្នុងរូបប្រជុំនៃព្រះយ៉ាវបានឡើយ សូម្បីតែដប់ជំនាន់ក្រោយមកទៀត ក៏មិនអនុញ្ញាត ឲ្យចូលរួមដែរ ។ ទីបំផុត បេតសេបា ឬ “ប្រពន្ធរបស់អ៊ីរី” មិនគួរឲ្យក្លាយជាមហេសីព្រះបាទដារីខបាន ឡើយ ។ ព្រះជាម្ចាស់ប្រព្រឹត្តិជាមួយស្រ្តីអ៊ីស្រាអែល និងជាមួយមនុស្សជាតិទាំងអស់ គឺដោយព្រោះតែ ព្រះគុណប៉ុណ្ណោះ ។

“ជំនឿ” នៅក្នុងកំណត់សម្គាល់របស់ ៤៤

ឲ្យគិតពីតួអង្គ និង ការរីកចម្រើននៃជំនឿរបស់នាងរស់ ដែលមាននៅក្នុងកំណត់សម្គាល់នេះទាំងមូល ។ ខ្លឹមសារនៃទំនៀតនៃរឿងនេះ ដែលប្រហែលជាមានប្រយោជន៍ក្នុងការតាមដាននោះគឺ៖

- ការសិក្សាពីចរិតលក្ខណៈនៃតួអង្គ ណាអូមី ទោះបីជារស់នៅក្នុងទឹកដីបរទេស(ប្រទេសក្រៅ) អស់រយៈពេលមួយទសវត្សរ៍ប្លាយ និងនៅក្នុងពេលចុងបញ្ចប់និយាយបញ្ចេញកំហឹងចំពោះវាសនា ដែលព្រះយ៉ាវេបានដាក់កំរិតឲ្យបគាត់ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គាត់មានបុគ្គលិកលក្ខណៈដែលគួរឲ្យចាប់ចិត្តជិតអារម្មណ៍ បង្ខំឲ្យនាងរស់ចាកចោលផ្ទះសំបែងចោលក្តីសង្ឃឹម និង ព្រះរបស់ខ្លួនមកព្រមតាម ណាអូមី ទៅកាន់ស្រុកយូដា ។
- រំពឹងគិតពីអធិបតេយ្យភាពនៃព្រះជាម្ចាស់ ដែលធ្វើការពិក្រោយឆាក ដើម្បីឲ្យនាងរស់ “ពើបប្រទះ” ដោយជ្រើសរើសទៅរើសក្នុងស្រុក នៅក្នុងស្រែបូអូស ដែលបណ្តាលឲ្យ បូអូសភ្ញាក់ឡើងចំពេលដ៏ត្រឹមត្រូវនេះ ហើយដឹងប្រាកដ ថាសាច់ញាតិជិតដិតម្នាក់ទៀត នឹងដើរកាត់ទ្វារក្រុង នៅពេលព្រឹកឡើង ហើយដឹងទៀតថាអាចឲ្យនាងរស់បានកូនប្រុសជាដើម ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អាចធ្វើឲ្យយើងគិតដល់កំណត់សម្គាល់ អេសធើរ ដែលនៅក្នុងនោះព្រះនាម របស់ព្រះជាម្ចាស់មិនបានលើកមកនិយាយឡើយ តែការងាររបស់ព្រះអង្គ មាននៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងសាច់រឿងនោះយ៉ាងច្បាស់ ។
- ការសិក្សានៃការអធិស្ឋាន “ដែលមិនសមរម្យ” ឬ ការថ្លែងពាក្យសំដីមិនល្អប្រឆាំងទាស់នឹងព្រះជាម្ចាស់ (យ៉ាវេ) នៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់ពួកអ្នកជឿ របស់ព្រះអង្គ គឺគិតបញ្ចូលទាំង ណាអូមី យ៉ូប អាសាត យេរេមា ។ល។
- ការសិក្សាពីញាតិសន្តាន ដែលអាចលោះបាន ដែល (១) ត្រូវតែជាសាច់ញាតិ ដែលជិតដិតជាងគេ (២) ត្រូវតែអាចជួយលោះបាន និង (៣) ត្រូវតែមានបំណងចង់លោះ ។ ភាពស្របគ្នានេះអាចធ្វើឲ្យយើងគិតដល់ព្រះយេស៊ូ ដែលជាតួអង្គដ៏សំខាន់ក្នុងការសម្រេចនូវការប្រោសលោះ ស្របតាមព្រះគម្ពីរសញ្ញាចាស់ ដែលទី (១) បានយកនិស្ស័យជាមនុស្ស ដែលក្លាយជា “សាច់ញាតិយ៉ាងជិតស្និទ្ធរបស់យើង” (ហេព្រើ ២:១៤-១៨; ៤:១៤-១៦) ទី (២) គឺអាចជួយប្រោសលោះបាន (ហេព្រើ ៧:២៥) ហើយនិងទី (៣) មាន

៤៦ សំណុំរឿង ១/២ (តុលាការ ២០០០)

បំណងនិងជួយប្រោសលោះ (យុំហាន ១០:១៧-១៨; លូកា ២២:៤១-៤២)។
ពាក្យនេះបានលេចឡើង ២៣ ដងនៅក្នុងកំណត់សម្គាល់របស់ ។^(២០)

- កំណត់សម្គាល់របស់ផ្តល់ឲ្យនូវគំនិតនៃសន្តិសញ្ញាដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ឬ សេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ (១:៨; ២:២០; ៣:១០) ។
- គួនាទី ដែលជាងរបស់ព្រមចុះចូលជាមួយនិងម្តាយក្មេករបស់នាង និងស្មោះស្ម័គ្រស្តាប់បង្គាប់តាមនោះ ឃើញមានការល្អកើតឡើងចំពោះនាង ។

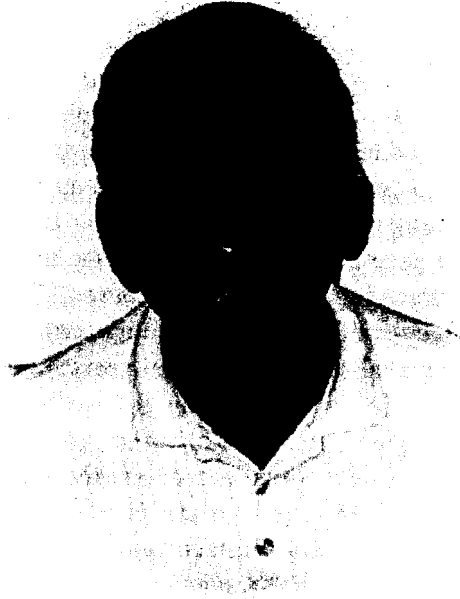
សូមព្រះអង្គប្រទានពរ មកឲ្យយើងរាល់គ្នាទាំងប្រុសទាំងស្រី នូវចរិតលក្ខណៈ និង ជំនឿរបស់នាងរបស់ នៅពេលដែលយើងសិក្សាពីជំនឿ និង ចរិតលក្ខណៈរបស់នាង សូមឲ្យយើងដើរតាមលំអាននៃជំហានរបស់នាងឲ្យបានល្អ ត្រឹមត្រូវ ។

---

(២០) ២:២០; ៣:៩; ៣:១២(២ ដង), ១៣(៤ ដង); ៤:១,៣,៤(៥ ដង), ៦(៥ ដង), ៧, ៨, ១៤ ។

Meet Noun Pheap

Mark FENDER

Mr. Noun Pheap

World War II had ended one year earlier. A couple living in Poyon village, Ta Moeun commune, Battambang district, gave birth to a son named Noun Pheap. He was the fifth of ten children—four boys and six girls. Pheap's parents were farmers who employed two servants—one man and one woman.

Pheap recalls being a very active boy. When his father's servant went with an ox-cart, he would cry and beg to go along. Because they all loved him, they often let him go. One day his father and the servants went with the ox-cart early in the morning to the rice paddy, and Pheap also went with them. On the way back home the ox-cart was loaded full with sheaves of rice. About two kilometers from his house, Pheap fell asleep and tumbled off the ox-cart in front of the wheel. This was very dangerous. As Pheap lay unmoving and semi-conscious on the ground, one ox kicked him so that he jerked his head out of the way just as a heavy wagon wheel was about to crush it. The wheel ended up running over only his finger, inflicting a scar that he still bears today. This close brush with death gave him the sense that some unseen power was protecting and preserving him for His purposes. The young Pheap fell off the cart not just this once, but on four occasions!

Pheap attended school for fifteen years. Pol Pot made him despair, since all his efforts at learning now seemed to be wasted. When the regime fell he returned to live with his family. In 1981 during the Republic of Kampuchea he started working with the postal service in Battambang district. He married in 1982, and fathered three children—two daughters and a son. Noun Kanya is now fourteen years old, Noun Kolyan is twelve, and his son Noun Boramy is ten. From 1982–84, he left for Phnom Penh to study how to work for the postal service. When he finished in early 1985, he was sent by the Ministry of Post to work as a director for the postal service in Pras Net Pras district in Battambang province.

He struggled in his heart because of jealousy over the prosperity and success of the wicked. This struggle, however, subsided to calmness, though he did not know how. He used to tell his family and friends, "In these times if there are 1,000 people like me who are not jealous of the wicked and try to be like them, the society will prosper and make good progress." He said this even before he knew there is one true God.

Another wonderful circumstance took place while he worked in the postal service in Phnom Penh. Why did he have no responsibility to inspect packages entering the country from

abroad? Why did he have such responsibilities only in Pras Net Pras?

In 1986–87 there were three to four hundred packages coming in Pras Net Pras Postal service. One was filled with Christian tracts and booklets about the “Only True God.”

Intrigued by this booklet, Pheap asked the owner of the package if he could have a copy. Pheap was able to read this booklet and compare it with the Bible. He especially remembers that Isaiah 57:20 likened the wicked to the restless, tossing sea that stirs up dirt and mire. Pheap compared this image of an unsettled, rough, and dirty life with his own experiences of drinking and dancing. After reading this booklet, in late 1989 Pheap visited his village to find a way to change his work place. When he reached his home village and met his relatives he received an audiotape from his uncle, who was a pastor in the United States. This tape again communicated the message that Jesus is the only true God, confirming what Pheap had read in the booklet.

In 1989 the Ministry of Post transferred Pheap to Battambang. This was the result of the Holy Spirit’s work in his life. He felt restless and took a *reemock-moto* to Chkae Koun, about seven kilometers from where he lived. He went there to visit some Christians who lived there before the fall of Cambodia. There were believers in that area. He met with some church elders, and they gave him a Bible and hymnal. He spent a whole morning in Chkae Koun to receive instruction on how to use these books.

He traveled to Chkae Koun for five weeks to worship the Lord with them. Later, he and his relatives decided to use a house in which to worship. For more than one year he worshiped the Lord, but did not yet decide to give his life to Jesus. Finally, in 1990, without a pastor present to give any kind of instruction or invitation, Pheap knelt, confessed his sin, and gave his life to Jesus. His family joined him in following Christ a few months later.

In 1991 his American pastor uncle came to visit. He told his uncle, “Our relatives and neighbors need Jesus.” He asked if his uncle could erect a small building in which to worship God. His uncle was so excited and he answered, “Our God not only can

provide a small building, but He can provide His children a church where they can worship Him happily.”

After his conversion, Pheap began a church called Bethany Church near the Battambang district post office. He focused his ministry primarily on his relatives, but with uncles, nephews, cousins, etc., this became a sizeable number of people—around three hundred.

Pheap took up study with Theological Education by Extension (TEE) materials in the early 1992, and continued for about three years. TEE is a decentralized system of biblical and theological education that takes training to pastors in ministry, rather than requiring potential leaders to come to a central institution. After some study with this material, Pheap felt that Jesus was close to him, and that Jesus had become real in his life. After he finished TEE grade four, he began teaching the materials to others. Pheap was chosen by the Christian and Missionary Alliance (CMA) to be the regional TEE director responsible for four provinces in northwest Cambodia.

Eventually Jeff Williams, a CMA missionary active in TEE, asked Pheap to join the Theological Education by Extension Association of Cambodia (TEEAC). Pheap did not immediately agree, but asked Jeff to pray for him for about three months. He finally joined in July 1997. TEEAC is an association designed to facilitate and promote the ongoing development of TEE in Cambodia. It is responsible for standardizing policy and procedures, stipulating accreditation standards, producing study materials, and networking among different ministries using the TEE system. Pheap fulfills an administrative role in TEEAC's Phnom Penh office. Through this work, he wants to be involved in training church leaders, strengthening them so that they can in turn train others.

His involvement in TEEAC meant leaving his peaceful village life for the more tense, expensive lifestyle of Phnom Penh. Pheap was willing to make this sacrifice in order to serve God in this way. His family was supportive, and they share this sense of God's direction to Phnom Penh. Every night they praise God and

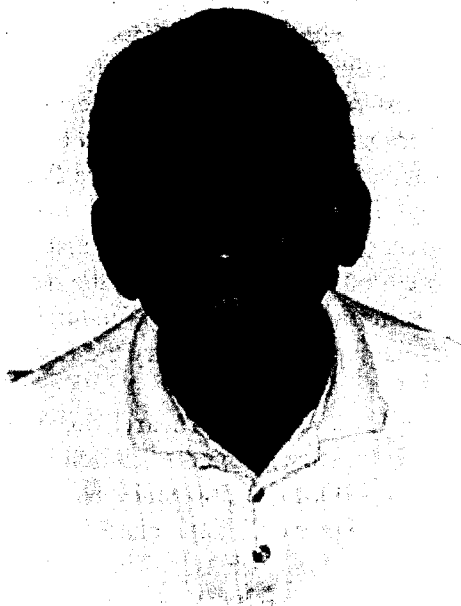
study together before going to sleep. Pheap's ministry in the capital also allowed him to help with some newly planted churches, and to teach in five different places using the TEE material. He has been especially involved with the Jerusalem Church in Phnom Penh.

Pheap has a passion to be involved in the Lord's work. When asked what the most difficult part of being a Christian is, he did not respond by addressing issues of temptation, social pressures, or persecution. The biggest challenge Pheap mentioned was the difficulty of converting devoted Buddhists to the Christian faith. Obviously, this man loves to share the gospel! In fact, the his greatest joy comes when he shares God's message and people respond to the gospel by putting faith in Christ. Pheap is willing to travel significant distances if it means people may respond to the good news about Jesus Christ. Lately, he has been encouraged by the life and ministry of the apostle Paul, since Paul was willing to endure many things for the sake of the work that God had called him to do. On a recent mission trip, the taxi that Pheap was in had an accident and went onto the other side of the road. This incident reminded him that the apostle Paul, too, endured shipwrecks and other hardships as he pursued the ministry the Lord had laid out for him.

As Pheap looks to the future, he hopes for more involvement in TEE ministry from other church leaders. In fact, he is hoping that from 1,000 to 1,500 students will enroll in TEE training programs. Pheap would appreciate your prayers that God would bless the ministry of TEEAC. The association especially needs financial support for the work of translating TEE materials. Also, there is a need for additional teachers in grades two through four of the TEE system. Clearly, God is using this faithful servant to lead others to Christ and raise additional leaders in the church in Cambodia.

ការជួបជាមួយលោកគ្រូ ទួន ភាព

*****
ដោយ លោក ហ៊ុន ហ៊ុន

លោកគ្រូ ទួន ភាព

មុនសង្គ្រាមលោកទី ២ បានលត់រលាយផុតទៅ អស់រយៈពេលមួយ ឆ្នាំ នៅក្នុងសហគមន៍មួយ ក្នុងភូមិប៉ោយប៉ែង ឃុំតាម៉ឺន ស្រុកបាត់ដំបង មាន គ្រួសារមួយនៅក្នុងភូមិនោះ ។ គ្រួសារនោះបង្កើតបានកូនប្រុសម្នាក់ ឈ្មោះ គួន

ការជួបជាមួយលោកគ្រូ នួន ភាព ១០៣

ភាព ។ គាត់ជាកូនទីប្រាំ នៅក្នុងចំណោមបងប្អូនទាំងដប់នាក់របស់គាត់គឺមាន ប្រុស ៤ នាក់ និង ស្រី ៦ នាក់ ។ ឪពុកម្តាយ របស់លោកគ្រូ នួន ភាព ជាកសិករ គាត់មាន ជើងឈ្នួល ២ នាក់ ប្រុសម្នាក់ ស្រីម្នាក់ ។

កាលពីនៅកុមារភាពលោកគ្រូ នួន ភាព ចង់ចាំបានថា គាត់ជាក្មេងម្នាក់ ដែលរើសណាស់ ។ ពេលឪពុកគាត់ ឬ ជើងឈ្នួលបរទេសទៅណាមកណា គាត់ តែងតែយំទារទៅជាមួយ ព្រោះពួកគេស្រឡាញ់គាត់ណាស់ ។ ថ្ងៃមួយឪពុកគាត់ និង ជើងឈ្នួល បរទេសទៅព្រលឹមទៅដឹកកណ្តាប់នៅឯស្រែ លោកគ្រូ នួន ភាព ក៏ទៅជាមួយដែរ ។ ពេលរទេះផ្ទុកកណ្តាប់ពេញត្រឡប់ទៅទីលានបញ្ជាន់ ស្រូវដែលចម្ងាយប្រហែល ២គីឡូម៉ែត្រ លោកគ្រូ នួន ភាព ក៏ងងុយដេក ក៏ងក់ ធ្លាក់ពីលើរទេះចំពីមុខកង់រទេះ ។ នេះជាហេតុការណ៍ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ដល់ ជីវិត ។ ម្តងនេះហើយ ដែលកង់រទេះផ្ទុកធ្ងន់ដោយកណ្តាប់ស្ទើរតែកិនក្បាល របស់គាត់ស្លាប់ ពេលនោះគាត់គិតថាជាសំណាងល្អដោយគោរពភ្នាក់ងារកាត់មួយ ជើង កង់រទេះដ៏ធ្ងន់នេះទំពារបានត្រឹមតែម្រាមដៃមួយមានស្លាកស្នាម រហូតដល់ សព្វថ្ងៃ ។ ការធ្លាក់ចំពីមុខកង់រទេះលើកនេះ គាត់ហាក់ដូចជាបាត់ស្មារតីមិនដឹង ខ្លួនសោះ គ្រោះថ្នាក់ប៉េះៗស្លាប់នេះធ្វើឲ្យគាត់គិតថាប្រហែលជាមានអំណាចអ្វីមួយ ដែលមើលមិនឃើញថាតើនរណាមួយដែលការពារឲ្យរួចពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ។ គ្រោះ ថ្នាក់នេះកម្ររួចជីវិតណាស់ ព្រោះធ្លាក់ចំពីមុខកង់រទេះ ។ គាត់ដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា ព្រះអាទិករ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រះអង្គបានគ្រប់គ្រងមើលថែ និង ការពារព្រមទាំងថែបំរុងគាត់ ទុកសំរាប់ផែនការនៃព្រះរាជបំណងរបស់ព្រះអង្គ ។ កុមារ នួន ភាពមិនគ្រាន់តែធ្លាក់របៀបនេះតែម្តងនោះទេ តែមានគ្រោះ ថ្នាក់បែបនេះ ៤ ដង ឯណោះ ។

គាត់បានចូលរៀននៅសាលារៀនអស់ រយៈ ១៥ ឆ្នាំ ។ ប៉ុល ពត បានធ្វើ ឲ្យរលាយសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់គាត់ ដោយព្រោះគាត់គិតថាចំណាយពេល ឥត ប្រយោជន៍ ដើម្បីសិក្សា ។

នៅពេលរបប ប៉ុល ពត បានរលត់រលាយទៅ គាត់បានទៅរស់នៅជួបជុំ គ្រួសារឡើងវិញ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨១ គាត់ចាប់ផ្តើមធ្វើការនៅប៉ុស្តិ៍ប្រៃសណីយ៍ ស្រុក បាត់ដំបង ក្នុងសម័យសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា ។ គាត់បានរៀបការ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៨២ មាន កូន ៣ នាក់ កូនស្រី ២ នាក់ និង កូនប្រុសម្នាក់ ។ កូនស្រី

១០៤ សំណុំរឿង ១/២ (តុលាការ ២០០០)

ច្បាប់ ឈ្មោះ គុន កន្សា អាយុ ១៤ ឆ្នាំ កូនស្រីបន្ទាប់ឈ្មោះ គុន កល្យាណ អាយុ ១២ ឆ្នាំ និង កូន ប្រុស ពៅ គុន បូរីមី អាយុ ១០ ឆ្នាំ ។ ពីចុងឆ្នាំ ១៩៨២ ដល់ ១៩៨៤ គាត់ចេញទៅរដ្ឋធានីភ្នំពេញ ចូលសិក្សាបច្ចេកទេសអាជីវកម្មប្រៃសណីយ៍ ពេលបញ្ចប់ការសិក្សាដើមឆ្នាំ ១៩៨៥ ក្រសួងបានផ្តល់គាត់ទៅបង្កើតប៉ុស្តិ៍ប្រៃសណីយ៍ថ្មីនៅស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។

គាត់បាននិយាយប្រាប់យើងពីទឹកចិត្ត ផ្ទាល់របស់គាត់ ឲ្យយើងបានដឹងពី ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជម្រៅចិត្តខាងក្នុង ហើយបង្ហាញឲ្យយើងឃើញពីការដោះស្រាយចម្ងល់ជាច្រើន ដែលកើតឡើង ដោយសារការច្រណែន ព្រោះគាត់បាន និយាយថាហេតុអ្វីបានជា មនុស្សអាក្រក់ចេះតែមានស្តុកស្តម្ភ និង ចំរើនឡើង ។ នៅពេលនោះគាត់បានប្រាប់យើងថា គាត់បានបំប្រែសេចក្តីក្តៅក្រហាយនេះមក ជាសេចក្តីស្ងប់ស្ងៀមវិញ មិនដឹងជាមូលហេតុអ្វី មកអង្រួនចិត្តគាត់ ។ លោកគ្រូ បាន និយាយទៀតថា “មនុស្សនៅសម័យនេះ បើបានប្រហែលខ្ញុំ ១០០០ នាក់ នោះ សង្គមរីកចំរើនហើយ” ។ ពាក្យនេះ គាត់តែងតែនិយាយប្រាប់ប្រពន្ធកូន និង មិត្តសម្លាញ់របស់គាត់មិនដែលដាច់ មុនពេលដែលគាត់មិនទាន់ដឹងថាមានព្រះពិត តែមួយនៅឡើយទេ ។

ការអស្ចារ្យមួយទៀត ហេតុអ្វីក៏កាលពីគាត់ធ្វើការនៅប៉ុស្តិ៍ប្រៃសណីយ៍ នៅភ្នំពេញ គាត់គ្មានមុខងារត្រួតពិនិត្យកញ្ចប់ផ្ញើមកបរទេស? ចុះនៅប្រៃសណីយ៍ស្រុកព្រះនេត្រព្រះវិញ ហេតុអ្វីក៏គាត់មានមុខងារត្រួតពិនិត្យកញ្ចប់ផ្ញើ មកពីបរទេសវិញ? ។

នៅឆ្នាំ ១៩៨៦ ដល់ ១៩៨៧ ក្នុងមួយឆ្នាំៗ កញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ផ្ញើចូលប៉ុស្តិ៍ ស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ពី ៣០០ ទៅ ៤០០ កញ្ចប់ ។ មានកញ្ចប់មួយ មានសុទ្ធតែខិត្ត ប័ណ្ណ និង សៀវភៅព្រះពិតតែមួយ ។

ដោយមានការចាប់អារម្មណ៍ និង កូនសៀវភៅនោះ គាត់ក៏បានសុំម្ចាស់គេ មួយក្បាល ។ គាត់អាចសៀវភៅនោះ អាចចុះអាងឡើងរៀងរាល់ថ្ងៃ ក៏ពើបប្រទះ ឃើញចំណងជើងមួយនៅ អេសាយ ៥៧:២០ ដែលចែងប្រៀបធៀបមនុស្ស អាក្រក់ ប្រៀបទៅនឹងទឹកសមុទ្រ ដែលចេះតែកំរើក ឥតមានស្លាប់ឡើយ ហើយ ទឹកនោះចេះតែពាលរូប និង ភក់ឡើង ។ គាត់ក៏បានប្រៀបធៀបជីវិតរបស់គាត់ និង ជីវិតមនុស្សច្រើនទៀតដែលអាក្រក់ ហេតុអ្វី? ព្រោះតែទឹកសមុទ្រមិនចេះ

ស្ងប់ឡើយ ។ ជីវិតគាត់ផ្ទាល់ជាជីវិតមួយចុងសប្បាយជាមួយមិត្តភក្តិ ស៊ីផឹក ជប់លៀងរំដែក ដែលគាត់គិតថាជាការអាក្រក់ណាស់ ។ បន្ទាប់ពីអាណកូនសៀវ កៅព្រះពិតតែមួយចប់នៅចុងឆ្នាំ ១៩៨៧ គាត់ក៏ទៅលេងស្រុកកំណើត ដើម្បី ស៊ើបសួរពីការផ្លាស់ប្តូរកន្លែងធ្វើការផង ។ ពេលដល់ស្រុកកំណើតជួបជុំបងប្អូន ហើយគាត់ក៏បានទទួលខ្សែអាត់ម៉ាញ៉េពីឪពុកមារបស់គាត់ ដែលជាគ្រូគង្វាលនៅ សហរដ្ឋអាមេរិក ។ ខ្សែអាត់នេះនិយាយទាក់ទង និងព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទ ជាព្រះពិតតែមួយម្តងទៀត ដែលបញ្ជាក់បន្ថែមពីអ្វីៗទាំងអស់ ដែលគាត់បានអាន នៅក្នុងកូនសៀវកៅ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៧ សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រសួងបានឲ្យគាត់ទៅបំរើការប្រែស ណីយ៍នៅស្រុកបាត់ដំបងវិញ ។ នេះជាលទ្ធផលមួយដែលព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ បណ្តាលឲ្យជីវិតគាត់ នៅមិនសុខក៏ជាបងប្អូនជិះមួយរ៉ឺម៉កម៉ូតូទៅ ភូមិ ឆ្កែកូន ចម្ងាយ៧គីឡូម៉ែត្រ ដើម្បីទៅសាកសួរគ្រីស្ទបរិសុទ្ធនៅទីនោះ ព្រោះនៅពីសង្គម មុននៅភូមិនោះគេជឿព្រះយេស៊ូ ។ ពួកគាត់ក៏ជួបចាស់ទុំនៅទីនោះមែន គេក៏ឲ្យ នូវព្រះគម្ពីរធំមួយក្បាល សៀវភៅចម្លែងទំនុកដំកើងមួយក្បាល ។ អស់រយៈ ពេលមួយព្រឹកនៅភូមិឆ្កែកូន ពួកគេបង្ហាត់របៀបបើកព្រះគម្ពីរ របៀបរកបទ ចម្លែងសរសើរដំកើងព្រះ ។

គាត់ធ្វើដំណើរទៅភូមិឆ្កែកូន អស់រយៈ៥សប្តាហ៍ទៅជួបជាមួយក្រុមជំនុំ ។ ក្រោយមកគាត់ និង ពួកបងប្អូនក៏សំរេចចិត្តយកផ្ទះមួយខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះ ។ ក្នុង រយៈពេលជាង ១ ឆ្នាំ ក្នុងការថ្វាយបង្គំព្រះ គាត់នៅមិនទាន់សំរេចចិត្តថ្វាយខ្លួន ទាំងស្រុងទៅព្រះពិតតែមួយនៅឡើយទេ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩០ គ្មានគ្រូគង្វាល ណាម្នាក់ប្រាប់គាត់ ឬ អញ្ជើញគាត់ឲ្យថ្វាយខ្លួនឡើយ គឺគាត់លុតជង្គង់ចុះឱន ក្បាលចំពោះព្រះយេស៊ូ សារភាពអំពើបាប ហើយថ្វាយជីវិតគាត់ទៅព្រះយេស៊ូ ដោយខ្លួនឯង ។ ប៉ុន្មានខែក្រោយមក ប្រពន្ធគាត់ក៏ថ្វាយជីវិតដល់ព្រះគ្រីស្ទដែរ ។

នៅឆ្នាំ ១៩៩១ ឪពុកមារបស់គាត់ជាគ្រូគង្វាលនៅសហរដ្ឋអាមេរិកបានមក លេង គាត់បាននិយាយប្រាប់ឪពុកមារបស់គាត់ថា “បងប្អូនយើងព្រមទាំងអ្នកជិត ខាង គេកំពុងត្រូវការព្រះយេស៊ូ” ។ គាត់សួរថាតើលោកមាអាចជួយធ្វើរោងមួយ សំរាប់ថ្វាយបង្គំព្រះបានទេ? ។ លោកមាគាត់មានចិត្តរំភើបណាស់ គាត់បានឆ្លើយ

ថា “ព្រះនៃយើងមិនមែនមានត្រឹមតែរោងទេ គឺមានព្រះវិហារសំរាប់កូនព្រះអង្គ ថ្វាយបង្គំយ៉ាងអរសប្បាយផង” ។

ពេលនោះលោកគ្រូ នួន ភាព និង បងប្អូន គាត់ចាប់ផ្តើមបង្កើតព្រះវិហារ មួយឈ្មោះថេប៉ាធី ដើម្បីថ្វាយសិរីរុងរឿងដល់ព្រះយេស៊ូ ចំពីមុខសាលាស្រុក បាត់ដំបងកាលពីសម័យមុន ។ គាត់ផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់លើកិច្ចការ របស់គាត់ជា ដំបូងលើសាច់ញាតិរបស់គាត់ដូចជាមាមីង បងប្អូនជិដួនមួយ និងក្មួយៗជាដើម ។ កិច្ចការនេះព្រះបាទធ្វើឲ្យមានការរីកចម្រើនឡើង មានមនុស្ស ជាច្រើនថ្វាយខ្លួនជាង ៣០០ នាក់ បានអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះ ។

គាត់បានផ្តើមរៀន ធីអ៊ីអ៊ី នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧២ រហូតមកអស់រយៈពេលជាង៣ ឆ្នាំ ។ ធីអ៊ីអ៊ី គឺជាប្រព័ន្ធរៀនព្រះគម្ពីរវប្បធម៌ជាផ្នែកៗ និងការអប់រំផ្នែកវិជ្ជាព្រះ/ ទេវ សាស្ត្រដែលអប់រំហ្វឹកហ្វឺនដល់គ្រូគង្វាលទាំងឡាយ ដែលកំពុងបំរើព្រះជាម្ចាស់ ដោយមិនតម្រូវឲ្យអ្នកដឹកនាំទាំងនោះ មករៀននៅវិទ្យាស្ថានក្នុងទីក្រុងឡើយ ។ បន្ទាប់ពីគាត់បានរៀនមេរៀនខ្លះតាមរយៈមេរៀន ធីអ៊ីអ៊ី គាត់មានអារម្មណ៍ថាព្រះ យេស៊ូគង់នៅជិតគាត់ ហើយដឹងថា ព្រះយេស៊ូពិតជាគង់នៅក្នុងជីវិតគាត់មែន ។ បន្ទាប់រៀនមេរៀន ធីអ៊ីអ៊ី ចប់កម្រិតទី ៤ គាត់ក៏ចាប់ផ្តើមប្រើមេរៀននេះ បង្រៀនដល់អ្នកដទៃ ។ លោកគ្រូ នួន ភាព បានទទួលកាត់តែងតាំងដោយអង្គ ការគ្រិស្តបរិស័ទមួយឈ្មោះថា ស៊ីអឹមអេ ឲ្យធ្វើជាអ្នកទទួលខុសត្រូវផ្នែកមេរៀន ធីអ៊ីអ៊ី ប្រចាំតំបន់ដែលមាន ៤ ខេត្តនៅក្នុងភូមិភាគពាយព្យនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

ចុងក្រោយមកលោក ជេហ្វវិលីយ៉ា ដែលជាបេសកជន/សាសនទូត ដ៏ សកម្មម្នាក់ផ្នែកមេរៀន ធីអ៊ីអ៊ី របស់អង្គការ កាម៉ា បានសុំឲ្យលោកគ្រូ នួន ភាព ឲ្យចូលរួមនៅក្នុងសមាគម ធីអាក់ ។ លោកគ្រូ នួន ភាព មិនបានទទួលយល់ព្រម ភ្លាមទេ ប៉ុន្តែគាត់បានសុំឲ្យលោក ជេហ្វ ជួយអធិស្ឋានឲ្យគាត់ អស់រយៈពេល ប្រហែល ៣ ខែ ។ ទីបំផុតគាត់ក៏យល់ព្រមចូលបំរើការក្នុងសមាគមនេះ នៅខែ កក្កដា ឆ្នាំ១៩៧៧ ។ ធីអាក់ គឺសមាគមមួយ ដែលគេបង្កើតឡើង ដើម្បីសម្រប សម្រួលដល់ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍របស់មេរៀន ធីអ៊ីអ៊ី ដែលកំពុងដំណើរការនៅតាម តំបន់ឆ្ងាយៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ សមាគមនេះមានការទទួលខុសត្រូវសំរាប់ រៀបចំគោលច្បាប់ជាមាត្រដ្ឋាន ផ្តល់យល់ព្រមទទួលស្គាល់ជាមាត្រដ្ឋានគំរូ ផលិត សម្ភារៈសិក្សា ហើយនិងធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយនិងព័ន្ធកិច្ចផ្សេងៗដែលប្រើ

ប្រព័ន្ធមេរៀន ធីតីអី ។ លោកគ្រូ នួន ភាព មានតួនាទីជាអ្នកកាន់ការផ្នែករដ្ឋបាល នៅក្នុងការិយាល័យសមាគម ធីអាក់ ក្រុងភ្នំពេញ ។ តាមរយៈកិច្ចការនេះ គាត់ ចង់ធ្វើការចូលរួមក្នុងការហ្វឹកហ្វឺន ដល់អ្នកដឹកនាំពួកជំនុំព្រមទាំងជួយពង្រឹងពួក គេ ដើម្បីឲ្យគេអាចហ្វឹកហ្វឺនបន្តឲ្យអ្នកដទៃទៀត ។

ការព្រមចូលរួមបំរើការនៅក្នុងសមាគម ធីអាក់ គឺបានន័យគាត់ព្រមចាក ចេញពីភូមិស្រុក ដែលធ្លាប់រស់នៅដោយសុខសាន្ត មករស់នៅក្នុងជីវភាពមួយ ដ៏តានតឹង ដែលអ្វីៗក៏ថ្លៃដៃនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ។ លោកគ្រូ នួន ភាព ស្ម័គ្រចិត្ត ព្រមធ្វើការលះបង់ ដើម្បីបំរើព្រះទោះបីជាលំបាកបែបនេះក៏ដោយ ។ គ្រួសារ របស់គាត់ ព្រមគាំទ្រគំនិតរបស់គាត់ ដែលគាត់ព្រមមកធ្វើការនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ដោយដឹងពិតប្រាកដថា នេះជាការដឹកនាំរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ រឿងរាល់យប់ គ្រួសាររបស់គាត់តែងតែសរសើរឆ្លើងព្រះ និង សិក្សាព្រះគម្ពីរជាមួយគ្នា មុន ពេលចូលសំរាន្ត ។ ព័ន្ធកិច្ចបំរើព្រះរបស់លោកគ្រូ នួន ភាព នៅក្នុងទីក្រុងនោះ អាចអនុញ្ញាតឲ្យគាត់មានឱកាស ទៅជួយដល់អ្នកដែលទើបនឹងបង្កើតព្រះវិហារ ថ្មីៗ និង គាត់បានទៅជួយពង្រឹងពួកជំនុំ ៥ កន្លែងផ្សេងៗទៀតដោយប្រើមេរៀន ធីតីអី ។ ជាពិសេសនៅក្នុងទីក្រុង ភ្នំពេញ គាត់បានចូលរួមថ្វាយបង្គំព្រះនៅជា មួយព្រះវិហារយេរូសាឡឹម ។

លោកគ្រូ នួន ភាព មានចិត្តឆេះឆ្កលចង់បំរើការងាររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ នៅ ពេលដែលយើងសួរគាត់ថា តើមានអ្វី ដែលធ្ងន់ធ្ងរលំបាកបំផុត? គាត់មិនបាន ឆ្លើយថា គឺជាសេចក្តីល្បួង បញ្ហាសង្គមតាបសង្កត់ ការបៀតបៀន ជាពិសេស ថវិកាគ្រួសារនោះទេ ។ បញ្ហាធំបំផុត ដែលគាត់បានលើកឡើងនោះ គឺការពិបាក ក្នុង ការនាំពុទ្ធសាសនិកជន ដែលជឿស៊ីបលើទំនៀមទំលាប់ ពួកជឿការក្សត្រកតា ពួកដែលមិនជឿលើអ្វីទាំងអស់មកជឿលើ ព្រះយេស៊ូ ។ ពិតប្រាកដណាស់ បុរស ម្នាក់នេះពិតជាស្រឡាញ់ក្នុងការផ្សាយដំណឹងល្អ! តាមពិតទៅអំណរដ៏ខ្លាំងបំផុត របស់គាត់នោះ គឺនៅពេលដែលគាត់ផ្សាយដំណឹងល្អ ហើយមានមនុស្សព្រម ទទួលជឿព្រះគ្រីស្ទ គាត់មានចិត្តឆេះឆ្កល ក្នុងការផ្សាយដំណឹងល្អ មនុស្សជា ច្រើនបានថ្វាយខ្លួន ដោយសារដំណឹងល្អ ដែលគាត់បានផ្សាយ ។ លោកគ្រូ នួន ភាពស្ម័គ្រចិត្តធ្វើដំណើរទៅកន្លែងឆ្ងាយៗ ឲ្យតែមានជាមនុស្សព្រមទទួលដំណឹង ល្អស្តីពីព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទ ។ នៅពេលថ្មីៗនេះ គាត់ទទួលបានការលើកទឹកចិត្តយ៉ាង

ខ្លាំងតាមរយៈជីវិតរស់តាមព័ន្ធកិច្ចបំរើព្រះរបស់សាវ័កប៉ូល ដោយហេតុថា លោក
ប៉ូលស្ម័គ្រចិត្តទ្រាំទ្រនៅគ្រប់ការលំបាកទាំងឡាយ ដោយព្រោះតែការងារ ដែល
ព្រះបានត្រាស់ហៅឲ្យគាត់មកបំរើ ។ នៅពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរដំបូងបំរើពេញលេញ
កម្ម ឡានគាត់ស៊ីដែលគាត់បានជិះមានគ្រោះថ្នាក់ក្រឡាប់ទៅម្ខាងម្ខាងទៀត ។
ឧប្បត្តិហេតុនេះ ធ្វើឲ្យគាត់នឹកឃើញទៅដល់សាវ័ក ប៉ូល ដែលត្រូវរងទ្រាំលំបាក
ដោយសារកប៉ាល់លិច និងដោយសារទុក្ខលំបាកដទៃទៀត តែគាត់នៅតែខំមមូល
ទៅមុខក្នុងការបំរើព្រះអម្ចាស់ ចំពោះកិច្ចការដែលទ្រង់ប្រទានឲ្យគាត់ ។

ចំពោះថ្ងៃអនាគតគាត់សង្ឃឹមថានឹងមានការចូលរួមមកពីព័ន្ធកិច្ច និង ពួក
អ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំដទៃទៀតកាន់តែច្រើនឡើង ក្នុងការប្រើមេរៀន ធីតីអី ។ តាម
ពិតទៅគាត់សង្ឃឹមថា មានសិស្សពី ១០០០ ទៅ ១៥០០ នាក់នឹងមកចុះឈ្មោះ
រៀនតាមកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន ធីតីអី ។

សូមជួយអធិស្ឋានដល់ពួកគាត់សូមឲ្យព្រះជួយដល់ព័ន្ធកិច្ចសមាគម ធីតីអី
កម្ពុជា ជាពិសេសសេចក្តីត្រូវការផ្នែកថវិកាសំរាប់ការបកប្រែមេរៀន ធីតីអី ។
ហើយក៏សូមជួយអធិស្ឋានឲ្យមានគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនទៀត នៅក្នុងកំរិត ២ រហូតដល់
កំរិត ៤ នៃប្រព័ន្ធហ្វឹកហ្វឺនតាមមេរៀន ធីតីអី ។ ពិតប្រាកដណាស់ព្រះជាម្ចាស់
នឹងប្រើប្រាស់បំរើដ៏ស្មោះត្រង់នេះ ដើម្បីដឹកនាំអ្នកដទៃ ឲ្យទទួលជឿព្រះគ្រីស្ទ និង
ដើម្បីបង្រៀនឲ្យមានអ្នកដឹកនាំជាច្រើនទៀត នៅក្នុងពួកជំនុំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។